21/1/1987

הצופה

ב״ה, יום רביעי, כ׳ טבת תשמ״ז (21.1.1987) • שנה נ׳ • גליון 14298 • המחיר: 0.75 ש״ח, כולל מע״מ *

עתון התנועה העולמית של המזרחי והפועל-המזרחי * מייסד ועורך ראשון: הרב מאיר בר-אילן ז״ל

היום פרשת שמות

הפרק:	ישעיה כט־ל
המשנה:	טהרות ה, ה־ו
הדף — בבלי:	בבא מציעא ג
ירושלמי:	כתובות כו
ההלכה:	או״ח רעט, ד־ו
רמב״ם:	סנהדרין כב־כד
הזריחה:	6.34
השקיעה:	5.06
סוף זמן ק״ש	8.26

כוח צה״ל הרג שלושה מחבלים בדרום לבנון

היו בדרך לבצע פיגוע בישראל ובידם נשק וחומרי חבלה רבים * מחבל אחד נמלט

שלושה מחבלים נהרגו אתמול לפנות בוקר בדרום לבנון. מחבל אחד הצליח להימלט.

כתב עתים שלמה חדר מוסר, כי כוח צה״ל שהיה בסיור סמוך לכפר מרכבה המרוחק כ־3 ק״מ מקיבוץ משגב־עם, הבחין בכבה דמויות שנעו דרומה ומדי פעם היפנו המקורות. הכוח חיסלם בכבה אש צפופה ומדויקת. בסריקות עם אור ראשון נתגלו גופות המחבלים ובידם נשק וחומרי חבלה רבים.

מקורות בצבא אמרו כי המחבלים עשו דרכם לפיגוע בישראל והמטרה להפגיע את הגבול.

„מעצור אבטן גדול״

ברשות המחבלים נמצא מטען במשקל 30 ק״ג, שהוסתר בדלי, וכן צבאות אר.פי.ג׳י, אקדח, פילי לאור וציוד נוסף. המטען, לדברי מפקד הכוח, נועד להיות מופעל נגד כוח צה״ל שסייר באיזור. „מנעני אסון גדול״, אמר סגן עופר, מפקד הכוח, כשהוא מצביע על יישובי קו הגבול סגרה ומשגב עם, שהמכבה נשקה אליהם.

פעילות נקייה

בחודש האחרון הצליחו כוחות צה״ל להרוג 12 מחבלים באיזור הביטחון ומעבר לו. גם אנשי צד״ל חיסלו בשבועיים האחרונים כמה מחבלים.

אלוף פיקוד הצפון, יוסי פלד, נפגש אתמול בצהרים עם החיילים ושיבח אותם על פעולתם, שהוגדרה בלשונו כ„נקייה״. הוא ציין כי הדי פול מחבלים באופן מפתיע שכזה, ללא פגיעה בחיילים הוא הדבר שי אנו חותרים אליו בעבודתנו בלבנון.

הצעה לסיום השביתה בבתיה״ח הממשלתיים

הועלתה בתום פגישה בין שרת הבריאות ונציגי הוועד הארצי של עובדי המינהל והמשק * לפי ההצעה יפסיקו העובדים את שביתתם ובמקביל תחודש פעילותה של „ועדת פדה״ * משרד הבריאות נגד צווי מניעה * מחריף המצב בבתי החולים

מאת סופרי עתיים ומשה: חיים פיקרש

בתום פגישה ממושכת בין שרת הבריאות, שושנה ארבלי־אלמוזלינו, ובות משרדה ונציגי הוועד הארצי של עובדי המינהל והמשק בבתי החולים הממשלתיים, הועלתה אמש הצעה כי העובדים יפסיקו את שביתתם ובמקביל תחודש פעילותה של „ועדת פדה״.

דינה דיים, כתבת עתיים, מוסרת, כי לדעת שרת הבריאות, הסדר זה ימנע מהעובדים הסתבכות בבזיון בית המשפט, לאחר שנודע כי הוגשו הבקשות הדרושים להוצאת צווי מניעה נגדם. ההצעה הועלתה בתום שלוש שעות של דיונים בביתה של שרת הבריאות ובהצעה זו תומכים ראשי הוועד הארצי של עובדי המינהל והמשק.

טרם נודע מהי עמדתו של שר האוצר, אך בהנהלת משרד הבריאות מקווים כי בהצעה זו צפוי סיכוי לסיום שביתת עובדי המינהל והמשק במשך הלילה.

שרת הבריאות נגד צווי מניעה

לפני כן נמסר כי שרת הבריאות החליטה שלא לשתף פעולה עם משרד האוצר בהוצאת צווי מניעה לעובדי המינהל והמשק.

בהתייעצות עם ראשי משרד האוצר, קבעה שרת הבריאות כי טרם החל תהליך הידברות עם העובדים, ויש למצות קודם כל את דרך ההידברות, ורק אחר כך לפנות אל הדרך המשפטית.

שרת הבריאות פנתה אמש למלא מקום ראש הממשלה, שמעון פרס, ומזכ״ל ההסתדרות, ישראל קיסר, בבקשה שיפעלו נגד הוצאת צווי מניעה ובמקום זאת יפעלו למען כינוסה של „ועדת פדה״ בהקדם.

עובדי המנהל והמשק החליטו אחר הצהרים שלא להיענות לבקשת שרת הבריאות למתן את השביתה בבתי החולים הגריאטריים והפסיכיאטריים לאחר שנודע להם כי שר האוצר מתכוון לפנות בלילה לבית הדין לעבודה, כדי להוציא נגדם צווי מניעה.

עם סגירת הגיליון: ביה״ד לעבודה ידון הבוקר בצווי־מניעה

בקשה להוציא צו מניעה נגד עובדי המינהל והמשק בבתי החולים — הוגשה אמש על ידי המדינה לבית הדין האזורי לעבודה בירושלים.

הדיון ייערך הבוקר, בנוכחות נציגי העובדים וההסתדרות.

ההסתדרות תובעת כינוס „ועדת פדה״ ללא תנאים מוקדמים

מזכ״ל ההסתדרות, ח״כ ישראל קיסר, ודו״ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד, תבעו אמש משר האוצר, משה נסים, לכנס לאלתר את „ועדת פדה״ ללא תנאים מוקדמים, תוך הנחה מבוססת שעם תחילת הדיונים המעשיים בוועדה זו, שהוקמה לפני כעשר שנים, לפי החלטת הממשלה, תחזור לתיקונה העבודה בבתי־החולים הממשלתיים וימנע סבל נוסף מהחולים המאושפזים.

המזכ״ל ודו״ר האגף הבהירו אמש בפגישתם עם שר האוצר, כי מטרת הוועדה צריכה להגיע למצב שבו תנאי העבודה של העובדים במוסדות הרפואיים של קופת־חולים ובמוסדות הרפואיים של הממשלה יהיו תנאים דומים. באומר לשר האוצר שיש יסוד להניח שי עובדי בתי־החולים הממשלתיים אכן ייענו להחזיר את העבודה לתיקנה בבתי החולים הממשלתיים כאשר הוועדה תדון בבעיותיהם ותתחיל בי עבודתה.

החרפה המצוקה

בינתיים נמסר על הרעה חמורה בבתי החולים ועל מחסור חמור בי מתקני גאז וחשמל, שמנעו טיפול בחולים. צוות החולים נעזרים במבקרי אשפה תוך מאמציהם של מאות מתנדבים, וגם גם תלמידי בתי ספר ובני משפחות החולים המאושפזים, לסייע בהתחם הגשת השירותים במחלקות בתי החולים.

במשך היום אתמול המשיכו מנהלי בתי החולים הממשלתיים לשחרר חולים לבתיהם, כדי להקל על המצוקה בבתי החולים.

בישיבה שקיימו אתמול חברי הוועד הארצי של עובדי המינהל והמשק בבתי החולים תל השומר הועלתה האפשרות לסרב הכל מי הים לפניות מיוחדות של מנהלי בתי החולים ולא לתת היתרים גם לפינויות חיוניים.

כלדיווחים המגיעים למטה השבי תה בתל השומר עולה המצב עגו מה, לפיה מלאי הציוד הסטרילי בבתי החולים אזל, ערימות אשפה נערמות במסדרונות בית החולים וכל עוד שבה מהריפה את המצב. למטה השביתה בבית החולים תל השומר הגיעו גם פניות מצד סבי נאי הרנטגן להצטרף לשביתת עובדי המינהל והמשק.

חיתולים לקשישים

ברוב בתי החולים הממשלתיים בארץ ניקנו במשך היום עירוני כביסה ומזון פרטיים. בתי החולים הגריאטריים קנו חיתולים חד־פעמיים לקשישים שאינם שולטים בצרכיהם. ההוצאות אלה התקבלו בי טכנים־עתק אותם נאלץ המשרד לי אשר כדי למצות את התכופות המערכת כולה.

תלמידי בתי ספר תיכוניים נענו לקריאת משרד החינוך ובאו בי שעות הצהריים לבתי חולים גריאטריים ופסיכיאטריים וסייעו בפינוי אשפה, הגשת מזון ועזרה ל־אחיות בבתי החולים.

ועדת שרים תציע מועמד מוסכם למבקר המדינה

סיכוי שחיים קוברסקי ירכז רוב קולות

מאת סופרנו המדיני בירושלים

ראש הממשלה וממלא מקומו מינו ועדת שרים שתציע מועמד מוסכם לתפקיד מבקר המדינה. בוועדה זו חברים השרים חיים קורפו ומשה שחל.

בימים האחרונים נתברר שאין סיכוי למועמד „המערך״, יעקב ניצן, לקבל רוב בוועדת הכנסת.

לעומת זה גדל סיכוי שהמועמד חיים קוברסקי ירכז רוב קולות. ההצבעה תוכרע על חוד של קול.

בחוגי הקואליציה סבורים שבמצב שנוצר יכול חיים קוברסקי להיות המועמד המוסכם על כל הסיעות.

מתקדם המו״מ לעסקת חבילה

צוותים של האוצר וההסתדרות יבחנו ההשגות בעניין תקציב קופ״ח

מאת סופרנו הכלכלי בירושלים

צוותים משותפים של האוצר וההסתדרות יבחנו את ההשגות בעניין תקציב קופת חולים.

סיכום בעניין זה התקבל אתמול בפגישה של שר האוצר, משה נסים, ומזכ״ל ההסתדרות, ישראל קיסר.

מזכ״ל ההסתדרות, ישראל קיסר, הציג את הסיכום כפריצת דרך לקראת החתימה על עסקת החבילה.

במשרד האוצר התייחסו לעניין זה באיפוק רב יותר.

* רומא (גדיסטר־פתייכ) — משטרת רומא בסרה אמש כי היא חוקר שני פלשתינים ושני אלג׳ירים, לאחר שבבדיקות בקירבת הגבול עם צרפת נמצא כי אחד מהם החזיק נשק בלתי חוקי. ולכולם חסרו מסמכים נאותים.

וענונו ממשיך בשביתת הרעב

לאחר שלא הותר לחברתו לבקרו בכלא

מרדכי וענונו החליט להמשיך בשביתת הרעב שלו, הנמשכת ליומה ה־18.

וענונו הודיע, כי יסכים להפסיק את שביתת הרעב שלו, אם ייאותו השלטונות לאפשר לחברתו ג׳ודי זימט — שהגיעה מאנגליה — לבקר אותו בכלא. הבקשה נדחתה ולפיכך אמר וענונו, כי ימשיך בשביתתו.

וענונו נבדק מדי יום על ידי רופא והוא נזון מנוזלים. הוא פתח בשביתת הרעב, בטענה כי בישלו לו מספר הכבות שהוענקו לו, עם תחילת מעצרו.

פרס עשוי לבקר בקהיר בחודש הבא

מאת סופרנו המדיני בירושלים

קיימת אפשרות שאני אבקר בקהיר בתחילת פברואר — אמר אתמול מ״מ ראש הממשלה ושר החוץ, שמעון פרס, בשיחה עם כתבים זרים.

לשאלה על היחסים בין ישראל לדרום אפריקה אמר פרס כי ישראל אינה מובילה בקיצוב המדיניות לגבי דרום אפריקה ואין זה נושא מרכזי במדיניות החוץ שלה.

בתשובה לשאלה ל סבירות הנשק לאיראן אמר פרס כי ב־1985 מכרה ישראל לאיראן נשק ב־5 מיליון דולר וזאת כאשר צלות המלחמה בין איראן לעירק מגיעה ל־400 מיליארד דולר כך שאין זה בזה התערבות במלחמה בכלל.

ישראל לא תתיר פעולה בלתי אנושית ובלתי חוקית, למרות הטרור, אין עונש מוות בישראל לטרורים.

ישראל צוטטת מהל הסרור ואירגיוני בסטריבה בקרה שדואגת לי פרט במסגרת הדמוקרטיה.

הדו״ח של „אמנסטי״ על ישראל — בלתי מאוזן

שר החוץ, שמעון פרס, אמר אתמול בפגישה עם איאן מרטין, מנכ״ל „אמנסטי״, כי הדו״ח של הארגון על ישראל בכל הנוגע לזכויות האדם הוא בלתי מאוזן.

שר ההגנה האיטלקי:

חוסיין מצדד בקשירת יחסים בין ישראל ובריה״מ

מאת סופרנו המדיני בירושלים

המלך חוסיין אמר לי, שהוא בעד קשירת יחסים בין ישראל לבריה״מ כדי לשתף את בריה״מ בוועידה הבינלאומית — אמר אתמול לכתבים שר ההגנה האיטלקי, ג׳ובאני ספאדוליני, לאחר שנפגש עם שר החוץ, שמעון פרס.

האיש שנפגש עם המלך חוסיין אמר כי איטליה תומכת בתכנית השמש של חוסיין ב„שהמיש״ ושהוא מצא שגם לפרס יש גישה חיובית לתכנית זו.

נשיא המדינה נפגש עם שר ההגנה האיטלקי

נשיא המדינה, חיים הרצוג, נפגש אתמול עם שר ההגנה האיטלקי, ג׳ובאני ספאדוליני.

שני האישים שוחחו במשך כשלושת רבעי שעה על התהליכים העוברים בימים אלה על הכנסת השלום ועל בעיות הכלכלה המשותפת לישראל ואיטליה. כמו כן דנו על המצב האיטלקי המדיני בשיתוף לסחר הכלכלה.

שר ההגנה האיטלקי דיבר בפגישת תאר דוקטור כבוד לפילוסופיה של אוניברסיטת תל אביב.

מר ספאדוליני אמר, כי הסיכוי לפתרון הסכסוך הישראלי־ערבי תלוי, בין היתר, בכינוס ועידה בינלאומית במקביל.

קורא לכינוס ועידה בינלאומית

ספאדוליני קרא אמש לכינוס ועידה בינלאומית בהשתתפות ארה״ב ובריה״מ, כדי לדון בסכסוך הישראלי ערבי ובבעיית הסיור הבינלאומי.

הבית הלבן: האיראנים לא מצליחים להתקרב לבצרה

טהרן: היכינו שבע חטיבות עיקריות בחזית בצרה

וואשינגטון (רויטר־עתיים) — הבית הלבן הביע אתמול ספקות לגבי מגמותיה של איראן, כי ביכולתה מתקדמים לעבר נמל בצרה שבדרום עיראק.

„האיראנים אינם קרובים יותר לבצרה ולכיבוש העיר, מכפי שהיו לפני שבוע ימים״, אמר דובר הבית הלבן לעיתונאים.

פקידים במשרד ההגנה האמריקני, שביקשו לשמור על עילום שמם, אמרו אמש את בעצמה של איראן כי כוחותיה חצו את נהר יאסים, כ־10 ק״מ מזרחית לבצרה. בסוף השבוע שעבר, אלה הפקידים הדגישו כי פעולה זו לא קירבה את הכוחות האיראניים לבצרה. עוד ציינו, כי כוח על כתיבים אלה היולים איראניים לא הצליחו להבוה את הנדרך העיקרי של שאט אל ערב כדי להתקרב יותר לבצרה.

יחד עם זאת בכירי פקידים אבדי ריקניים אחרים, כי איראן בני אדם בבצרה בכבייה, הג״ר הכתיבה בגוי דה בצירה, כדי להוריד כל התפשטות האיראנית, עם זאת אין איראן מרוחקת לבצרה מפני הצירוף של העיר.

ביום זה נסרו כוחותיה באנגנטה, כי בעשרים אלף אירנים נהרגו, בכספר הזה נפצעו. כאר ההרות הגיהתקפה האיראנית יצבר במבית ב־24 בדצמבר. לדברי הפקידים האמריקנים נהרגו או נפצעו כמעט ארבעים אלף עירקים בהתקפה זו.

היציאה פותחת של איראן ושיראפ

במסיבת עיתונאים בטהרן אמר אתמול מבוגר שהוליקי טעוס, צבאי עיראן כובש עיירה שהמטה, ב„המלחמה הגרבה״ באזור כי הכור ליובוד מרכה בפי יצגו הפענור הדליבה בעירק. בתגובה על ההתקפה אולו עירקיות על ערים איראניים בעיראן.

עירק, בכוויה, דוחה טענותיה הדשים אדי שים אתמול בזיה התקר בית איראנית בחוזה המריבות, כי בספרתם אלה נהרגו אלפי חיילים איראניים.

בברייטון בצאי אמר שקרבות ביום בביבוק דוביות ר„אגם הד גוים״. בבריתל צבאות נחבר זו, הובא גוסי האיראנים לצרוה ובימה ביירים האחרונים. בחרבה בירון כי כל החיילים התוקפים גייבו, לבד בבתיבים כיום תנברונו כי הכיבים.

הדוח מסר כי שבע חטיבות של ראיונות הצי השבה בבצרה לצפרה יאסים. עיירה ייב בשור יהיה לבצרה, כובש הריבה יבו גם ביהוכה של ציר זה אירים אתמה.

עד באמר בהודעה כי ביום 11 הדיביגת מת מיקום אזורי אירבר בפתיחה כאשר האיבכה פיראגביים בפירולוגת עד הירנה לבצרים בשפיר כיפים. גם צויין כי עשרים אלפים איראנים ניספו מחזיקים או שנפצעו ברוגרית בכיסבו הציות הבתיטבים. כדים עם פתיחה איראן הזית נסתר „כדי הלכל כן הלהק מרחבי״.

בשיטים איראנים גם הפצצי בשורת לכלכליה יצבאיים בעירק הכירודות קריסטנגאל בצרה המאהמשהכה.

התאבד שר בסינגפור שנחקר על שחיתות

סינגפור (רויטר־עתיים יע״פ) — השר לפיתוח לאומי של סינגפור, טה צ׳יאנג וואן, נטל מנת־יתר של כדורים שינה בשעה שנחקר בחשד לשחיתות. הוא נמצא מת בביתו ב־14 בדצמבר אשתקד.

צ׳ה, כולל כתב טה בן ה־58, מסרי לבית המשפט כי נחקר בעבירות השאמעות שקיבל 375,000 דולר שוחד בשנים 1981—1982.

בתו של טה, ד״ר טה סאן ג׳אנג, העידה כי לאחר שאביה נחקר ביחס לשוחד, הוא היה לחוץ מאד וכי לא הבריח לאכול או לישון. היא הוסיפה כי אביה היה חף מפשע.

במכתב שכתב לראש הממשלה לי קואן יו זמן קצר לפני מותו, ציין כי הוא חש אחראי „לטרגדיה האחרונה״ ועליו לקבל על עצמו את מלוא האחריות.

במכתב, שהוקרא בבית המשפט, צויין כי: „כאיש נכבד מהחברה בינלאומית, אני חש כי עלי לשלם את המחיר הגבוה ביותר על שגיאתי״.

הנשיא הפעיל במחשב תחנת כוח סולרית בקליפורניה

„זהו אחד הרגעים המאושרים ביותר של המכלולת הישראלית״, כך הגיב נשיא המדינה, חיים הרצוג, כאשר בלחיצת כפתור של מחשב הפעיל השבוע תחנת כוח סולרית בקליפורניה ארה״ב, מרחק 14 אלף ק״מ מירושלים בה היה נשיא.

נשיא המדינה הגיב אמש בכפתור מחשב אחד בין כפעל „לוז״ בכנס התחנה הכוח סולרית אשר בנה ההצבעים בירושלים לתחנת כוח סולרית חדשה בעיר קרמר בקליפורניה.

התחנה החדשה היא השלישית שבונה „לוז״ בארה״ב, בסך הכל מספקות שלוש התחנות 100 מגוואט בשביל תכונת ההשכל האמריקנית „אדיסון דרום קליפורניה״ המשמשת לחמישים אלף בני אב.

באמצעות קשר המחשב יש לאנשי החברה בירושלים שליטה על הפעלת התחנה הכוח בארה״ב.

שגרירויות ארה״ב הועמדו במצב הכן

לקראת הסגרת מחבל לבנוני מגרמניה

וואשינגטון (רויטר־עתיים) — שגרירויות אמריקניות בגרמניה, זירות ונציגויות נציגויות בארה״ב ברחבי תבל, הועמדו במצב הכן לקראת האפשרות של פעולות נקמה של ארגונים קיצוניים בעקבות שגרירויות אמריקניות, לקראת הסגרת מחבל לבנוני לארה״ב.

המדובר הוא במחבל עלי הבאסי בן 22, אחד החשודים בחטיפת מטוס „טי.ו.איי״, ביוני 1985, אשר בי ריקני, מומחים סבורים כי הסגרתו עלולה לגרום צ׳ילוד של חוליה המאי לידה של הבאסי באירופה ובמזרח התיכון בפעולות תגובה על דיבוי.

ירטבים, ביחוד נגד אמריקנים במזרח התיכון ובאירופה.

פקידים בכירים בממשל בוואשינגטון אמרו, כי הבאסי אינם יוכל להתלות את הסגרתו, על ידי הגשה בתנאים לבוצאות שונות של בתי המשפט המערב־גרמנית. ארה״ב הגישה לפני כשבוע בקשה רשמית להסגרתו, כנראה היה לבוצעים.

אריה צפיים מערב־גרמני הודיע כי יודאס, נהסף בבירויות בסוף השבוע שעבר, כנראה בהגדה על מבפירו של חמאדי.

הבאסי נעצר לפני שבוע ימים בנמל התעופה של פרנקפורט לשם תגיע בביתינן, כשהוא נושא בכליו חומרי נפץ מיוסדים ביינית.

נוכח המשך השביתה בבתי־החולים הממשלתיים

מתנדבים מסייעים לחולים

מאת סופרי „הצופה״ ועתים

מאות מתנדבים, חברי ארגונים וולונטריים, תלמידים ועובדי עיריות באו אתמול לבתי חולים ממשלתיים ברחבי הארץ והגישו סיוע לחולים שסבלם גבר לנוכח שביתת עובדי המינהל והמשק.

המתנדבים מסייעים הן לחולים — בהבאת מזון, בהאכלת חולים קשישים וכו׳ — והן לרופאים ולאחיות במחלקות השונות.

מתנדבות „אמונה״ בבתי חולים גריאטריים

„אמונה״ — תנועת האשה הדתית לאומית, ארגנה את חברותיה למבצע סיוע לבתי החולים הממשלתיים, בעקבות שביתת עובדי המינהל המשק.

לדעת „אמונה״ החרפת המצב בבתי החולים, הסבל של החולים ומצוקתם, מחייבים פעולה התנדבותית מיידית, ללא נקיטת עמדה כלשהי בסכסוך המקצועי ובמניעי השביתה השונים.

בתיאום עם היחידה להתנדבות במשרד הבריאות, יצאו מתנדבות „אמונה״ מסניפי התנועה בבת ים, ראשון לציון, רמת גן, גבעתיים, ירושלים וצפת לבתי החולים הגריאטריים בערים אלה. מתנדבות „אמונה״ מסייעות בין השאר, להאכיל את החולים הקשישים, לסעוד אותם וכן נוטלות חלק בהכנת האוכל ובישולו. „אמונה״ תפעיל את חברותיה בבתי החולים כל עוד יבקש זאת משרד הבריאות.

הנהלת „אמונה״ מסרה כי לפרטים נוספים ולקבלת שמות של נשים מתנדבות אפשר לפנות לגב׳ לידיה זוהר, טלפון 03/782080, וכן לגב׳ רחל בן גדליה בטלפון 444151 ו־03/958216.

שר החינוך פנה לתלמידים להתגייס לעזרה דחופה

סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות, יצחק נבון, פנה אתמול למנהלי בתי הספר העל יסודיים, למחנכים ולתלמידים להתגייס לפעולות עזרה דחופה בבתי החולים המושבתים באיזור מגוריהם.

(סוף בעמוד 2)

בקבוקי תבערה הושלכו אל רכב ישראלי בכביש לעזה

לא היו נפגעים * ראש עיריית דיר אל בלאח וראש המועצה האזורית חבל עזה פרסמו הודעת גינוי משותפת

שני בקבוקי תבערה הושלכו אתמול לפנות ערב לעבר מכונית ישראלית בכביש הראשי לעזה. אולם הם החטיאו את המטרה, התפוצצו על הכביש והתלקחו. לא היו נפגעים ולא נגרם נזק. כוחות הביטחון עצרו לחקירה מספר חשודים.

מכונית ובה חבר מושב בדרך מחבל עזה נסעה סמוך לשעה 11.30 לפנה״צ בכביש הראשי לעזה. בקבוקי התבערה הושלכו לעברה בעת שנסעה ביקה חנות הפליטים נוסיירת ואל בורייג׳. כוחות הביטחון הגיעו למקום ודיו״ן זיהה שתוקפים הכינו את בקבוקי התבערה מבקבוקים ריקים של בירה „מכבי״. בסריקה שערכו כוחות הביטחון בשטח נעצרו חשודים אחדים.

הודעת גינוי משותפת

ראש עיריית דיר אל בלאח, סמיר אל עוויזה, אירח אתמול בעירו את ראש המועצה האזורית חבל עזה, ראובן רוזנבלט, והוא קיבל הודעה על נסיון הפיגוע בעת סיור בבית־הציבור של העיר. אל עוויזה ורוזנבלט יצאו ביד בהודעה גינוי משותפת נגד נסיון הפיגוע. הם הודיעו, שהפעילות ההבלנות באיזור מתבלת בנסיונות המבוערים הערבים והיהודים של האיזור לקשור קשרי שכנות טובים ביניהם.

שני ראשי הרשויות הודיעו, שעל אף פעולות החבלה באיזור הם ימשיכו בהידוק קשרי השכנות ביניהם, לתועלת האיזור ולתועלת בני שני העמים היושבים חיים בו.

תקרית ליד מחנה בלאטה

כוח צה״ל שקה בתצפית על מחנה הפליטים בלאטה שליד שכם, הותקף באבנים בידי כעשרים נערים אתמול בשעות הערב.

חיילי צה״ל פיזרו את התוקפים, לא היו נפגעים.

הארוע החל סמוך לשעה 5 אחה״צ כאשר כעשרים צעירים התקרבו לו סביב תצפית חיילי צה״ל והחלו לידות אבנים לעבר החיילים. החיילים הלשיקו תגבורת, ועם הגיעה, התפזרה ההתקהלות.

בשעה מאוחר יותר שבו הצעירים למקום והמשיכו לידות אבנים. כוח הזעקה למקום ופיזר את ההתקהלות בגאז מדמיע.

אבנים לעבר כלי רכב ליד קריית־ארבע ובית־לחם

סמוך לשעה 6 בערב נזרקה אבן לעבר מכונית ישראלית ליד קריית ארבע. שמשת המכונית נופצה, לא היו נפגעים. בעל הרכב הגיש תלונה למשטרה.

אבנים הושלכו גם על סנדור אדיב, סמוך ל־7 בערב, סמוך למחנה הפליטים דהיישה ליד בית לחם. נופצה שמשת הרכב, אחד הנוסעים נפצע קל בראשו ופונה לבראפאה צבאית ממנה שם קיבל טיפול ושוחרר.

אבי אוחיון שוחרר מבית־החולים

אבי אוחיון שנעקר במוצאי שבת יחד עם אחיו בגור המוחי קה בירושלים, שוחרר אתמול את בית החולים עליהם שעות אחדות לאחר שהשתחרר מבית החולים.

אוחיון הצביע על המקום הבדרייק בו נדקר ליד מלון „האשמי״ ברחוב חאן א זית בלב השוק של העיר העתיקה. מקום זה מרוחק כי 200 מטר משער שכם.

הברתו של אוחיון הביאה, כדי כך, במוצאי שבת את המוקרים למקום. אחר הבריח בפליבים מי שער שכם. כתב עתיים בציון, כי כזה, לאחר חדירת נסיון הרצח אותה בהוצאה, יחסרו צבאי הי משטרה את כל השוהרים באיזור בנסיון לבדוד אם הם ראו את החייקפים.

ממשלת ארה״ב העבירה 25 מיליון דולר למגבית המאוחדת

ניו יורק (עסט״א) — המגבית המאוחדת קיבלה מממשלת ארה״ב מענק בסך עשרים וחמישה מיליון דולר, ליישוב עליים בשנה 1987.

הודבר צויין כי בשנים האחרונות כוונה הוליהתם של יוצאי אתיופיה בישראל בעלות גבוהה הרבה מכלי מתם של גלי עולים אחרים עד כה, ולכן נתעורר הצורך בתמיכה כספית נוספת.

ארכה של ששה ימים להגשת דו״ח ועדת הבדיקה בפרשת יפת

מאת סופרנו הכלכלי בירושלים

הדו״ח של ועדת הבדיקה שי מינתה על ידי דירקטוריון בל״ל לבדוק את פרשת יפת ושאר הבכירים בבנק, יוגש לנגיד בנק ישראל, פרופ׳ מיכאל ברונו, בי שבוע הבא.

הוועדה פנתה לפני שבועיים על פי דרישת הנגיד והיא נתבקשה להגיש את הדו״ח עד 20 לחודש. יו״ר הוועדה, אלי הורוביץ, היו״ר המי רש של דירקטוריון בל״ל, פנה אתמול לנגיד וביקש ארכה להגשת הדו״ח במשך השבוע הבא. הנגיד נענה לפנייה והסכים לדחיית הגשת הדו״ח עד יום ב׳ הבא, 26.1.87.

הדחייה נועדה לאפשר את גבור שמיעת העדויות והכנת חוות דעת משפטית יסודית על ידי עו״ד חיים צדוק.

לאחר שהדו״ח יתקבל בבנק ישראל הוא ייבחן שם באופן כפרט ולאחר מכן יגיב בנק ישראל בי התאם.

הדו״ח אמור להתייחס להסדרי הפרישה של ארנסט יפת ושל הזמרת הנהלית של בנק לאומי וכבר למכלול תנאי הצעסקה של הצמרת הניהולית בבנק. הנגיד ביקש גם לכי לול בדו״ח פירוט מערכת השיקולים ותהליכי קבלת ההחלטות בנוגע לתנאי הפרישה ההשלכות שיהיו לקיומם או אי קיומם של הסדרים שעליהם הוחלט.

מוצרים שיתייקרו ללא אישור יוכנסו למעגל הפיקוח

מאת סופרנו הכלכלי בירושלים

מוצרים שמחיריהם יועלו שלא על פי אישורי הממשלה יוכנסו למעגל הפיקוח. של התעשיה והמסחר, אריאל שרון, אמר אתמול כי משרדו יעמיד את יחסו להעלאות מחירים ההורגות מהמדיניות המאושרת.

בעת ביקור במפעלי „טבע״ ותעשיית פרמצבטיות בירושלים אמר השר שרון כי הפיחות היה תהליך מיוזה שהממשלה החליטה עליו לאחר לבטים רבים. אין כוונה לחזור על מהלך כזה במשך זמן רב. בשום כך חובה על כל הנוגעים בדבר להבטיח את פריותיו. לכן קרא אריאל שרון ליצרנים ולציבור העובדים לשמור על ריסון בשכר ובמחירים. הצלחת הפיחות תלויה גם בהתנהגות נכונה של ציבור הצרכנים, אמר.

אל תתחשבו בדיונים פנימיים ב„חירות״ - נאמר לפקידים בכירים

מאת סופרנו המדיני בירושלים

הדלפת דו״ח פנימי של הנהגת בניה „חירות״ בירושלים שדנה בעניין מינוי אנשי מפלגה זו כפקידים בכירים במשרדי הממשלה בהם מכהנים שרים מ„חירות״ — גרמה לסערת רוחות.

בדיון הזה נטל חלק גם פקיד בכיר מנציבות שירות המדינה, איש „חירות״, ויתכן שהנציבות תערוך חקירה בעניין השתתפותו. בדיון הזה השתתפו חברי כנסת, בנהל לשכת ראש הממשלה, צחי הנגבי וראשי הסניף.

הדו״ח על הישיבה הודלף מלה במלה לכלי התקשורת, על ידי אחד המשתתפים. בדו״ח הזה הוזכרו כמה פקידים בכירים במשרדי ממשלה, שנשארו מתקופת „המערך״ ונאמר כי יש להחליפם. סוכם שיוכנה רשימה של שמות מועמדים.

נודע שכמה פקידים כאלה, שהוזכרו בדו״ח, קיבלו הודעות מוסמכות. מדרגים בכירים, שלא להתחשב במה שפורסם על הדיונים ב„חירות״ וכי מעמדם יקבע לא על פי שיקולים אלה.

בין הפקידים שהוזכרו בדו״ח הזה, גם אריה שומר, סמנכ״ל במשרד ראש הממשלה, שבשעתו הובא למשרד על ידי השר עזר ויצמן, אך נשאר בתפקידו לאחר חילופי ראשי ממשלה, בשל יעילותו ומסירותו לתפקיד. מן הדרג הבכיר נמסר לו כי לא יתחשב במה שנכתב בדו״ח שפורסם בדבר דיונים ב„חירות״ להחלפתו.

הדלפת הדו״ח הסודי על דיונים פנימיים להחלפת פקידים בכירים במשרדי הממשלה, היא תוצאה מיריבות פנימית בתוך „חירות״.

ממשלת אוסטריה תרמה מאה אלף דולר לשיקום מוזיאון יהודי בהולנד

שגריר אוסטריה בהולנד הגיש המחאה בסך 200,000 גולדן לוועד המוזיאון היהודי באמסטרדם, הגב׳ רחמה גייפאס.

מחצית הסכום נתרמה על ידי הציבור והנכאים אוסטריים והמחצית האחרת על ידי ממשלת אוסטריה.

המוזיאון ההיסטורי היהודי של אמסטרדם זקוק לכסף רב כדי לעבור לבית הכנסת האשכנזי לשעבר. גם מפעלי התעשיה ״איתודים רבים תרמו סכומים גדולים בהולנד למוזיאון זה.

יצויין, כי רבים מהמנהיגים הנאצים בהולנד, במלחמת העולם השניה, היו ממוצא אוסטרי, וכך נוצר הרושם כי רוב האוסטרים הם נאצים. נראה כי הקאנצלר האוסטרי יראניצקי מבקש לעיצוב רושם זה, ובכתב כך השתתפה ממשלת אוסטריה בהגבית למען המוזיאון היהודי. (עסט״א ועי״ג).

תחזית מזג האוויר

הטמפרטורות: רמת הגולן 10—21, צפת 11—18, חיפה 10—21, טבריה 7—22, נצרת 10—21, עפולה 7—23, שומרון 9—20, תל אביב 14—21, נתב״ג 12—21, ירושלים 8—23, עזה 14—22, באר שבע 9—22, אילת 12—28 מעלות.

* בסיס ואנדנברג, קליפורניה (רויטר עתיים) — טיל בין־יבשתי בלתי חמוש מדגם „מינוטמאן״, בשסה כן המבלול שבקצב ליבסיסת ניסוי, הוכבד אתמול מעל נגיד האוקיינוס השקט — על כך נמסר אמש על ידי דובר על חיל האוויר האמריקני. הטיל שוגר מבסיס חיל האוויר ואנדנברג שבמערב קליפורניה.

במלאת שלושים לפטירת יקירתנו

עטרה שרה פלג

(מיטקסבך)

תתקיים אזכרה וגילוי מצבה מחר, יום חמישי, כ״א בטבת תשמ״ז (22.1.87) בבית העלמין „סנהדריה״ בפתח־תקוה

יוסי פלג והילדים

נפגשים בכניסה לבית העלמין

בית חינוך עוורים לבני ישראל ירושלים

משתתפים בצער מורנו

מר רחמים מלמד כהן

ובני משפחתו המכובדת
אני מבקשים משתתפים באבלכם הכבד

בפטירת אם המשפחה

מרת רחל מלמד כהן ע״ה

(רעיית הרב יעקב מלמד כהן יבל״א)

המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים
ולא תוסיפו לדאבה עוד.

ההנהלה
העובדים והחניכים

במלאת חמש שנים לפטירת יקירנו

ר׳ מנחם לבנון ז״ל

מי שהיה יו״ר ארגון המורים הדתיים בישראל

תתקיים עליה לקברו
בבית העלמין בקרית שאול, היום בשעה 3.30

ההתכנסות לזכרו בבית הסתדרות המורים
רח׳ בן־סרוק 8 ת״א, תיערך לפי התכנית
שפורסמה, בשעה 4.30 אחה״צ.

המשפחה

ארגון המורים הדתיים בישראל

לחברינו

ישראל ברטפלד — מנהל תיכון תורני טכנולוגי „במעלה״ פ״ת
לאה בן ישר — מתנכת בבי״ס „מורשה״ פ״ת
זהבה רון — גננת בגן ממ״ד בפ״ת

להגל קבלת

פרס חינוך עירוני בפ״ת

יהי רצון שפעלכם יהיה אור לאחרים וברכה לחינוך בישראל

מוקירים,
מרכז אמ״ד בישראל

מכתבה מן הארשיף

הצופה

השביתה ואנקת החולים

השביתה שפרצה בבתי החולים הממשלתיים כבר גרמה סבל רב לציבור החולים. ושוב, ציבור זה מוחזק כ„בן־ערובה" בידי הנאבקים על הטבת תנאי עבודתם ותוספות שכר.

הפעם בראש השובתים — עובדי המנהל. הם הולכים בעקבות הרופאים, האחיות שבעבר הלא כל כך רחוק שבתו בלא להתחשב במצבם של החולים.

אם בעבר נפגעו החולים כתוצאה מאי הגשת סיעוד רפואי, הפעם הם נפגעים בגלל השיבושים שחלו באספקת מזון, כביסה נקיה, ניקוי החדרים המתמלאים זוהמה וכו'. למעשה גם זה משפיע בצורה קשה על בריאות החולים. אם לא תימצא דרך מהירה לחיסול השביתה עלולים להגיע להתמוטטות של מערכת הבריאות.

בהזדמנות זו ראוי להזכיר כי שביתה זו איננה האחרונה. עומדים בתור הרופאים והאחיות הטוענים כי ההסכמים אתם לא כובדו.

גם המשבר הכספי הפוקד את בתי־החולים נותן אותותיו. בימים כן הימים אנו עלולים לעמוד בפני סגירת בתי־חולים בשל חוסר בתרופות וציוד רפואי חיוני.

התפתחות זו היתה צפויה. מכאן יש איפוא לתבוע על הממשלה שנתנה יד לקיצוצים תקציביים מפליגים בשירותי הבריאות בלא לראות את הנולד.

אנקת החולים הסובלים כתוצאה מהשביתה וזעקתם של אלה שלא אושפזו בגלל השביתה צריכה לעורר את הממשלה לבדיקה מחודשת של מדיניותה בכל הקשור בשרותי הבריאות במדינה.

המשבר בשרותי הבריאות נוגע לחיי אדם. לא ייתכן לעבור לסדר היום בלא מציאת פיתרון הולם שיבטיח כי חיי אדם לא יפגעו, ולא יהיו עוד קרבן של מדיניות כלכלית ששרותי הבריאות אינם יכולים לעמוד בה.

פוליטיזציה בבחירת המבקר

„ועדת השניים" שהורכבה על ידי המערך והליכוד כדי לסמן מועמד המקובל על שתי המפלגות הגדולות לכהונת מבקר המדינה, מבליטה את המגמה ל„חלוקת השלל" בין „שני הגדולים" תוך התעלמות מוחלטת מסידרי ממשל תקינים. לפנינו דוגמא בולטת של פוליטיזציה שלא היתה לה אח ודוגמא בשנים הקודמות. אפילו אם לא היו מזוהרים לחלוטין מהשפעות פוליטיות, בכל זאת ידעו להקפיד במקרים מיוחדים כגון בחירת מבקר המדינה שלא להתפס במלכודת הפוליטיזציה. כיום מדברים בגלוי על הסכמים בין שתי המפלגות הגדולות שקבעו ביניהן לבין עצמן את חלוקת המשרות הבכירות בשרות הממלכתי, בלא להתחשב בשיקולים ממלכתיים שהם כה חיוניים לשמירה על הדמוקרטיה.

„ועדת השניים" המורכבת משני פוליטיקאים מובהקים, ספק אם תוכל להגיע להכרעה עניינית, כאשר שניהם הודו שלנגד עיניהם בחירת מועמד המקובל על מפלגותיהם. הנסיון מלמדנו שבמקרים כגון אלה השיקול הפוליטי הוא המכריע ולא השיקול הענייני הוא הקובע.

לשתי המפלגות רוב מכריע בוועדה שתבחר את מבקר המדינה. בכל זאת יש מקום לדרוש מהן לפזר את „ועדת השניים" כדי לאפשר בחירת מבקר המדינה על פי שיקולים עניניים. למדינה דרוש מבקר שהוא בעל נסיון אשר בתקופת כהונתו בתפקידים ממלכתיים שונים, הצטיין בגישתו הממלכתית, משוחרר לחלוטין מהשפעות פוליטיות כלשהן.

ישראל זקוקה למבקר מדינה שנבחר לפי כישוריו, ולא על פי המלצת ועדה מפלגתית מובהקת שהוטל עליה לחפש אחרי מועמד שיתאים לצרכים הפוליטיים והמפלגתיים של „שני הגדולים".

קואליציה רחבה באוסטריה

הקואליציה הרחבה שהורכבה באוסטריה בין הסוציאליסטים למפלגת העם היתה כורח המציאות. תוצאות הבחירות לפרלמנט לא השאירו מקום לקואליציה מצומצמת, גם אם באופן תיאורטי היתה אפשרות כזאת, אילו הסתייעו ב„מפלגת החרות" הימנית. שתי המפלגות הגדולות נרתעו משיתוף פעולה עם הימין הקיצוני, בפרט שבבחירות האחרונות התיצב בראשו אדם בעל עבר נאצי מובהק שלא הסתיר את דעותיו גם בתעמולת הבחירות שלו.

הקואליציה הרחבה החוזרת לגוף הפוליטי האוסטרי אחרי הפסקה של כעשרים שנה, מחזירה אותנו לסוף שנות ה־40 ועד מחצית שנות ה־60 בהם משלה קואליציה רחבה של הסוציאליסטים ומפלגת העם. אולם, בעוד בימים ההם שלאחר מלחמת העולם השניה, שתי המפלגות הגדולות הקפידו לצעוד יחדיו מטעמים ושיקולים פוליטיים בינלאומיים, עתה השיקולים הללו אינם קיימים עוד. מה שהכריע את הכף הוא שגם הסוציאליסטים וגם מפלגת העם הגיעו לכלל דעה, אחרי חודשיים של לבטים שאין מוצא זולת קואליציה רחבה.

במפלגת העם שזכתה בניצחון בבחירות לנשיאות, והמועמד מטעמה, ד"ר קורט ולדהיים השנוי בוויכוח כבד בשל עברו הנאצי, לא רצתה להתחבר לימין הקיצוני בל יזהו אותה כמפלגה פרו־נאצית מובהקת.

הסוציאליסטים שהכריזו ערב הבחירות כי לא יבואו בברית קואליציונית עם „מפלגת החרות", למעשה לא יכלו לשנות את עמדתם.

יתרה מזה הסוציאליסטים שאיבדו כעשרה מנדטים בבחירות העדיפו קואליציה רחבה על פני בחירות חדשות. חששו כי בסיבוב השני של בחירות, ההפסד שלהם עלול להיות גדול יותר.

וכה חזרה אוסטריה לקואליציה רחבה, אשר מצד אחד כהונת הקאנצלר (ראש ממשלה) שמורה בידי הסוציאליסטים, ואילו התפקיד של שר החוץ הופקד בידי מפלגת העם. השאלה היא, כיצד זה ישפיע על מדיניות החוץ האוסטרית?

יש לזכור שעל פי הסכם השלום שנחתם בין אוסטריה למעצמות הגדולות היא מצווה לשמור על נאוטרליות. אין איפוא לצפות לשינויים מפליגים במדיניותה של ממשלת אוסטריה. יחד עם זאת, אין להתעלם מהעובדה שלכל שר חוץ השפעה על עיצוב המדיניות, לכן לא נופתע אם פה־ושם ירשמו שינויים מסוימים, תוך הבלטת הקו הנוטה ימינה במדיניות החוץ האוסטרית.

באשר לישראל, שתי המפלגות הגדולות מקפידות להצהיר על יחסן האוהד כלפי מדינת היהודים, ובמיוחד עתה — אחרי „פרשת ולדהיים", ודאי שלא ינקטו צעדים שיש בהם כדי פגיעה במדינת היהודים.

מתנדבים מסייעים לחולים

(סוף מעמוד ראשון)

השר נענה בעניין זה לפניית מנכ"ל משרד הבריאות, ד"ר דב גולן. ד"ר גולן מסר לשר החינוך שהמצב בבתי החולים, ובעיקר במרכזים הגריאטריים ובמרכזים לבריאות הנפש, הוא קשה ביותר, ותלמידים יכולים לעזור במידה רבה בתפעולים ולהקל על מצוקת החולים.

שר החינוך ביקש ממנהלים, מורים ותלמידים המוכנים להתגייס לפעולות התנדבות במוסדות רפואיים לפנות ישירות אל המנהלים האדמיניסטרטיביים של בתי החולים.

גם אוכל הגיע מכפר חב"ד

כשלוש מאות מנות מוכנות של אוכל הועברו אתמול מכפר חב"ד מסמינר בית רבקה לבית החולים הגריאטרי בראשון־לציון.

את מנות האוכל המבושל הביאו בנות הכפר תלמידות הסמינר.

עשרות תלמידות כפר חב"ד סועדות מדי יום בבתי חולים באיזור הכפר, בצריפין, שמואל הרופא ועוד, את החולים המשוועים לעזרה.

משפחות החולים ביקשו להודות לבנות הכפר על פעילותן היפה וביקשו להעביר תודה להנהלת המוסד על האוכל שהם מעבירים לחולים בבית החולים בראשון לציון.

ארוחות מוכנות ברמב"ם בחיפה

אגודת „אחיסמך" וגופים וולונטרים אחרים, נערכו לאספקת ארוחות מוכנות במרכז הרפואי רמב"ם בחיפה, לחולים נזקקים חסרי קרוב ובודד שיסייע בידם.

מבסיס צבאי קרוב הובאו עשרות ארוחות לחיילים פצועים וחולים, המאושפזים בבית החולים. עשרות מתנדבים, תלמידי בתי־ספר, מתנדבי ארגונים וולונטרים וסתם אזרחים טובים, התייצבו אתמול בבית החולים והציעו את שירותיהם. רבים שובצו לעבודה בחדרי הסיון, במחלקות ובכל עזרה אפשרית.

חשש להיעזר בתלמידים בנהריה

בבית החולים הממשלתי בנהריה חוששים להיעזר בתלמידים לסילוק האשפה, מחשש שיידבקו במחלות זיהומיות עקב נגיעה במזרקים או בחומרי חבישה שהוסרו ממנותחים או מחולים הסובלים ממחלות מידבקות.

כתב עתיים מוסר, כי חצר בית החולים הממשלתי נראית כמזבלה עירונית. האשפה שלא נאספה מאז יום ו' עולה על גדותיה וריח רע של ריקבון נודף ממנה.

שר החוץ יוצא לסיור בכמה ממדינות אירופה

ייפגש עם ראשי מדינות ועם שרי החוץ של „השוק"

מאת סופרנו המדיני בירושלים

שר החוץ, שמעון פרס, יצא היום לסיור בכמה ממדינות אירופה. הוא יקהל שיחות עם שרי החוץ של השוק האירופי ויבקר בלונדון, פאריס ובריסל.

פרס ישתתף בדיוני השוק האירופי המשותף בבריסל ואחר כך ייפגש בלונדון עם ראש ממשלת בריטניה, מרגרט תאצ'ר ושר החוץ, ג'פרי האו. בפריס יפגוש את נשיא צרפת, פרנסואה מיטראן, וראש ממשלתו, ז'אק שיראק.

בפגישה עם כתבי החוץ בישראל שהתקיימה אתמול במשרד החוץ אמר פרס, כי ייתכן שהוא יבקר גם בבון ויפגש עם ראש ממשלת גרמניה. הנושא טרם סוכם בשל שמועד שנקבע לביקור מתקיימות בגרמניה בחירות.

דיון על הסכמי סחר

בפגישותיו עם שרי החוץ של השוק האירופי המשותף יסביר פרס את המצב המדיני בהרחבה ויתכן וידון עמהם על הסכמי הסחר בין ישראל לארצות „השוק", לאחר הצטרפות ספרד ופורטוגאל.

בקרוב עומד להיחתם הסכם תרבות בין ישראל לבין ספרד. שר החינוך והתרבות, יצחק נבון, יתמן לביקור ראשון של שר בישראל בספרד. הוא יחתום במדריד על הסכם התרבות. משלחת של פקידים מישראל יצאה לספרד כדי לנהל מו"מ על הסכמי סחר.

רעיית הנשיא ערכה מסיבת יום הולדת סמלית לקשישה שבין אמהות מסורבי העלייה

מאת יונה כהן, סופרנו בכנסת

הגב' אורה הרצוג, רעייתו של נשיא המדינה, קיימה אתמול מסיבת יום הולדת סמלית לגב' פאלינה הירשמנקה, שמלאו לה שמונים ושש שנה. היא האם המבוגרת מבין מאתיים האמהות של מסורבי העלייה, זה מארגנים באיגוד „אמהות למען הילדים".

הגב' הרצוג אמרה: „כאם אני חשה היטב את כאבן של האמהות המכותבות לילדיהן ובר צוני לקרוא לכל האימהות בעולם לתת את תמיכתן הביטרית ולפעול למען איחוד המשפחות".

אחרי בן פסרה של, תפודה על הרץ הקיימת לישראל על נטע מאתיים עצים לבניהם ולבנותיהם של כמאתים מסורבי העליה.

מנכ"ל הנהלה הציבורית לבען יהודי ברית המועצות חיים ציטלר, הודיע שהמתנה הטפה ביום זה, היא השיחה הטלפונית שהיתה במוקד לגבי רותה גרונשטיין, מבנה אהרן מהגדולים מקישינב, כי קיבל היתר יציאה מבריה"מ, והוא מקוה לעלות בקרוב, לפגוש את אימו בישראל.

מובארק: אשתדל להימנע מעימות עם סוריה בוועידת הפסגה האיסלמית

ארגון בלתי ידוע מאיים „לחסל" את משתתפי הוועידה

קהיר (רויטר־עתי"ם, עי"צ) — הנשיא מובארק אמר אתמול, כי ישתדל להימנע מעימות עם סוריה בוועידת הפסגה האיסלמית שתיפתח בשבוע הבא בכוויית.

אך הוא אמר לעתונאים בפתיחת יריד הספרים הבינלאומי בקהיר כי לא ישתוק מול ביקורת מדמשק.

לגבי מלחמת המפרץ אמר מובארק, כי זו „משרתת רק את אויבי האיסלאם".

הוא הוסיף: „הדת שלנו היא דת של מחילה ואני יכולים למנוע את כל האלימות הזו באמצעות תיווך, ולשים קץ לשפיכות דמים ובזבוז כסף חסרי תועלת אלה".

מובארק ישתתף בפיסגה האיסלמית שתיפתח ב־26 בינואר, לראשונה מאז הוחזרה מצרים לארגון הוועידה האיסלמית ב־1984, אחרי השעייה בת חמש שנים בשל קשריה עם ישראל.

בראיון שפירסם אתמול בעתון „דיילי ניוז", אמר מובארק כי רק אחדות ערבית ואיסלמית יכולה לשים קץ למלחמה איראן—עיראק המבזבזת זה שש שנים ומחצה.

מצרים תומכת בעיראק. אך מובארק פסל כל סיוע ישיר ובידי לבגדד.

ניסיון למהר את העולם הערבי מ„כתב הסירוב"

המנהיגים האיסלמיים שיתכנסו בשבוע הבא בכוויית, ידונו בשאלה איך לפעול נגד „מערכת השמצה המערבית", המטילה על הערבים והמוסלמים את האחריות לטירור בעולם.

הטירור, יחד עם מלחמת המפרץ והבעיה הפלשתינית, יעמוד במרכז הפיסגה של ארגון הוועידה האיסלמית שבו 46 מדינות חברות.

בסכמו את תדישית הערבים לאחר סודעת הקהל במערב נסערת כחלות הפיגועים והחטיפות האחרונים, אמר שר החוץ האלג'ירי, אחמד טאלב איברהימי: „יש נסיון לשכנע כי טירור בקורו בעולם הערבי.. והדבר הוביל למסע צלב נגד ערבים ומוסלמים".

מדינות איסלמיות אומרות, כי הן עצמן קרבנות של הטירור. כליט כוויה, השיך ג'אבר אל־אחמד אל־סבאח, שיצרת את המנהיגים כשלוש יבשות, ניצל מפיגוע של מכונית תופת במאי 1985.

...ועוד איום נגד כוויית

ארגון בלתי ידוע עד כה, „הוועדה להגנה על האסירים הפוליטיים הערבים בכוויית", איים אתמול בפאריס „לחסל" את משתתפי ועידת הפיסגה האיסלמית בכוויית, אם מדינה זו לא תשחרר את 17 האסירים הערביים הכלואים אצלה.

אלמוני, שדיבר בשם ארגון זה, הוסיף בשיחת טלפון אל סוכנות הידיעות הצרפתית בפאריס: „ההודעה הראשון שלנו יהיה פיצוץ בכוויית לפני כינוס ועידה זו ב־26 בינואר".

שלושה ארגונים, „ג'יהאד איסלמי", „התנועה האיסלמית המהפכנית" ו„ארגון הצדק המהפכני", כבר השמיעו איומים נגד כוויית לקראת הפיסגה.

17 האסירים בהם מדובר, הם אלה ש„ג'יהאד איסלמי" דרש מספר פעמים את שחרורם. תמורת שחרור שני צרפתים שנחטפו בלבנון.

נקש מוכן להתגרש מאשתו אם יוסגר

מאת דוד פרידמן, כתב עתיים

ויליאם נקש הצהיר בבית הדין הרבני, כי יהיה מוכן להתגרש מאשתו אם יחליט להסגירו לצרפת, כי שאשתו דינה לא תיהיה עגונה.

אתמול התקיים דיון בבית הדין הרבני האזורי בירושלים בבקשת אשתו של ויליאם נקש להטיל גם על תנאי נגד בעלה, שיופעל אם יוחלט להסגירו לצרפת.

כתב עתיים מציין, כי שלשום פנה היועץ המשפטי לממשלה לבית הדין וביקש לדחות את הדיון עד לאחר תום ההליכים המשפטיים בעתירה שהוגשה לבג"ץ בעניינו של נקש. אולם בית הדין הרבני קיים את הדיון אתמול לפתיחת בקשת היועץ המשפטי לממשלה, בציינו כי חשש לעגינות הוא דבר חמור ביותר ולכן אין לדחות את הדיון.

ויליאם נקש הובא לבית הדין הרבני מלווה בשוטרים רבים ואנשי משמר הגבול. הוא הובל כבול באזיקים ברגליו והוכנס ביד לאולם הדיונים. הדיון המשפטי בעניין בשתיים והמשכו נדחה ל־17 בפברואר.

שניים נהרגו בתאונה בדרום

שני אנשים נהרגו אמש בהתנגשות בין טרקטור ומכונית פרטית, שאירעה בצומת הכניסה ליישוב נהורה שבחבל לכיש.

התאונה הקטלנית אירעה כאשר מכונית פרטית מדגם „סובארו" בה ישבו שלושה תושבי הרצליה עשתה דרכה מצפון לדרום בכביש הפנימי של ישובי חבל לכיש. כחמש מאות מטר מהכניסה למרכז הכפרי נהורה נסע מולם טרקטור נהוג בידי חיים זמיר, בן 36, ממושב נגה. לטרקטור היה קשור גרר והפרשית התנגשה בגרר והתהפכה.

נהג המכונית נאיף סובחי פיישל בן 35, מעזה. נהרג ונוסע נוסף שישב לידו ואשר טרם זוהה נהרג אף הוא. הנוסע השלישי, שישב מאחור יצא ללא פגע.

יריד הספרים נפתח בקהיר בלי ישראל

קהיר (רויטר־עתי"ם) — הנשיא המצרי מובארק חנך אתמול את יריד הספרים הבינלאומי ה־19 של קהיר, אירוע שנתי שבו משתתפות השנה כל המדינות הערביות, להוציא לוב.

שר התרבות המצרי, אחמד הייכל, אמר שלשום, כי מצרים לא הזמינה את ישראל להשתתף ביריד, מחשש לחרם מצד המדינות הערביות.

אשיף משתתף ביריד והנשיא מובארק סייר אתמול בדוכן של אש"ף בלווית פאתחי ערפאת, אחיו של יאסר ערפאת.

ישראל השתתפה לאחרונה ביריד זה ב־1985, ואז השמיעו מצרים ופלשתינים מחאות על השתתפות זו.

המארגנים מסרו כי 57 מדינות משתתפות השנה ויותר מ־18 מיליון ספרים מוצגים.

3 כורדים נעצרו בשוודיה כחשודים ברצח פאלמה

שטוקהולם (רויטר־עתי"ם ו־עי"צ) — משטרת שוודיה מסרה אתמול כי עצרה שלושה אנשים הקשורים בארגון הגרילה הכורדי פ־ק־ק, כחשודים שנטלו חלק ברציחתו של ראש ממשלת שוודיה, אולף פאלמה, אשתקד.

השלושה נעצרו לפנות בוקר בפשיטה ברחבי המדינה על בני הקהילה הכורדית בשוודיה. בפשיטות השתתפו 200 אנשי משטרה.

בהודעה רשמית מסרו מפקד משטרת שטוקהולם, הנס הולמר, והתובע הראשי בפרשת רצח פאלמה, קלאס זאייבה, כי השלושה נעצרו כתוצאה מחקירת רצח בפרד צאיר בשורות הקהילה הכורדית השוודית בנובמבר 1985.

ססין גונגור, שערק מארגון הגרילה פ־ק־ק, נורה למוות בדם קר בכפר כורדי, באולם בשטוקהולם. על רצח זה נידון לכאסר עולם חבר של פ־ק־ק, יומיים בלבד לפני רציחת ראש הממשלה פאלמה. חקירת הרצח על גונגור חשפה קשר עם רציחת פאלמה ובעקבות כך נחקרו שלושת החשודים.

הטלוויזיה השוודית מסרה כי בין העצורים גם צריך, שכיהן כדובר ראשי של פ־ק־ק בשוודיה.

ארגון הגרילה פ־ק־ק, הנלחם למען הקמת מדינה כורדית עצמאית בטורקיה, הכחיש כי היה מעורב בהריגת פאלמה.

הקהילה הכורדית בשוודיה, המונה כ־6000 איש, סבורה כי לארגון פ־ק־ק כ־50 חברים פעילים בשוודיה.

פאלמה נורה למוות בלב שטוקהולם על ידי רוצח בודד, בשעה שהלך הביתה יחד עם אשתו ליסבת, לאחר שביקרו בקולנוע, ובלווי של שומרי ראש.

בעקבות הרצח נערך המירדף הגדול ביותר בשוודיה עד היום, בהשתתפות 300 בלשים בשלבים הראשונים של החקירה.

מפלגת הפועלים הכורדית (פ־ק־ק) מנהלת זה שנים מלחמה בלתי פוסקת במחוזות בדרום־מזרח טורקיה, בניסיון להשיג אוטונומיה לעדה הכורדית.

מלחמה זו שככה בחודשי החורף, אולם בשנתיים האחרונות נהרגו במסגרתה 135 חיילים, 173 אזרחים ו־165 לוחמי גרילה, רובם חברי פ־ק־ק.

אזרח מצרי נאשם בהסתננות לשם חטיפה

אזרח מצרי הואשם אתמול בבית המשפט המחוזי בבאר שבע בהסתננות לישראל, כדי להסגיר אזרחים ישראליים ולהעבירם למשרדי אש"ף במצרים.

פרקליטות מחוז הדרום הגישה כתב אישום נגד דאוד סאלב חסן, בן 25 מאל עריש, בו הואשם המצרי בשלוש עבירות. על פי כתב האישום, זמם הנאשם, יחד עם שני אנשים נוספים, להסתנן לישראל, לגנוב מכונית ישראלית ולהסיע בה שני אזרחים ישראליים, קשישים או ילדים, כדי להעבירם למצרים ולמסור אותם במפקדת אש"ף בקהיר.

פרקליטות מחוז הדרום טענה, שלצורך ביצוע המזימה, קשר הנאשם קשר עם מצרי אחר. סולים אבו פריח ויחד עם אזרח מצרי שלישי, העצור כיום בישראל, חצו השלושה את הגבול ממצרים לישראל.

על פי כתב האישום, חצו השלושה את הגבול ממצרים לקציעות לגבעות בלילה שבין 25—26 ביולי לפני שנה וחצי ורק לאחר מכן נתפסו המסתננים.

הוא מואשם בקשירת קשר לביצוע פשע, הסתננות לישראל ועבירות נגד בטחון המדינה.

נעצר חשוד בקשר למעשי האונס בדרום

המשטרה עצרה חשוד הנחקר גם בקשר לפרשיות האונס בדרום הארץ. החשוד הובא אתמול לבית משפט השלום בתל אביב, שם הורתה השופטת הדסה אחיטוב לעצור אותו למשך שבועה ימים.

לבקשת המשטרה, הורתה השופטת על איסור פרסום שמו של החשוד, תמונתו, צילומו וכל פרט מזהה אחר, להוציא בני משפחתו הנושאים שמות אחרים יכן מקומות עבודתו השונים.

ב"כ המשטרה טען, כי האיש נעצר כחשוד בנסיון לעשות מעשה מגונה בכפייה. במהלך חקירתו מתעורר החשד כי הוא קשור לסדרת האונס ונסיון האונס שבדרום הארץ. החשוד הכחיש כי קשר למעשים המיוחסים לו ועורך דינו החליטה לפתוח בחקירה מקיפה.

נשדד שגריר ונצואלה בארץ

שגריר ונצואלה בישראל נשדד אמש בביתו בהרצליה לאחר שפורץ שחדר לדירתו איים עליו באקדח.

משטרת הרצליה פתחה בסריקות נרחבות לאיתור השודד אך עד שעת מסירת הידיעה טרם נתפס. סמוך לשעה 10 בלילה חדר פורץ לביתו של שגריר ונצואלה ברחוב שלה בהרצליה פיתוח. הפורץ איים באקדח על השגריר ודרש ממנו כסף. השגריר מסר לידיו אלף דולר והפורץ נמלט.

נשי השוטרים ממשיכות בשביתת הרעב

נשי השוטרים לא נענו אמש לפנייתו של ראש הממשלה, להפסיק את שביתת הרעב שלהן.

נשי השוטרים נפגשו עם יצחק שמיר בלשכתו ושטחו בפניו את טענותיהן.

כתב עתיים מוסר, כי הפגישה אורגנה בתיווכו של שר המשטרה חיים בר־לב, אשר הוא עצמו לא השתתף בה.

בפגישה, שנמשכה כחצי שעה, אמר שמיר לקבוצת הנשים, כי הדו"ם בעניין השוואת שכר השוטרים למשרתי הקבע בכל הנוגע לתוספות השכר הייחודית, נמצא כעת בשלב מתקדם, וצפוי פתרון תוך ימים אחדים. הוא הפציר בהן להפסיק לפיכך את שביתת הרעב.

בתום הפגישה החליטו הנשים להמשיך בשביתת הרעב. „שבענו הבטחות משנת 1979, אנחנו מעוניינות בדברים תכליתיים", סיכמה יו"ר הועד, בתיה שלומי.

גאולה כהן התלוננה במשטרה נגד צ'ארלי ביטון

ח"כ גאולה כהן הגישה אתמול תלונה במשטרת ירושלים נגד ח"כ צ'ארלי ביטון, בעקבות האירוע שהיה שלשום במזנון הכנסת בעת ביקור חברי משלחת השלום הסובייטית.

ח"כ כהן טוענת כי צ'ארלי ביטון תקף אותה וקרע מספר כרוזים שהחזיקה בידה.

ממשטרת ירושלים נמסר לכתב עתיים, כי המשטרה פתחה בחקירה. בימים הקרובים יוזמנו למסירת עדות מספר חברי כנסת שהיו מעורבים באותו אירוע.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה — נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בניית מגורים לבית על חלקה 483 בגוש 8232 רח' ריינס מס' 44 בחריגות: מבוקשת כהקלה עד 6% מ.ב. 4162 ותכנית מס' 120/86.

את התכנית ניתן לראות במשרדי הועדה.

התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

י. אלרואי
יו"ר הועדה המקומית

בין הפטיש והסדן

עונש למדליפי סודות

אתמול בכנסת

מאת יונה כהן

כיצד למנוע הדלפות מדיוני ועדת החוץ והביטחון של הכנסת? — בשאלה זו התלבטו אתמול חברי הכנסת.

רפאל איתן ואנשים לין הציעו יתקן בחוק איסור הדלפות מדיוני הועדה הנ"ל. מר לין בתהפק בחוק המבהיר הדיוני הועדה סודיים ולפרסמם אסור. לא כן רפול, הוא מציע שהחוק יקבע שהדלפה מדיוני ועדת החוץ והביטחון היא עבירה פלילית, שהמדליף ייענש, והוה"ה גם אפשרות שלילת הסינור ולא הסכמת הכנסת.

אם לציין סיבות המתנגדים להצעות החוק הללו, הרי אלה, בעיקר, כך: ראשית, אין הדלפות. הכל בין כה מתפרסם לפני או אחרי הדיון בוועדה. שנית, רק מיעוט מבין 25 חברי הוועדה מדליף. שלישית, גם מדיוני הממשלה מדליפים, ואין חוק נגד זה.

מפרים התחייבות בכתב

היו ליבאי טען שהחוקים הקיימים מספיקים. הוק יסוד הכנסת, לכשל, אוסר בפרוש פרסום מדיוני ועדת החוץ והביטחון. דינם של המדליף ושל המפרסם כאסור חמש־עשרה שנה. ההוא הדגיש שגם בוועדה לענייני ביקורת יש סודות ואלו אינם מודלפים.

גם תקנון הכנסת קבע סדרים לאיסור הפרסום מהוועדה זו. כל אחד מחברי הועדה מתחייב בכתב לשמור על סודיות הדיונים. גם המלצרים אינם רשאים להיכנס לחדר הוועדה בעת ישיבותיה (אלא לפני כן), והבריה נאלצים לשתות תה או קפה קר...

תומכי החוק תיארו את הרדיפה אחר הפרסומת מצד אותו מיעוט מדליף, לשם קשריו עם אנשי התקשורת, ותהגים עם הכתבים בדרך של „שמור לי ואשמור לך".

תופעת ההדלפה מהוועדה, הביאה לכך ששרים ופקידים בכירים נמנעים ממסירת אינפורמציה סודית לוועדה, והי"ם בעבר (שמעון פרס) אמר שהוא מהייאס להצהיר זו ב„מסיבת עיתונאים מסודרת".

רוב הנואמים קבעו כי המצב בוועדת החוץ והביטחון הידרדר ממש, בשל ההדלפות. רק ועדת המשנה שלה מצילות את המצב. תופעה ההדלפות משמשת תירוץ נוח לשרים להימנע ממסירת אינפורמציה לוועדה.

נציגי סיעות השמאל התייצבו בראש המתנגדים לכל חוק שיאסור הדלפות, באמרם ש„אין הדלפות". אחרים אמרו כי שום חוק לא יעזור. שרים לא יכסרו לוועדה סוד שפרסומו מזיק. לעומת זאת, קבלת חוק בנושא בזה תפגע בחסיונים של חברי הכנסת. במקום חוק, מוטב שהצנזורה תמנע פרסום סודות, שפרסומם עלול לגרום נזק לענייני המדינה.

הכל אמרו שהתקשורת איננה אשמה כלל, כי תפקידה להשיג מידע.

בסופו של דיון נמסר שהוועדה עצמה דנה בימים אלה בבעיה זו, וייתכן שתבוא פתרון לה. רפאל איתן הסכים שהצבעה על הצעתו תידחה למועד אחר, אולם כאשר שאמנון לין ביקש שהצעתו תועבר לוועדה, התשלב בדיונים, חזר בו גם רפול מהסכמתו.

בהצעה רוב (17 נגד 11) הוסרה הצעתו של רפאל איתן מסדר היום. ברוחות סערו. יו"ר הישיבה, דן תיכון, סירב להעמיד זאת להצבעה חוזרת. הצעת החוק של אמנון לין זכתה ב־23 תומכים ו־16 הצביעו נגדה. ההצעה הועברה לוועדה.

ישראל מתפייסת עם יוניפי"ל ומחזקת את צד"ל

מאת ה. מנחם

חיילי יוניפי"ל מסתובבים בימים אלה עצבנים ביותר לאור התקפות החיזבאללה בדרום לבנון ומרגישים. לא בגלל מהתקפות החזיה וגישתם, למשנהם, מצד חיילים מצבא דרום לבנון וכל חיילים ישראלים אשר בעקבות מתקפת מיבצע שעבר חייל אירי מכוח יוניפי"ל.

חיילי יוניפי"ל מגבירים עירנות, עומדים על כוננות ונראה כי לאחר שנים רבות של שהייה בדרום לבנון עוסקים קודם כל חיילי „הכומתות הכחולות" בשמירה על עצמם ולאחר מכן על הביטחון השוטף באיזור. חיילי יוניפי"ל יודעים, ומפקדיהם משננים זאת להם, עד כמה קיימת מעורבות ישראלית בדרום לבנון, עד כמה קיים שיתוף פעולה צבאי בין חיילי צד"ל לחיילי צה"ל. הם יודעים על הגיבוי הישראלי לצבא דרום לבנון.

ההתיחות בין חיילי צד"ל לחיילי יוניפי"ל גברה בימים האחרונים. מפקד צד"ל, אנטואן להאד, הציע למפקד כוחות יוניפי"ל, גוסטאב אגלונד, לקבל טיפול רפואי אצל פסיכיאטר. מפקד יוניפי"ל יצא בהתקפות חסרות תקדים על צבא דרום לבנון.

במוקד

כולם תוקפים את כולם וישראל בתוך מתגוננת. היא צריכה להתנצל מדוע הרגה את החייל האירי מכוח יוניפי"ל. ישראל הציעה פיצויים לבני משפחת החייל אך שר ההגנה האירלנדי דחה בבוז הצעה זו. ישראל צריכה להת תשובות למפקדי יוניפי"ל מדוע מרגישים עצמם חיילי צד"ל חופשיים באזורם ועקב כך מדי פעם מנסים לפגוע באנשי יוניפי"ל ומפריעים לעבודתם. ישראל צריכה להתמודד במועצת הביטחון. שם מאשימים מזכיר האו"ם ומפקדי כוחות האו"ם את ישראל כי סירבה לאפשר התפרסות חיילי יוניפי"ל עד הגבול הבינלאומי, וכי היא זאת שגורמת לתהו־ובהו בדרום לבנון.

ישראל היתה שמחה אילו 6,000 חיילי יוניפי"ל היו עוזבים את דרום לבנון. לא פעם הביעו מדינות ידידותיות לישראל את רצונן כי חייליהן יחזרו הביתה.

„אין זה כוח שלום, זהו כוח שמותקף חדשות לבקרים", אמרו לא פעם שרי ההגנה כמדינות שלהן חיילים ביוניפי"ל. מאות חיילים צרפתיים כבר עזבו דרום לבנון. אירלנד מאיימת כי חייליה יעזבו, ונורווגיה מאשימה את צד"ל בהתקפות ברוטליות על חייליה מכוח יוניפי"ל המוצבים בגזרה המזרחית.

בפיקוד צפון כבר הפיקו לקחים. נעשים עתה מאמצים שלא תהיה צמידות בין חיילי צה"ל לבין חיילי יוניפי"ל. ישראל אינה רוצה להיכנס לעימות עם חיילי האו"ם. לכן הוגדל טווח הביטחון.

ביבמים אלה נאלצת ישראל להגביר הסיוע והגיבוי לחיילי צבא דרום לבנון. הללו סובלים מאבידות קשות ומורל נמוך בעקבות גל ההתקפות האחרון של חיילי „חיזבאללה". לפני כשבוע לא איפשרו מסוקי קרב של ישראל למחבלים להתקרב למוצב של צד"ל. המסוקים תקפו את המחבלים ורבים מהם נפגעו.

נכון לעכשיו, רצונת הביטחון מחזיקה מעמד אך ישראל מתפייסת עם יוניפי"ל ומחזקת את צד"ל. הכל נעשה בדרך כלל מהגבול הבינלאומי ופחות מדרום לבנון.

ראש ממשלת אוסטרליה יגיע לביקור בשבוע הבא

מאת סופרנו המדיני בירושלים

ראש ממשלת אוסטרליה, בוב הוק, יגיע לביקור ממלכתי בישראל ביום שני הבא. כן יבקר ביהודה ובשומרון.

הזמנה הזמנה על ידי נשיא המדינה חיים הרצוג בביקורו האחרון באוסטרליה. אין זה הביקור הראשון של הוק בארץ. בשנת 1971 ביקר בישראל כאורח ההסתדרות. כן ביקר בארץ אחרי מלחמת יום הכיפורים.

הוא ייפגש כאן עם ראש הממשלה ושר החוץ. כן ייפגש עם נשיא המדינה. בארוחה חגיגית שיערוך לו ראש הממשלה ימסור יהודה מדינית. לאוסטרליה יש משקיפים במנגנון האו"ם במזרח התיכון. בין השאר יבקר בבית לחם וייפגש עם משלחת של נציגים פלשתינאיים.

הוק העביר בפרלמנט האוסטרלי החלטה המוקיעה את החלטת האו"ם המשווה את הציונות לגזענות.

עוד שהות לעיריית אום אל־פחם להתארגנות מחודשת

מאת שאול שיף
סופר „הצופה"

ועדת הפנים של הכנסת המליצה אתמול, לתת התראה ושהות נוספת לעיריית אום אל־פחם, כדי לאפשר לה להתארגן מחדש בהחום הכספי והמנהלי. זאת בטרם תיפול הכרעה סופית על פיזור העירייה והעמדת ועדה קרואה במקומה.

מחקירת המצב בעיר עלה כי היא כושלת בכל הקשור למתן השירותים לתושביה.

בחירות כלליות באירלנד בעקבות פרישת שרי מפלגת העבודה

דאבלין (רויטר־עתי"ם ועי"צ) — אירלנד תקיים בחירות כלליות כ־17 בפברואר, אחרי התפטרותם של ארבעת שרי מפלגת העבודה בממשלת הקואליציה, מסר אתמול ראש הממשלה, גארט פיצג'רלד.

המנהיג האירי המפגר מאד בסקרי דעת הקהל, אחרי מנהיג הליכוד צ'ארלס הוגי, מסר על הבחירות החדשות שלוש שעות בלבד לאחר שרביעיית השרים פרשה, במחאה על קיצוצים גדולים בהצעת התקציב.

מערכת הבחירות תתנהל על רקע המשבר בכלכלה של אירלנד.

קוהל קורא לגרמנים לא לשכוח לעולם את פשעי הנאצים

בון (רויטר־עתי"ם) — במלאת 45 שנה להחלטת ועידת וואנזה להשמדת השמדתם של מיליוני יהודים באירופה, פירסם אתמול ראש ממשלת מערב גרמניה, הלמוט קוהל, גילוי דעת, הקורא לבני ארצו שלא לשכוח לעולם את פשעי הרייך השלישי.

„זכרם של אלה שהוגלו בשמה של גרמניה, שועבדו, הושפלו ונרצחו במחנות ההשמדה של אושוויץ, טרבלינקה, בירקנאו, מיידנק וסוביבור, מחייב אותנו שלא לשוב ולעורר רגשי שנאה", הדגיש קוהל. „אנו, הגרמנים, אסור לנו לעולם לשכוח או להדחיק את פשעי הנאצים או להמעיט בחשיבותם, שכן רק אם נזכור אותם נהיה מסוגלים להתפייסות".

גילוי הדעת של קוהל פורסם בעקבות האשמות שהושמעו מצד האופוזיציה הסוציאל־דמוקרטית, במסגרת מערכת הבחירות לקראת הבחירות הכלליות במערב־גרמניה ביום א', אנשי האופוזיציה טענו כי קוהל מבקש למחוק את זכר השואה, במערכה שלו שכוונה לגבש מודעות לאומית חדשה בגרמניה.

מנהיג הקהילה היהודית מזהיר מהלמי־רות מסוכנות

גם מנהיג הקהילה היהודית במערב ברלין, הייגץ גאלינצקי, הזהיר אתמול מפני הלכי רוח מסוכנים בקרב הפוליטיקאים של מערב גרמניה, ובקרב היסטוריונים המבקשים לקבור את העבר. גאלינצקי השמיע את דבריו בטקס זכרון בחווילה ליד אגם ואנזה בברלין, שם הוכנסו המנהיגים הנאצים ב־20 בינואר 1942, לדיון בביצוע השמדה שיטתית של היהודים באירופה הנכבשת לשליטת הנאצים, במסגרת „הפתרון הסופי" שיזם היטלר.

ראש הממשלה האזורית של בוואריה, פרנץ יוזף שטראוס, העומד בראש מפלגת צ'.אס.או., קרא לאחרונה למערב גרמניים „להיחלץ מצללי הרייך השלישי" — אף זאת במהלך מערכת הבחירות.

סקרי דעת הקהל מנבאים ניצחון מכיסם לקואליציה של המרכז הימני שבראשה עומד הלמוט קוהל.

<table>
<tr><td>בס"ד

מה השתנה מאז?

להלן החלטת מועצת הרבנות הראשית בנשיאות הרבנים אונטרמן ונסים זצ"ל, מיום א' בסיון תש"ל:

„מועצת הרבנות הראשית לישראל בישיבתה מיום ה' ער"ח סיון תש"ל, דנה בכובד ראש על המצב המסוכן שיתהווה על־ידי שלא הודגש בפירוש בחק... שהגיור יהיה כהלכה, דבר שיזעזע את כל בית ישראל מקצה עולם ועד קצהו, ויפלג את העם פילוג שלא היה כמוהו למן סור אפרים מעל יהודה, והחליטה פה אחד: —

א) כל גיור שנעשה, בין בארץ ובין בחו"ל, שלא כדין וכהלכה הקבועה ועומדת למן סיני ועד הנה, — איננו גיור. ואין לא־יהודי נעשה ליהודי אלא על־ידי גיור כהלכה

ב) אסור עפ"י דין תורה לרושמי מרשם התושבים והאחראים עליהם, לרשום יהודי כיהודי בעוד שלא נתגייר כהלכה.

ג) הרבנות הראשית פונה לממשלה בבקשה נמרצת להביא בכנסת תיקון להחק ע"י תוספת במלת „כהלכה".

ד) אם ח"ו לא יתוקן החק כנ"ל על הנציגים הדתיים לעזוב את הממשלה, כי לא יתכן להשתתף באחריות הענין כחברי הממשלה".

קבוצת פעילים למניעת התבוללות</td></tr>
</table>

הכנסת וסגנונה

הכנסת עלתה על המפה של הפרלמנטים בהם נבחרי העם מתנהגים בצורה זו על זה, תקרית שאירעה ביום שני בעת שח"כ גאולה כהן ביקשה להניף כרזה נגד ביקורה של המשלחת הסובייטית בכנסת, כשהייתה במכות בין שלושה־ארבעה ח"כים, כאשר כל אחד בהם טוען כי לא הוא התחיל, אלא ידידו הוא שהנחית ראשון מכת כאפו...

לא חשוב כלל מי התחיל, אם כי זהותו של המתחיל ידועה לכל. הוא לא יוכל להסתתר מאחורי הסברים כאילו לא הוא שפתח בקטטה.

אך, כאמור, לא חשוב מי התחיל. עצם העובדה שגם בכנסת התחילו להחליף מהלומות אגרופים, היא המדאיגה. יש בה משום איום לגבי הנצחה בכנסת ולגבי התנהגותם ודרך תגובתם של נבחרי העם.

לאמיתו של דבר, זה זמן רב שהכנסת בהרכבה הקיים אינה מצטיינת לא ברמת ויכוח גבוהה, לא בהתנהגות למופת מצד חבריה, ולאחרונה אות האלימות על מצחם של הנבחרים.

ירידה זו ברמתה של הכנסת צריכה להדאיג קודם כל את נבחרי העם. הם צריכים לערוך חשבון־נפש כולל בדק־בית יסודי כדי להחזיר לכנסת את המעמד שהיה לה באותם הימים שאחד מנבחריה הוותיקים היה נוהג לפתוח את נאומיו במלים: כבוד הבית הרם...

כיום, לא זו בלבד שהבית אינו רם, אלא גם התנהגות של הנבחרים בחלקה עומדת בניגוד לכלל המקובל של שמירה על רמה מוסרית גבוהה.

דבר זה מוצא את ביטויו, בין היתר, לא רק באלימות פיזית, כפי שזו נרשמה השבוע, אלא גם באלימות מילולית ובחוסר דרך ארץ המורידים את קרנה של הכנסת.

לאחרונה נמסר על החלטה להוסיף שני בניינים בכנסת, כי צר המקום מלהכיל בו את נבחרי העם.

דומה שאילו ערכו סקר אובייקטיבי בכל הקשור בנוכחותם של החייבים בישיבות של הוועדות ובמליאה, היו מוצאים כי רחב המקום, ואין כל צורך בתוספת מיבנים.

אין זה סוד שחלק נכבד מחברי הכנסת אינם מקדישים את זמנם להשתתפות בדיוני המליאה, גם לא בוועדות של הכנסת. לא זו בלבד, אלא גם כשהם נמצאים בבניין, לא תמיד ענייני הכנסת בראש דאגתם. וזאת ניתן ללמוד על סמך מספרם הרב של ה„לוביסטים" המסתובבים במסדרונות הכנסת מסביב לחייבים הנכבדים, והם עוסקים בנושאים שלא תמיד קשורים בפעילותם הפרלמנטרית הסדירה של הנבחרים.

הילכך, במקום תוספת בניינים לכנסת, מן הראוי תחילה לדאוג להוסיף קצת יותר דרך ארץ לנבחרים ולהקפיד יותר על עיסוקם הפרלמנטרי. ורק אחרי שיתמלאו שני אלה, יש אולי מקום להוסיף מיבנים, כי אז באמת הבית יהיה צר מלהכיל את כולם — את כל אלה שעושים את מלאכתם הפרלמנטרית באמונה.

מא"ן

פתרון לשאלת הרישום

שופט נכבד מהשופטים בירושלים, אמר לי השבוע שיש לו פתרון פשוט, הגון ואמיתי, לשאלת רישומם של מי קריב באותה מרוזן מילה, על ידי משרד הפנים, והיא: לרשום אותה כיהודיה, ולהוסיף: „לפי החלטת הבג"ץ", מספר ותאריך זה וזה.

נגד רישום כזה אין מקום לשום טענה מאחר שזה רישום נכון ועובדתי. יונה כהן

☆

הסחבת — לטובת מי

השיחות הממושכות בין שר האוצר, משה נסים, לבין מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, לא הניבו עד־כה הסכם משותף אשר יאשר את החתימה על עיסקת החבילה המשולשת — המשותפת לממשלה, להסתדרות ולמעסיקים.

נראה ששני הצדדים סומכים על הפתגם הידוע: „מה שלא יעשה השכל, יעשה הזמן...".

בינתיים לכל אחד מהם יש אורך נשימה, זה לא בוער להם. הפיחות בוצע. המחירים עלו. עתה מחכים לראות מה יהיה המדד של ינואר 1987, אשר יפורסם במחצית פברואר. רק אז יואלצו להכריע: האם קיימת עיסקת חבילה או לא?

ובמקרה זה, יד ההסתדרות תהיה על העליונה, שהרי זו התחייבה לעקר 2.7 אחוזים מ־תוספת היוקר. כך, שאם הממשלה לא תיענה לפניית ההסתדרות בעניין קופת חולים ושירותי הבריאות — תראה ההסתדרות את עצמה פטורה מלעמוד בהבטחתה לעקר חלק מתוספת היוקר, כתרומת ציבור העובדים להצלחת התכנית הכלכלית.

יתר על כן, גל ההתייקרויות הפוקד את הארץ כמעט מדי יום ביומו, אף הוא, בסופו של דבר, עשוי לסייע להסתדרות במאבקיה, שהרי כל שהמחירים עולים, הולך ונוצר מצב שבו תגבר ההתנגדות לעיקור תוספת היוקר.

קיצורו של דבר: אם שר האוצר מאמין שהסחבת פועלת לטובתו, אינו אלא טועה. אש"א

תצפית

☆

המנכ"ל המדיני ואגף השלום במשרד החוץ

המנכ"ל המדיני של משרד החוץ, ד"ר יוסי ביילין, בישר על הקמת אגף מיוחד במשרדו שיעסוק ב„קידום השלום". אגף זה — אמר — ימומן מתוך תקציבים של האגפים הקיימים, כך שלא יצטרכו להוסיף כספים לתקציב של משרד החוץ.

אין ספק שזהו רעיון יפה. מדינת ישראל, בכל שנות קיומה, נושאת עיניה לשלום. יש להניח שגם פעלה לקידום השלום בטרם נתמנה מנכ"ל מדיני במשרד החוץ. השאלה איננה איפוא, אם דרוש אגף מיוחד, אלא מדוע דווקא עכשיו הוחלט על הקמתו.

ממה נפשך, אם היה צורך באגף כזה, הרי יש להניח ששרי החוץ שקדמו למר פרס — משה שרת, גולדה מאיר, יגאל אלון ומשה דיין זכרונם לברכה, ויבדלו לחיים ארוכים: אבא אבן ויצחק שמיר, היו מקימים אגף כזה. ואם הם הסתפקו בפעולותיה של מחלקת המחקר במשרד החוץ, שעסקה בין היתר בהכנת „ניירות עבודה" בכל הקשור בחיזוק השלום בין ישראל לשכנותיה הרי יש להניח שגם כיום ניתן לסמוך על מחלקה זו ותוצרתה. ואם בכל זאת החליט ד"ר ביילין להקים אגף מיוחד, הרי שראוי לבדוק את היעדים של אגף זה וגם את תכניות השלום של המנכ"ל המדיני של משרד החוץ.

במבט ראשון ניתן כבר עתה לקבוע כי המנכ"ל המדיני מנסה להכתיב את המדיניות של משרד החוץ על פי השקפת עולמו המדינית אשר לרוב איננה עולה בקנה אחד עם המדיניות המוצהרת של ממשלת האחדות הלאומית.

הקמת האגף המיוחד במשרד החוץ אף עלולה להקצין את חילוקי הדעות בתחום הזה, הנוגע לא רק לשלום אלא גם לבטחון ישראל.

מב"ש

מן המעין

וישימו עליו שרי מסים — — — ויעבידו מצרים את בני ישראל בפרך — — — את כל עבודתם אשר עבדו בהם בפרך. (שמ' א' י"א—י"ב־י"ג). שלוש דרגות של שעבוד כאן: א) הטילו על בני ישראל עבודה בשביל המלך תחת השגחתם של השרים והם ציוו אותם לבנות ערים לפרעה (המס היה רק בעבודה). ב) כל איש מצרי יכול היה לקחת אנשים מבני ישראל שיעשו את העבודה הקשה ביותר (ויעבידו מצרים את בני ישראל בפרך). ג) הם היו רודים בהם שלא ינוחו ומכים ומקללים אותם. (את כל עבודתם אשר עבדו בהם בפרך).

עפ"י הרמב"ן

היוכל גוי להתמנות

(סוף מעמוד 3)

אות הקטנות בוועדה, פירושו היה הפלה „וסרי" והמועמד נפסל לשמש כרב צבאי.

כך היה מנהגה ומסורתה של אותה „ועדת כוהני דת" במשך ארבעים השנה האחרונות.

בדרך זו היה ברור לרפורמים, שלפי המסורת הישנה של הוועדה, של ועדת הספר היהודית, שאשה לא היתה מקבלת באופן רשמי הכרה מ„ועדת כוהני הדת". משום שהסתדרות הרבנים לעולם לא היתה מסכימה לכך. ועצם „אי־ההסכמה" של הסתדרות הרבנים היתה נחשבת כ„חשר" ב„ועדת כוהני הדת".

וכאשר האשה ה„רבנית", יוליה שוורץ בת ה־26, סיימה את הסמינר הרפורמי בסינסינאטי ועברה גם קורסים לרבנים רפורמים צבאיים, החלה לדרוש מהראביים הרפורמיים למנות אותה כרבנית צבאית — ידעו הראביים היטב שהגב' שוורץ לעולם לא תקבל הכרה מוועדת כוהני הדת למבוקשה לתפקיד כזה.

ובכן, מה עשו הרפורמים? הם לא באו עם המועמדת שלהם, יוליה שוורץ, לוועדת כוהני הדת, אלא הלכו ישר אל כוהן הדת הראשי של הצבא האמריקני והציגו לו את המועמדת שלהם. ואכן כוהן הדת הראשי מינה את הגב' שוורץ כרבנית צבאית רפורמית בבית החולים של הצי באוקלנד שבקליפורניה.

הסתדרות הרבנים האורתודוקסים לא יכלה לעכל את המצב שנוצר, שכן אילו נשאר הכל כפי שהיה ב„ועדת כוהני הדת" של ועד הספר היהודי, הדבר עלול היה להתאפשר, שגם הרבנים האורתודוקסיים מכירים ב„רבנית" רפורמית כרב בצבא אמריקני ולפי התקנות החדשות שילד מנישואי תערובת מאם לא יהודיה ואב יהודי, אף הוא יהודי, בעוד שלפי ההלכה היהודית הוא כמובן גוי, עלול במשך הזמן מצד הרפורמים להיות אף הוא רב צבאי. רב צבאי כזה — גוי רב, עלול במשך הזמן גם לערוך קידושין של חתן יהודי כשר עם כלה יהודיה כשרה.

ולכן הודיעה הסתדרות הרבנים שאינה יכולה עוד להמשיך לשבת בוועדת כוהני הדת וכי התוצאה שביצעה עד כה נופצה ע"י הרפורמים. ובכן, מעתה ואילך, כל זרם יהודי, אורתודוקסים, קונסרבטיביים ורפורמים, כל אחד בנפרד יציע את מועמדיו לרבנות צבאית. ישירות לצבא האמריקני ושום קבוצה לא תהיה עוד אוטוריטה למעשיהן של האחרות.

אלא שהעניין איננו פשוט כל כך. אמנם אפשר לשבור את „ועדת כוהני הדת" וזה לא קשה ביותר. אבל [illegible]

חיילים יהודים, ותשמישי קדושה לימים טובים. בקיצור: שירותיו של ועד הספר היהודי, חשובים גם לחיילים אורתודוקסים ופרישתו ממנו, משמעותו להפקיר את הרב הצבאי האורתודוקסי. אי ליצור מיד בשבילו מנגנון סעד חדש, דבר שקל יותר לדבר עליו מאשר לבצעו.

קיימות איפוא אסיפות על גבי אסיפות, של כל שלוש הקבוצות — אורתודוקסים, קונסרבטיבים ורפורמים: מה בכל זאת אפשר לעשות כדי ש„הסיר השבור" יישאר שלם, או בנוסח אחר שהכבשה תישאר בחיים והזאב יהיה שבע...

פירושו של דבר: כיצד אפשר לעשות, שהסתדרות הרבנים תהיה בפנים ובחוץ גם יחד בוועד הספר, כדי שלא להעניק גושפנקה אורתודוקסית למועמד הרבני של הרפורמים כמו למשל הגברת־הראבי יוליה שוורץ, וגם בפנים ועד הספר, כדי להמשיך לקבל את הסיוע של אותו הוועד גם לרב צבאי אורתודוקסי.

הוחלט איפוא להקים גוף חדש: מועצת רבנים צבאיים. כלומר גוף חדש בוועד הספר היהודי עם שם חדש, שלא תישא עוד באחריות של ועדת כוהני הדת, אלא תהיה רק מעין גוף אדמיניסטרטיבי של כל שלושת הזרמים ב„מועצה" זו יהיו מ־16 עד 20 נציגים של שלוש הקבוצות במקום 21 הראביים שעד כה.

ומה בכל זאת ההבדל בין „ועדת כוהני הדת" לבין „מועצת כוהני הדת"?

העניין מסובך מאד. משמעותו היא שהסתדרות הרבנים היא בפנים וגם בחוץ. בקיצור: „בחוץ" פירושו שהסתדרות הרבנים אינה נושאת באחריות בעד הרבנים הצבאיים הרפורמיים, „בפנים" — כדי להמשיך את הסיוע של ועד הספר בשביל כל הרבנים הצבאיים כולל האורתודוקסיים.

אלא שהסתדרות הרבנים התנתה שלושה תנאים עיקריים: 1) שרב צבאי אשה או גבר בנישואין מעורבים, שהאב הוא יהודי והאם גויה, לעולם, לא יתמנה לרב של „מועצת הרבנים הצבאיים";

2) אשה של רב צבאי (אפילו יהודיה כשרה) לא תוכל להיות יו"ר של מועצת הרבנים הצבאיים;

3) והעיקר — שהמועצה תישאר תמיד רק גוף אדמיניסטרטיבי, שאין לה שום עסק עם עניינים רוחניים של רב צבאי.

לאמיתו של דבר ביטול „ועדת כוהני הדת" לא הועיל. הרפורמים יכולים גם להביא את מועמדיהם ישירות לצבא. הרפורמים יכולים גם למנות „ראבי גוי" לרב צבאי יהודי בצבא (האמריקני) (פירושו שנולד לאם לא יהודיה ולאב יהודי).

[illegible]

עליות במניות

מאת הסופר הפיננסי של „הצופה"

בשוק המניות היתה אתמול מגמה חיובית, כאשר ברוב צבורות הופיעו ביקושים שהתבטאו בעליות שערים קטנות.

בצמודי דולר עדיין הופיעו היצעים לגלבוע ולדרימן.

חברה לישראל — ללא שנוי, דסקונט — השקעות עליה של שני אחוז, מרוחי השקעות — עליה של 4.8 אחוז, כלל ישראל — עליה של 9.4 אחוז מבה — עליה של 3.9 אחוז, בנפט בלטו: פז — עליה של 3.3 אחוז, יהמבן — שנסחרה ללא שנוי, פאויל — ירידה של 7.2 אחוז, ושראויל — עליה של חמשה אחוז.

אתמול בבורסה

המחזור בשוק המניות היה 17.2 מליון ש'. שערי 230 מניות עלו, שערי 74 מניות — ירדו, שערים של 113 מניות — נסחרו ללא שנוי.

חוגי הבורסה מעריכים כי שוק המניות ימשיך להיות חיובי, אם כי אנו מתקרבים לנקודה שבה ההיצע של מניות בשוק יהיה דל ביחס לזרמי הכספים. בשלב זה ההערכה, כי מניות הותיקות ימשיכו לצוץ קדימה, עקב מעורבות קרנות בעלי ענין ומנהלי תיקים ממשקיעים. כל העת אם כי צפוי פה ושם מימוש רווחים.

מעורב בצמודים

בצמודי המדד היו עליות שערים קלות, עודפי הביקוש התמסכו ב־10 מליון ש"ח, אגרות חוב בליל — עלו שלוש אחוז שניא, עליות עד שני אחוז. בצמודי דולר היה היצע של 0.7 מליון ש' בלבנע תמון ירדו עד שני אחוז. מחזור בצמודים היה 10.5 מליון ש'.

היצעים בהסדר

במניות ההסדר היו עודפי היצע בהיקף 9.2 מליון ש"ח שנקלטו בחלקם על ידי בנק ישראל בירידות שערים סמליות בין 0.1—0.2 אחוז. מימון סחר — זכתה לביקוש ועלתה ב־0.2 אחוז. מקבוצות המניות האחרות בלטו: ספנות — עליה של 4.9 אחוז, פיבי — עליה של 4.4 אחוז, במשכנתאות — בלטו: לאומי משכ' — עליה של 5.7 אחוז, בביטוח — בלטו בטוח משנה — עליה של 4.4 אחוז, בשירותים בלטו: קירור — קונים בלבד, ספנות — עליה של 6.1 אחוז, תים — עליה של חמשה אחוז. במניות המקרקעין היו עליות שערים בינוניות. בלטו: אזורים — עליה של חמשה אחוז, בן יקר — עליה של עשרה אחוז, נכסים — עליה של 2.2 אחוז, שפי וסלע — קונים בלבד, קסריה — עליה של 3.1 אחוז, כנסעי הדר — עליה של 4.7 אחוז.

עליות בתעשיה

למניות התעשיה הופיעו עודפי ביקוש שסופקו תוך כדי עליות כתנתה, בלטו: במאון זגלל — עליה של 3.8 אחוז, מן — עליה של 2.5 אחוז, בטקסטיל — דקית עליה של 5.1 אחוז, במתכת — עליות של עשרה אחוז באורדן — תבוף 5 עליה של 9.6 אחוז, באלקטרוניקה בלטה אלקו — עליה של עשרה אחוז, אלרון עליה של 3.6 אחוז, תדאה — עליה של 4.1 אחוז, במזון בלטו: נקה — עליה של 4.7 אחוז, תרו — עליה של 5.2 אחוז, נייר חדרה — עליה של שלושה אחוז.

עליות בהשקעה

במניות ההשקעה היו עודפי ביקוש למניות הבנקים. בלטו: כלל תעשיות — עליה של 3.7 אחוז, מרכזית — עליה של 3.2 אחוז.

שערי המניות

המניה	השער	השינוי במק	השינוי ב־%
ספנות 0.1	1785	+ 83	+ 4.9
הבינלאומי	4661	+160	+ 3.6
פי.בי.	5970	+250	+ 4.4
אי.די.בי. רג'	87650	—150	— 0.2
אגוד	65200	— 30	— 0.1
דיסקונט א'	111850	—150	— 0.1
מזרחי ש'	36050	— 50	— 0.1
פועלים ש'	59540	— 90	— 0.2
כללי	152350	—200	— 0.1
בליל	37889	— 10	
מימון 1.0	50600	+100	+ 0.2
ארנים	33650	+1000	+ 3.1
לאומי משכ' ש'	9290	+500	+ 5.7
פתמ"ש	3180	+ 90	+ 2.9
משכן	3150	+145	+ 4.8
עצמאות	13420*		
טפחות ש'	20160	+100	+ 0.5
כיבב	7800	+297	+ 4.0
שלמה	.650	+ 30	+ 4.8
לאומי תע' ש'	10800	+ 90	+ 0.3
הסנה	368	+ 5	+ 1.4
סקוריטס	945*		
שופרסל א'	9320	+350	+ 3.9
דלק	4175	+145	+ 3.6
ארזן 1	825*		
אזורים	1051	+ 50	+ 5.0
אפריקה 1.0	41380	+600	+ 1.5
נכסים	4700	+101	+ 2.2
גב ים 0.5	4900	+220	4.7
הכשרה	75950	+1100	+ 1.5
ישפרו	3451	+ 51	+ 1.5
ישרס	18500*		
כלל בדל"ן	576	+ 19	+ 3.4
בנרב	1900	+ 25	+ 1.3
נאות אביב	9580	+430	+ 4.7
לסקו מ"ר	7001*		
פולגת 4	3300	+ 86	+ 2.7
פוליגון	10000	+350	+ 3.6
אורדן 1.0	8737	+300	+ 3.6
כבלים	25000	—300	— 1.2
קופי פה 1.0	3870	+180	4.9
אלקו ש'	4312	+392	+10.0
אלקטרה 5.0	1370	+ 70	+ 5.4
כלל אלקט'	2630*		
אי.פי.	1135*		
הצ' מחזור	7823*		
דשנים 5	1565	+ 22	+ 1.4
חיפה כימיק'	570*		
טבע	11400	+300	+ 2.7
ים המלח	4580		
פטרוכימים	580*		
פורטארום	14885*		
כפעלי נייר	343750	+9850	+ 3.0
פולק 5	1331	+ 25	+ 1.9
מרכזית	9800	+300	+ 3.2
כלל תעשיות	1950	+ 70	+ 3.7
אי.די.בי. פי'	7018	+138	+ 2.0
החברה 1	13720	—230	— 2.1
אמפא	19945	+200	+ 1.0
פועלים השי'	8160*		
דיסי השי'	4355	+ 85	+ 2.0
מזי השי'	26200	+1200	+ 4.8
יצוא	12400	+900	+ 7.8
ירדן	3500	+100	+ 2.9
כלל ישי' 10	1300*		
פז השי'	3359*		
צוז 0.5	2090*		
פמה 0.5	8000	+300	+ 3.9
פז נפט	25200	+800	+ 3.3

* ללא שינוי

זכרון להולכים

יעקב מרדכי פרידחי ז"ל
(שנה לפטירתו)

עברה שנה מיום שנלקח מאתנו באורח פתאומי ר' יעקב מרדכי פרידחי ז"ל, שנמנה עם האישים הערכים בקרב היהדות הדתית בבני־ברק.

אמר ר' יוחנן „אשרי מי שגדל בשם טוב ונפטר בשם טוב". המנוח הדגול היה לשם ולדוגמה המשיך בדרך רציפה זו עד יומו האחרון. תוכו היה רצוף אהבה, אהבה לתורה, אהבה לזולת ובחיצוניותו הוד והדר. גם לבושו היה כולו הדר וכבוד.

ר' מרדכי פרידחי היה בעל עצה ותושיה ובעל לב פתוח לכל מי שפנה אליו. חן וחסד היו משוכים על פניו והצטיין בהרבה תכונות נעלות.

„הודיעני ה' קיצי ומידת ימי מה היא, אדעה מה חדל אני" (תהלים ל"ט, ה'). קץ הוא זמן המיתה, מידת ימי הכוונה לעבודה ומשך של ימי לתפקיד ויעוד, מעשי ופעולותי שעלי עוד להספיק לעשות בימי חלדי. לפעמים מספיק אדם בתקופה לא ארוכה הרבה יותר ממה שמספיקים אחרים בזמן ארוך יותר. ר' יעקב מרדכי פרידחי, לא נפטר צעיר, אך גם לא נסתלק מן העולם שבע ימים וזקן. אך לחייו היו מידה, תוכן, ענין ויעוד.

בתוקף תפקידי בזמנו בעיריית בת־ים, באתי בדברים עם המנוח החשוב, ששימש כמנהל הכללי של בית־החולים המרכזי באיזור בת־ים — יפו והעיר נזקקה לעזרתו. ואכן מצאתי אצלו תמיד אוזן קשבת.

הרבה סגולות נעלות נתמזגו במנוח הדגול, שכל לבו ונפשו היו משועבדים לבעיות הכלל והפרט. היה ישר בכל ישותו, נקי כפיים ובר לבב, קפדן ודייקן, וכל פעליו היו בצינעה ובדרך כבוד.

חז"ל אומרים, שבשעה שהתקין שלמה עירובין ונטילת ידים, יצתה בת־קול ואמרה, בני, אם חכם לבך וגו' (שבת י"ד). החכמה הגדולה לדעת סדר עירובין, לתחום מחיצות בין האסור והמותר, בין רשות הרבים לרשות היחיד והכל יש לעשות ב„נטילת ידים" בנקיון כפים. המנוח החשוב היה מחונן בסגולות נפש להבחנת הסייגים והמחיצות הנ"ל.

דב דיישט

יוסף ושושנה וינר ז"ל

רצה הגורל שגם יוסף וינר ז"ל וגם רעייתו שושנה ע"ה נפטרו שניהם בחודש טבת בהפרש של 13 שנה. עברו 17 שנה, מאז שהלך מאתנו החבר היקר, איש העליה והקליטה, מנהל מחלקת הקליטה בסוכנות היהודית, ותיק התנועה, מבחירי השליחים להצלת יהודים מהשואה, יוסף בן שלמה וינר ז"ל.

יוסף וינר נולד בשנת 1912 בעיירה מסביבה אשר במערב גליציה, חונך ולמד בעיר קרשאנוב הסמוכה, היה תלמיד הישיבה של הרבי ממשעבין, דב בצליש וידנפלד זצ"ל. בית הורים היה בניגוד למקובל בזמן הזה ובסביבה זו, בית דתי חסידי וגם ציוני־לאומי.

בהסכמת ההורים נכנס עוד בצעירותו ל„השומר הדתי" ובגיל 15 מתחילה הקריירה העסקנית הציבורית שלו. עבר את הסניפים של „השומר הדתי" במערב גליציה ובשלוחה העליונה, אשר מהם יצאו החלוצים הדתיים, שעוד היום אפשר למצוא רבים מהם בהתיישבות הדתית. באחד ממחנות הקיץ של התנועה בקרפטים הכיר את אשתו שושנה לבית גולדוסר, ילידת 1919 בעיר קראקוב וגם היא חברה ב„השומר הדתי", עלו ארצה בשנת תרצ"ב (1932) בסרטיפיקט לזוגות. רק בארץ התחתנו. תחילה גר הזוג בבני ברק ומאוחר יותר עבר לעיר הכרמל. יוסף הדריך בסניף „בני עקיבא" בבני ברק, עד שנקרא להתייצב כנוער ושומר בקיבוץ בנע. עבד בבניין ובחקלאות בפרדסי פתח תקוה. לפי בקשת התנועה קיבל עליו להיות מדריך „בני עקיבא" בחיפה ולטפל גם בעולים הדתיים, שהגיעו דרך הנמל החיפאי. וכך נסללה לו הדרך למחלקת הקליטה והעליה של הסוכנות היהודית באיזור הצפון, והיה אחד המארגנים המייסדים של מחלקה זו.

בשנת 1939, קרוב לפרוץ מלחמת העולם השניה, נשלח מטעם המחלקה כשליח לעליה ב' לרומניה, בתנאים שקשה להעלות אותם על הדעת. כשבחוצות בוקרשט, יאסי וערים אחרות ברומניה ניהלו [illegible] יהודים, פעל השליח החרוץ ללא חת בהתחרות בסכנה נפשית ממש, ורבים הם בארץ, אשר ניצלו הודות לפעילותו. אתו ביחד נשלחה גם הרעיה שושנה ובתם הקטנה. שושנה נסעה עם הבת לפולין לביקור אצל הוריה, בינתיים פרצה המלחמה והקלגסים הגרמנים פלשו לפולין, לשושנה כבר לא היתה כל אפשרות לחזור ארצה והיא עברה את כל מאורעות השואה. היא ירדה למחתרת בעוד הילדה, רבת היתורה, נלקחה ממנה על ידי הנאצים ונעלמה. יוסף הצליח ממש ברגע האחרון לצאת את רומניה ולחזור לפעילותו הברוכה במסגרת הצלת שרידי השואה, בלי לדעת מאומה על הרעיה והילדה. שושנה שהתה תקופה מה באושוויץ ואיכשהו הצליחה להגיע לשוודיה ובתום הפליטה לשוב ארצה ולהתאחד עם בעלה יוסף.

האסון המשפחתי לא מנע ביוסף מלפעול למען אחיו. הוא נתמנה כראש מחלקת העליה של הסוכנות. רבבות פנו אליו לעזרה ולכולם היה אוזן קשבת, השתתף בכל הקונגרסים הציוניים אחרי מלחמת העולם השניה כנציג „המזרחי והפועל המזרחי" היה אהוב ומקובל על כל הזרמים. בשנת 1947 נשלח שוב לחוץ לארץ, בעיקר לצרפת בענייני רכש ציוד צבאי לקראת מלחמת הקוממיות. כל תפקיד שהוטל עליו מילא בדייקנות ובאחריות מלאה ונחשב כאחד מבחירי השליחים שהיו לסוכנות היהודית ולמדינת ישראל. צנוע היה בהליכותיו ובדיבורו. איש נאה ויפה תואר, מושרש בתורה ועבודה ובפלגה הדתית־לאומית. יהודי עם לב תם היה. ונגע כוח ונפל עקב מחלה ממארת.

לפני 19 שנה נפטרה שושנה קשה ויציאה מבד סיבלה [illegible] כ־15 שנה מרותקת למיטה עד לפטירתה לפני ארבע שנים.

עוד היום דואבים חברים בתנועה ומכירי של יוסף בסוכנות על הסתלקותם. לזכרם הוקם בשיתוף עם המרכז לחינוך הדתי קרן מלגות לילדי עולים.

א. צבי גבעון

נרשמו לנישואין

הרבנות הראשית — המועצה הדתית — ראשון לציון

אברהם אבנר בן שלום (רוק) ישראל—ראשל"צ; עצאמי רחל־רהית בת יצחק (רוקה) ישראל—ראשל"צ.
אברם אליהו בן אברהם (רוק) ישראל—ראשל"צ כץ ברגלית־צנת בת חיים (רוקה) ישראל—ירושלים.
אליאס יעקב בן מרדכי (רוק) ישראל—ראשל"צ אליה מרים בת נחמניה (רוקה) ישראל—גבעת כח.
ביטון אלברט בן מסעוד (גרוש) מרוקו—ראשל"צ; ויגנריך יפעת בת שמעון (רוקה) ישראל—תל־אביב.
גרוס סורין בן הרואל אהרון (רוק) רומניה—ראשל"צ אברג'יל חנה בת סלומון (רוקה) ישראל—ראשל"צ.
גולדשטיין אלכסנדר בן ברוך (רוק) ברה"מ—בת צ'יבה; אוליש אילנה בת יוסף (רוקה) ברה"מ—ראשל"צ.
דיקל מיכאל בן ברל־יואל (רוק) רומניה—נצרת עילית; הרסט סופיה בת דוד (רוקה) ברה"מ—ראשל"צ.
זלגה אייל בן ג'נטר־גדעון (רוק) ישראל—ראשל"צ צדוק הגר בת אליהו (רוקה) ישראל—כפר הרא"ה.
חדד יואב בן יחיא (רוק) ישראל—ראשל"צ; מכלוף נסריה בת דוד (רוקה) ישראל—גני יוחנן.
יונה אברהם בן יעקב (רוק) ישראל—ראשל"צ; רזנאור איריס בת פואד (רוקה) ישראל—נוה אפרים.
יונה יצחק בן יעקב (רוק) ישראל—ראשל"צ אוזלאי אביבה בת ארמנד (רוקה) ישראל—משב שחר.
לאן אוברו־דיצור בן גורמן (רוק) דרום אפריקה—ראשל"צ; סבן אורלי־שלי בת חיים (רוקה) ישראל—ראשל"צ.
לוי יצחק בן שבתאי (רוק) ישראל—גבעת שמואל; מרד אילנה בת צבי (רוקה) ישראל—ראשל"צ.
לוי רחמים בן שמעון (רוק) ישראל—ראשל"צ; גרעין חנה בת גבריאל (רוקה) ישראל—קרית גת.
מדר משה בן אבשלום (רוק) ישראל—בת־ים; שלבי סיגלית בת חיים (רוקה) ישראל—ראשל"צ.
מימון אריה בן משה (רוק) ישראל—ראשל"צ; בן שלום אסנת בת אבנר (רוקה) ישראל—ראשל"צ.
נתיב אשר בן שמואל (גרוש) ישראל—רמת גן; דסקלו רינה בת קרול (רוקה) ישראל—ראשל"צ.
נתנאל יצחק בן אשר (רוק) אירן—חולון; כהן שרונה בת עזרו (רוקה) אירן—ראשל"צ.
סלמן ראובן בן שמואל (רוק) ישראל—ראשל"צ; פרנקו אביבה בת משה (רוקה) ישראל—ראשל"צ.
קורמן אליהו בן גדליה (רוק) ישראל—ראשל"צ; קרוק אהובה בת שלום (רוקה) ישראל—ראשל"צ.
רק ארז בן ישראל (רוק) ישראל—ראשל"צ; יפיש שולה בן אלברט (רוקה) ישראל—ראשל"צ.
שמאי מרדכי בן משה (רוק) ישראל—ראשל"צ; שופן מרים בת יוסף (רוקה) ישראל—ראשל"צ.
שרי אלקנה בן יוסף (גרוש) הודו—רחובות; שמואל אסתר בת מרדכי (רוקה) ישראל—ראשל"צ.
לוי רחמים בן שמעון (רוק) ישראל—ראשל"צ; גרעין חנה בת גבריאל (רוקה) ישראל—ראשל"צ.

המועצה הדתית גבעת שמואל

פולק יהודה דוד בן משה (רוק) רומניה—גבעת שמואל; לדרמן גיזה בת שלמה (רוקה) רומניה—גבעת שמואל.

מועצה דתית אזורית „עמק"

טל יצחק בן מרדכי (רוק) ישראל—כורדיסטן; זילמן יפה בת שמעון (רוקה) ישראל—מרוקו.

המועצה הדתית אשדוד

ליברטי משה בן אליהו (רוק) ישראל—אשדוד; אוחנה אילנה בת מכלוף (רוקה) ישראל—אשדוד.

לשכת הרבנות — המועצה הדתית — לוד

משה בן שמואל כהן (רוק) ישראל—לוד; יפה בת אברהם אביקזר (רוקה) ישראל—לוד.
דוד בן ברוך בן הליה (רוק) הודו—לוד; לאה בת יצחק חזות (רוקה) ישראל—נמצ.
מאיר בן מיכאל שימשי (רוק) ברה"מ—לוד; רוזה בת אליהו ציקר־שוילי (רוקה) ברה"מ—לוד.
מנשה בן זבולון ספיר (רוק) ברה"מ—בת־ים; ליאנה בת איסק יצחק פטרקצאשוילי (רוקה) ברה"מ—אור יהודה.
יעקב בן סימון בט־נ'אשווילי (רוק) ברה"מ—לוד; סבטלנה בת ראובן בושיאשוילי (רוקה) ברה"מ—אשדוד.
אלי בן סובר בנילוש (רוק) ישראל—לוד; רדא בת בשי בניזה (רוקה) פרס—גני תקוה.
חיים בן שלום מיכלשווילי (רוק) ברה"מ—לוד; חתונה בת גבריאל ביגוזה ברה"מ—אור יהודה.
דוד בן יוסף איסה (רוק) ישראל—לוד; מרים בת יצחק טייב ישראל—לוד.
אליהו בן יהודה לקס (רוק) ישראל—ירושלים; אטיה פולה גבריאל סיסטר (רוקה) ברזיל—לוד.
יחיאל בן שלום לנצעי (רוק) ישראל—רכסים; תנה בדרה בת יוסף הלל (רוקה) ישראל—לוד.

לשכת הרבנות המועצה הדתית בני־ברק

הלשקוביץ ולדביר בן ברנע (רוק) בני־ברק; כהן רות בת יעקב (רוקה) בני־ברק.
גרינפלד ראובן בן חיים (רוק) בני־ברק; גרינברג סגלית בת מרדכי (רוקה) הרצליה.
סרול שמעון בן משה (רוק) בני־ברק; ראובני סגלית בת סאלים (רוקה) בני־ברק.
דייך שמעון בן יצחק ירושלים; הכיאל חנה בת אריה בני־ברק.
שאשא חיים בן יעקב (רוק) תל־אביב; סלח גיליאן בת מנזיר (רוקה) בני־ברק.
צבחון יוסף בן דוד (רוק) בני־ברק; לביא סמדר בת ויקטור (רוקה) בני־ברק.
רכלין דוד בן לייב (רוק) בני־ברק; רייכמן ריטה בת וולף (רוקה) רחובות.
נתן יעקב בן סלח (רוק) בני־ברק; לביא רחל בת יצחק (גרושה) בת־ים.
קרוטרו יחיאל בן משה (רוק) חיפה; אליאס כוכבה בת אברהם (רוקה) בני־ברק.
פלטוש משה בן יחיא (רוק) בני־ברק; ננזורי איריס בת יוסף (רוקה) ראשון־לציון.
שלב אבינעם בן מניו (רוק) גני־תקוה; דינר הניה בת מרטס (רוקה) בני־ברק.

לשכת הרבנות — המועצה הדתית אבן יהודה

לחנוציג אוריאל בן יעקב (רוק) ישראל—אבן יהודה; זק רוניה בת חיים (רוקה) ישראל—בני־ברק.

לשכת הרבנות — אזור

וייסהל עדי בן מרדכי (רוק) — אזור; קבלן טלי בת אברהם (רוקה) — אזור.

לשכת הרבנות המועצה הדתית בני עייש

אפרים בן חיים חדד (רוק) ישראל—בני ראם; ברוריה ברה"ר שלום מהפוד (רוקה) ישראל—רחובות.
עקיבא אבנר בן ברוך כהן (רוק) ישראל—בני עייש; חנה בכהיר אוריאל כהן (רוקה) ישראל—ירושלים.
דניאל בן עזרא אמתי (רוק) ישראל—בני־עייש; סגלית בת יפת כהן (רוקה) ישראל—גדרה.

המועצה הדתית נוה־מונוסון

כהן דוד (רוק) נוה־מונוסון; דפס אנה (רוקה) יהוד.

יש גזר

(סוף מעמוד 3)

תתחן בצורות שונות. הדבר הוכח בעליל כאשר נשמר שער חליפין קבוע זמן רב והדולר בעולם אף הוא חדל להיות „מלך", החלו זורמים דולרים בסכומי עתק, גם אם לא כדי בר בסכומים המתקרבים כל־שהו לאומדנים האמורים.

ההון השחור וההעלמות הנוספות של הכסף הן בעיה כלכלית, אבל עוד יותר בכך בעיה מוסרית.

הענישה

אין זו בעייה של היקפים בחקיקה כיאפשרו עונשים חמורים יותר. גם החוקים הקיימים מאפשרים עונשים כבדים למדי. בתי המשפט בישראל אינם מנצלים גם את אפשרויות הענישה שהחוק נותן בידם.

במיגזור הכנסות המדינה יש התעוררות ניכרת בטיפול בעבריני מס. הדבר בא לידי ביטוי הן בבדיקה לעומק של [illegible] והן במבצעים לגילוי העלמות מס בעסקים. אך באותו זמן יש סתימות מהותיות. כך למשל מתברר כי אלפי תיקים על עבירות מס, שהוכנו בעמל ומאמצים רבים ע"י חוקרי המס, נקלעים בפרקליטות המדינה בשל חוסר כח אדם.

כאשר תיקים כאלה מגיעים למשפט באיחור של שנים, הם מאבדים את כל ערכם. האפשרות להוכחת כל פרטי העבירה מצטמצמת, הנאשם הופך לפיזדון, המשפט ופסק הדין מאבדים את ערך ההרתעה בבחינת — עבר זמנו בטל קרבנו.

תהליך עשיית הצדק אבל מחוסר אמצעים. בכוח עדיפות נכון צריך להוסיף אמצעים רבים יותר למערכת המסים ולמערכת הטיפול על עבירות מס. זאת גם בטעמים כלכליים וגם בטעמים מוסריים.

עתה שהוחלט על הרפורמה והצעת החוק תוגש בקרוב לכנסת, יש להתייחס באמצעי ההרתעה נאותים. ליד הגזר דרוש גם שוט.

תקליטי חזנות

(סוף מעמוד 6)

שה אוויכער. לתנופה רבה זכתה הקהילה כאשר ניצח עליה מרדין והיים, תחת שרביטו הופיעה בזמירות הראשונות בישראל. מרדין והיים עלה לארץ והקים כאן מקהלת גברים, וכן ניצח על מקהלות בתי כנסת. לאחר שעלה לארץ עבר שרביט הניצוח לעמנואל פירבר. כיום מנצח על המקהלה מנצח צעיר ששמו יוליאן שרגליר כיצאי במקצועו, המתמסר גם להפצת הזמר היהודי. באחת מן הקלטות שלה שרה המקהלה 12 קטעים פרקי התפילה, בידיש ובעברית. הסולנים החזן סטפן רובינס והזמר אלי אבט. בין היצירות „קדוש אתה" בלחנו של יהושע אברם, „אני הבצלת הקריוד" מאת דוד יורדאלי „בעבור דוד עבדך" בלחן רויסמן־רוזמבריג נסקל ובהרמונאר הרגיאלי היהוש „צויה סלומ" בלחנה של נורית הירש. מלוות בפסנתר לידיה פינקי. ההקלטות נערכו בעת פסטיבל למוסיקה שאורגן ע"י בני ברית בלונדון בבית הכנסת [illegible].

בתי חולים

ירושלים: שערי צדק (ילדים), הדסה עין כרם (פנימית, כירורגיה, עיניים), הדסה הר הצופים (נשים, אורתופדית), ביקור חולים (א.א.ג.).
תל־אביב: רוקח (ילדים) איכילוב (פנימית, כירורגית).
נתניה: לניאדו.

הצופה

עיתון יומי

HATZOFE

DAILY

המו"ל: הצופה בע"מ. העורך: משה אישון. מערכת ומנהלה תל־אביב, רח' המסגר 66 טל' 336056 ת"ד 2045 חשבון דואר 441144 סניף ירושלים: רח' בן־יהודה 3, ת"ד 1148 טל: 234910—02 בערב של: 639524—02 סניף חיפה: רח' ארלוזורוב 1, טל' 663628—04 * דפוס תעשור בע"מ ת"א

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולמבנהן

דתי, 35/164 גרוש
בדתיה גרושה
לנישואין
03—342515

תפוזית
שיווק ויצור בע"מ
ח.פ. 51—116363—6

ניתנת בזה הודעה בדבר קבלת החלטה [illegible] החברה.
ניתן לפנות בתביעות [illegible] במשרדי של עו"ד אריה אביר ברחוב [illegible] 6 ת"א.

אבי אריד
מנהל

בתי מרקחת

ירושלים: אליטון, רח' [illegible] 10, טל' 232553.
תל אביב: ארלוזורוב, רח' ארלוזורוב 76, טל' 230746; קופ"ח כללית, רח' אבן גבירול 7, טל' 225142.
פתח תקוה: קופת חולים הכללית, רח' חיים עוזר, טל' 905271.
נתניה: גבע, רח' שער הגיא 14, טל' 22695.
חולון: אהרון, רח' הופיין 52, טל' 889153; עין יהב, רח' עין יהב 4, טל' 884854.
חיפה: הדס, רח' חורב 53, טל' 252214.
בני ברק — רמת גן: ימה, רח' ז'בוטינסקי 65, טל' 7514483.

מגן דוד

טלפון חירום 101: ירושלים, בית־שמש, תל־אביב, חיפה, נהריה, עכו, חדרה, הרצליה, כפר־סבא, נתניה, קרית־שמונה, צפת, ראשון לציון, באר־שבע, אופקים, דימונה, ערד, אילת.

ירושלים — טל' 523133, בית־שמש — 811288, תל־אביב — 460111, רמת־גן, גבעתיים, בני־ברק — 781111, פתח־תקוה — 9231112, קרית־אונו — 344442, חולון — 803133/4, בת־ים — 585555/6, חיפה — 512233/4, נהריה — 923333, עכו 979333, קריית־טבעון — 912333, קריית־ביאליק 931401, 721817, חדרה — 22333־063, הרצליה 541333, כפר־סבא — 33222, טבריה — 90111־067, קרית־שמונה — 44334־067, בית־שאן — 8722־065, עפולה — 93333/4־065, חצור הגלילית — 36333־067, קצרין — 61333־067, נצרת עלית — 73333־065, מגדל־העמק — 4006־065, רחובות — 451333־054, אשדוד — 51332/3־055, אשקלון — 23323־051, לוד — 229133־054, רמלה — 221022־054, קריית־גת — 881333־051, קריית־מלאכי — 8233־055, ראשון־לציון — 942333, שדרות — 97074־051, באר־שבע — 78333־057, אופקים — 923022, נתיבות — 941033, דימונה — 59333, ערד — 957222, ירוחם — 80133, מצפה־רמון — 88333, אילת — 72333־059, צפת — 30333־067.

שערים יציגים

להלן השערים היציגים ל־20.1.87

סל	1.6776
דולר ארה"ב	1.6198
מר"ג	0.8837
לש"ט	2.4635
פר"צ	0.2643
ין יפאני (100)	1.0618
פל"ה	0.7840
פר"ש	1.0546
כת"ש	0.2474
כת"נ	0.2280
כת"ד	0.2328
מר"פ	0.3528
דולר קנדי	1.1906
דולר אוסטרלי	1.0797
רנ"ד	0.7836
פר"ב (10)	0.4250
שילינג אוסטרי (10)	1.2552
לירה איטלקית (1,000)	1.2436
לירה אירית	2.3511
פזטה ספרדית (100)	1.2528
יחידת מטבע אירופית	1.8224
דינר ירדני	4.6569
לירה לבנונית (10)	0.1975
לירה מצרית	0.8828

שערי חליפין במט"ח
בנק המזרחי המאוחד בע"מ

שערי קניה ומכירה של בנקנוטים והעברות במטבע־חוץ ליום 20.1.87, עד למחרת בשעה 12.30, לעסקות בדולרים עד לסך 1,000 דולר וביתר המטבעות עד שווי 500 דולר, והוו כמפורט להלן:

בנוסף לשערים דלהלן יש לגבות עמלה בשיעור של 0.75%

המדינה	המטבע	יח'	שער קניה (שקים העברות)	שער מכירה (שקים העברות)	שער קניה (בנקנוטים)	שער מכירה (בנקנוטים)
ארה"ב	דולר	1	1.6099	1.6300	1.58	1.66
בריטניה	לירה"ש	1	2.4478	2.4784	2.40	2.52
גרמניה	מרק	1	0.8775	0.8885	0.86	0.90
צרפת	פרנק	1	0.2626	0.2660	0.24	0.27
הולנד	גילדן	1	0.7805	0.7903	0.76	0.80
שוויץ	פרנק	1	1.0499	1.0631	1.03	1.08
שוודיה	כתר	1	0.2459	0.2490	0.23	0.25
נורווגיה	כתר	1	0.2268	0.2296	* 0.21	* 0.23
דנמרק	כתר	1	0.2317	0.2346	* 0.22	* 0.24
פינלנד	מרק	1	0.3510	0.3554	0.34	0.36
קנדה	דולר	1	1.1854	1.2003	1.15	1.22
אוסטרליה	דולר	1	1.0689	1.0823	1.01	1.11
דרא"פ	רנד	1	0.7767	0.7865		
אוסטריה	שילינג	10	1.2518	1.2675	1.22	1.29
איטליה	לירה	1000	1.2369	1.2524	** 1.15	** 1.28
יפן	ין	100	1.0584	1.0717	1.03	1.09

* רק לגבי בנקנוטים בערכים של עד 100 כתר.
** רק לגבי בנקנוטים של עד 10,000 לירטות
לגבי בנקנוטים בערכים גבוהים יותר יש לקבל את השער מהאגף לעסקות חוץ.

רדיו

קול המוסיקה

06.00 „שמע ישראל"; 06.02 „צלילי בוקר"; 07.07 „מה נשמע"; 07.09 „ההאזנה ניגונותה"; 09.00 „קונצרט בוקר"; 11.57 „מגישים שירי"; 18.00 „דיוקן"; 19.00 „מוסיקה אהובה עליכם"; 20.05 „איבר־מולודי"; 20.27 „מגישים שירי"; 20.30 „מאולמי הקונצרטים שלנו"; 23.00 „מחזורי יצירות".

רשת א'

06.00 „שמע ישראל"; 06.15 שירי דורים לצולים; 07.30 „רדיו קל"; 07.55 רגע של עברית; 07.57 „בגרישים שירי"; 08.05 „הפוגה מתוגה"; 09.05 „רדיופון"; 10.05 „השיר לא תם"; 11.05 רגע של עברית; 11.10 השידור היומי לבתי"ס; 11.30 „היה שירים"; 12.05 „מהורי המזרח"; 14.06 „בראש צעיר"; 15.30 „השכלה הדעת לכל"; 16.05 „מועדון שעון הזהב"; 17.10 שירים עבריים; 17.20 „האוניברסיטה הפתוחה"; 18.06 „מנחה ערב"; 18.50 פרקי היום בתנ"ך; 19.05 „שואל כצעירך"; 19.30 שידורים לעולים; 22.05 „חבר מאוחו כוכבי".

רשת ב'

06.06 „שמע ישראל", „מה טובו אהליך יעקב" וסיכום המשנה היומית; 06.12 התעמלות בוקר; 06.22 לחקלאי; 06.30 סקירת מאמרי המערכת של עתוני הבוקר; 06.40 „מה נשמע"; 06.53 „אור ירוק"; 06.57 רגע של עברית; (נעימות קלות בין 06.00 ל־08.00) 07.00 „הבוקר הזה"; 08.05 „צעשים צעירים"; 09.05 „ביקור ביתי"; 10.05 „כל צבעי הרשת"; 11.30 „סער לשלום"; 11.40 הודעה; 12.05 חדשות מקריות; 12.10 „אלף־אלף" ב„בית"; 12.50 „מה נשמע"; 13.00 „בחצי היום"; 14.06 „בת צחוק"; 15.05 „רגעי קסם"; 15.55 „מה נשמע"; 16.05 „שירים ושעורים"; 17.05 „יומן כלכלה"; 17.30 „על מספרים ואנשים"; 18.06 „היקור"; 18.45 היום בספורט; 19.00 „היום הזה"; 19.35 „מוסף לענייני צבא ובטחון"; 20.05 „ניחוחי תצירי"; 21.05 „שיר לדרך"; 21.47 הודעות; 22.05 „בחפשים את המסמך"; 22.58 רגע של עברית; 00.05 „יומן חצות"; 00.15 „ביומה המסך".

גלי צה"ל

05.45 פרקי אבות; 05.55 באיפן מילולי; 06.00 אות פתיחת השידורים; 06.05 אוניברסיטה משודרת; 06.30 „פוקחים עין"; 07.00 שבע אפס שבע; 08.05 בוקר טוב ישראל; 09.05 „אילה בוקר"; 10.05 „הפסקת 10"; 11.05 „בכון לעכשיו"; 13.05 „פגישה יומית"; 14.05 „די זה ידי"; 15.05 „פסק זמן"; 16.05 „דיו ספורט"; 16.55 באיפן מילולי; 17.05 „ערב טוב ישראל"; 18.05 „עד משהו"; 18.45 „משולש"; 18.55 הודעות להוליים; 19.05 מבזקים לכולכם; 20.05 „לאור הזכרונות"; 20.55 פינה חמה ללילי; 21.00 מבט להודעות; 21.30 אוניברסיטה משודרת; 22.05 על הדבש ועל העוקץ; 23.05 „הצגת הארץ"; 23.55 „שיחות חצות"; 00.05 ציפורי לילה קלאסית; 02.00 מבזק ידיעות; 02.05 לא רוצים לישון; 05.00 מבזק ידיעות; 05.05 צלילי בוקר.

טלוויזיה

טלוויזיה חינוכית

08.00 טלטקסט — עד כאן; 08.03 שפת כושר; 08.15 ארץ מולדת; 08.40 אנגלית ו'; 09.00 מדעי הטבע (יסודי); 09.20 אנגלית ד'; 10.10 מדעי הטבע ה—ו'; 10.30 הגיל הרך — פרפר נחמד; 11.00 השבוע ו'; 11.15 אנגלית (יא—יב); 11.30 מושגים ביהדות; 12.00 אנגלית ה'; 12.25 אנגלית ז'; 13.00 מדעי הטבע (ע"י); 13.30 גיאוגרפיה.

14.00 טלטקסט — עד כאן; 14.03 שפת כושר; 14.15 דב הקוטב; 15.15 מועדון הפיקניקים; 15.45 פרפר נחמד — עקבות בחול; 16.10 שפת כושר; 16.25 פיצוחים; 17.00 ערב חדש.

טלוויזיה כללית

תכניות ילדים —
17.30 „שמיניות באוויר".
תכניות בערבית —
18.30 קיצור החדשות; 18.32 „גיניפר"; 29.00 „בלי הבריאות"; 19.30 חדשות.
20.00 כותרות מבט; 20.02 „בשר הו מהסרטים"; 20.30 „בין הכיסאות"; 21.00 מבט להדשות; 21.30 „מוקד"; 22.05 „סיבנות" — סרט קולנוע; 23.40 פסוקו של יום; חדשות.

ראש הממשלה יצחק שמיר, ביבנה:

טיילו ברחובות ירושלים; ככל שירבו הטיולים יפחתו הפגיעות

הגיור — פעולה דתית. יש לדאוג שיהיה לה תוקף בהלכה

ראש הממשלה יצחק שמיר, קרא אתמול לאזרחי ישראל ל־טייל ברחובות ירושלים ובסמ־טאותיה, והבטיח כי ככל שירבו היהודים לטייל בירושלים כן יפחתו הפגיעות בה.

שמיר אמר את הדברים בשיחה עם תלמידי תיכון, במהלך ביקור שערך ביבנה, עם הוענקה לו אזרחות כבוד של העירה על ידי יו"ר המו־עצה הר"ב מאיר שטרית.

שמיר אמר, שאם לא ניתע מה־פחד ולא נפחד — נתגבר עליו ב־כוח העוצמה ואומץ ליבנו. שרותי הבטחון יתפסו את הרוצחים, בכך הם יכולים להיות בטוחים, אבל, כל רוצח יבוא על עונשו ואנחנו נבער את קיני הרצח. לטרוריסטים בישראל כיום אין נשק כשהכל והם הכרים הוכיו נשק או נשק קטלני יותר, הודות לכאמצי שרות הבטחון, לכן הם משתמשים בנשק הפרימי־טיבי והסקילריי־רצחני — הסכין.

יתכן שיפעלו צהרידים נגד עובדי בתי־החולים

בשיחה עם עתונאים אמר שמיר, שהוא ביקש קבר ההיק עם עד ה־אוצר מנה ניכים בכאמצ להביא ל־סיים שביתת עובדי המשק הממשלתי בבתי ההולים הכבביתיים, המסכנת את חיי החולים. הבעיה במצב ק־שה, אמר ראש הממשלה, וקרא ל־ביבוהים להסביר את הסבירות ול־היכנס לכבא ומתן. בתשובה לשאלה אמר, כי בתנהיות התייעצויות על כל הדרכים האפשריות להביא לסיום השביתה, ואחת האפשרויות היא הפ־עלת צווי ריתוק.

בתשובה לשאלה אחרת אמר שמיר, שבעת ביקורו בארה"ב בחודש הבא יעמוד על המצב בבורה התיר כון, על הדרכים לקידום תהליך ה־שלום ועל יחסי ישראל עם ברה"מ ובעיית עליית היהודים משם.

אני מצטער שלא קיבלתי עדיין תשובה חיובית מהוסיין

להכן אמר ראש הממשלה, כי הוא טרם קיבל תשובה חיובית מהמלך חוסיין לקריאתי להיכנס עם ישראל למו"מ ישיר. "אני מצטער על כך אבל דרוכה סבלנות רבה", אמר.

באשר לכצורבותיה של ישראל ב־פרשת אספקת הנשק לאיראן אמר שמיר, שישראל תוכל להבהיר כל בעיה שתתעורר והיא מוכנה להשיב על כל שאלה שתישאל.

בפגישתו עם התלמידים נשאל גם ראש הממשלה על גישתו לבעיית "מיהו יהודי" ועל כך השיב: "אני תומך בשינוי בעניין הזה חוו זו עמדתי של תנועתי. הגיור הוא פעולה דתית ולכן יש לדאוג לכך שפעולה זו יהיה לה תוקף בהלכה. אסור להתייחס בזלזול לבעייה זו", ראש הממשלה והוסיף, שבכוונתו ל־הקים ועדת שרים לגבש עמדה אחיד דה. בה יהיו שותפים כל הגורמים הפוליטיים החשובים במדינה כדי לכנוע מחלוקת בעם, בארץ ובעולם בשאלת הגיור.

בביקורו בארה"ב ייפגש בנושא זה גם עם המנהיגים היהודיים כדי ל־גבש עמדה מוסכמת איתם, כך ש־אפשר יהיה לקיים את מצוות הגיור כתיקונה.

שמיר קיבל את אזרחות הכבוד בטקס שבו הוענק תואר "יקיר יבנה" ל־14 אישים מהישוב.

ערב "לחיים של יצירה" יתקיים ב"בית הרב" בבירה

בערב ישתתפו יוצרים של מפעלים תורניים ברוחו של הרב קוק זצ"ל

ערב "לחיים של יצירה" באות הזקוקה והערכה למפ־עלים תורניים ביוזמתם — ברוחו של הרב קוק זצ"ל, יתקיים היום ב"בית הרב" המשופץ בירושלים.

בערב שנערך במלאות 65 שנה להרצאתו המקיפה על הפקרד תלמידי חכמים בדורנו ישתתפו יוצרים של מפעלים תורניים ברוחו של הרב, ביניהם עורכי האנציקלופדיה התלמודית, עורכי המפעל לפיענוח ופירוש באורי הגר"א מוילנא לשולחן ערוך ועובדי "הלכה ברורה".

עורכי האנציקלופדיה התלמודית הרב יהושע הוטנר הרב אברהם פישטיין מסרו כי האנציקלופדיה התלמודית עד כה יצאו 18 חלקים, מקיפה את כל המושגים התורניים מהמשנה ועד ימינו. עד היום נמכרו עשרות אלפים של כרכים ואין מסגרת תורנית שאינה נזקקת לה.

הרב ברוך רקובר אב בית הדין בחיפה והרב יעקב פילבר — הרכיים בישיבת מרכז הרב יציגו את המפעל הרחב של פיענוח ופירוש באורי הגר"א מוילנא לשולחן ערוך. הרב קוק עצמו החל בפעולה זו בפירושו ל"חושן משפט" והיום ממשיך הרב רקובר בפירושו לאבן העזר ולאורח חיים.

המפעל "הלכה ברורה ובירור הלכה" פירסם עד היום 4 כרכים של ההלמוד הבבלי עם מקורות ההלכה, הנמצאים עדיין בכתב יד של הרב קוק זצ"ל. ובהכנתו לפרסם בשנה זו כרך נוסף, ויש כרכים נוספים מוכנים להופיע.

עורכי המפעל ידברו בערב זה על תריכתו — הרב אריה שטרן הרב יוחנן פריד מסרו כי מסכה מכות ואהריה סנהדרין יוצאים בשלבים שונים של עריכה וביקורת.

את ברכת המשרד לענייני דתות המסייע לפעולות אלו יביא מנכ"ל המשרד זבולון אורלב, ועיריית ירושלים תיוצג ע"י מנהל המחלקה לתרבות צוריאל ציון.

הנהלת "בית הרב" מצפה ששוחרי התורה ואוהבי משנת הרב קוק יבואו לערב זה.

"טבע" תכפיל המכירות מ־150 ל־300 מיליון ד'

מאת סופרנו הכלכלי בירושלים

מפעל "טבע" מבצע תוכניה הישה שתכפיל את היקף המכי־רות של המפעל והוא יגיע לכ־300 מיליון דולר במקום כ־150 מיליון דולר כיום.

בעת ביקור שערך במפעל שר התעשיה והמסחר אריאל שרון מסר מנכ"ל המפעל אלי הורוביץ על הת־פתחות מואצת של הקונצרן. מאז שנת 1980 נמצאת "טבע" בתהליך התרחבות בפעילות בארץ ובחו"ל. הקבוצה רכשה שלוש חברות בארץ "איקפארם", "פלנטקס" ו"מיגדה".

והקימה סניפים בברזיל ובמכסיקו. היא נכנסה גם לשוק התחרותי ביו־תר בארה"ב. מוצריה כוללים חומרי גלם לתרופות, תרופות לבני־אדם ו־לבעלי חיים וציוד רפואי מתכלה. בתשובה לשאלה אמר מר הורוביץ כי הפיחות מייקר את הוצאות ה־ייצור של מפעלו לשוק המקומי בכ־4% אך הוא עושה מאמצים לספוג חלק מעליה זו של הוצאות הייצור.

באותו זמן שיפר הפיחות את רווחיות היצוא בשיעור דומה. לדעתו אין מקום לפיחות נוסף העלול להי־רוס את היציבות במשק.

אוניברסיטת בר־אילן

הפקולטה למדעי היהדות

המחלקה לתלמוד, היחידה ללימודי יסוד ביהדות

משתתפים באבלו הכבד של חברנו

ד"ר אבינועם כהן

על פטירת **אבין** ז"ל

בנחמת ציון ובבנין ירושלים תנוחם

---

15 אסירים משוחררים סיימו קורס סופרי סת"ם

בקרוב יפתח קורס למנקרים ומשגיחי כשרות

15 אסירים משוחררים סיימו לאחרונה קורס סופרי סת"ם.

בין בוגרי הקורס גם אסיר משוחרר שגופו היה מלא כתובות קעקע והוא עבר ניתוחים כדי להסירן. אסיר משוחרר זה הבביה בסיום הקורס שבמקום לקעקע, בציורים, יכתוב אותיות בספרי תורה, תפילין ומזוזות.

הכשרתם של האסירים המשוחררים נמשכה כשנה והדריכו אותם סופרי סת"ם מירושלים. הם שוקמו לפני כן בישיבות שונות ברחבי הארץ, ורק לאחר שסיימו את שיקומם וראשי הישיבות המליצו עליהם, הותרו את לימודיהם בקורס.

"היהי נוכן לקבל את האסירים בניתות, רק כדי שלא תהיה אי־נעימות, בשעה שאסביר בבקיה לפני כל פעם שבה אעסוק במלאכת כתיבת הקודש. המוסמכים עיבי יעסקו במקצוע בציוד ריס של סיפרי", אבר האסיר המשוחרר שבגופו כתובות קעקע. הוא הוסיף כי יפנה עתה את כשרונותיו הנרפיים לכתיבת ספרי תורה, מזוזות ותפילין.

מנכ"ל הרשות לשיקום האסיר, אברהם ואפנר, ציין כי ה־קורס אורגן בבית הכרן למגינת אבשלה הרב הראשי של ה־משטרה ושירות בתי הסוהר, הרב אברהם חזן. במהלך הקורס נמצאה דרך חדשה לשיקום אסירים משוחררים בעבודה מכניסה ויצירתית.

עוד מסר מנכ"ל הרשות, כי בימים אלה נשלמו ההכנות לקראת פתיחתו של קורס אחד לאסירים משוחררים, אשר בו יוכשרו למנקרים ומשגיחי כשרות.

תבורי: אשמח אם בית הכנסת "שונה הלכות" יישאר על כנו

מאת משה להן, כתב הצופה בפ"ת

בישיבת מועצת עיריית פ"ת־תקווה שהתקיימה אמש לדיון שלישי נסיר דיון של הריסתו של בית הכנסת "שונה הלכות" במרכז העיר.

בראשית הדיון סקר ראש העירייה דב תבורי בפני חברי המועצה את הידיעה שפורסמה השבוע ב"הצופה" בנושא זה.

חבר המועצה מטעם "הליכוד" — שהוכן בן לכיבשתה ועיקר פתח תקוה ביקש לנעול את הריסת בית הכנסת. ראש ההזית הדתית וראש האו־פוזיציה אברהם פרומולשטיין אמר כי הבקום אינו עשית עיריה.

חבר המועצה זאב ברוור (מפ־דיל) הודיעו לנושא בהדגשת ה־הלכה. חבר המועצה אשר ביובסקי (מפדייל) התייחס לנושא של בית בית כנסת (לפי הצעתם של הקב־לנים) בחצר בית ספר.

חברי מועצה נוספים ביקשו להע־לות את הנושא בפני ועדת "בנין ערים".

בדברי סיכום אמר ראש עיריית פתח תקוה דב תבורי כי יש מקום שהמועצה תדון בנושא ואין הוק המחייב שבירת אתרים הסטוריים. יחד עם זאת אמר כי אם ישאר בית הכנסת על כנו הוא יברך על כך.

פורום משותף בין התיכון הדתי לסניף המפד"ל יוקם ברמת־גן

נציגי חברי התנועה הדתית לאומית ברמת גן קיימו יום עיון בתיכון הדתי בעיר.

עם הקמת הוועדות החדשים ב־סניף המפד"ל ברמת בן החליטו החב־רים כי נושאי החינוך חייבים לעמוד בראש סדר עדיפויות.

בביקור נפגשו החברים עם מנהל בית הספר שלום כהנא, סגנו יהושע קמפינסקי ולמדו מקרוב על העבודה החינוכית בעשית בית הספר.

מנהל בית הספר מר כהנא סקר בפני המשתתפים את התפתחותיו האחרונות וציין כי בית ספרו שם דגש על לימוד ה"ציונות הדתית" במקצועות הובה להלמידי י"ב. כהנא ביקש מנציגי הציבור לפעול למען שיפור חזותו של בית הספר והקמת בית כנסת שיוכל להכיל את כל 400 התלמידים.

לסיכום עמדו כל החברים על ת־רומתו של התיכון להעלאת הרמה הדתית אקדמית של תלמידי העיר ואת העובדה שבתיכון לומד מיטב הנוער של רמת גן.

הוחלט לקיים פורום קבוע של פגישות בין הנהלת הסניף והנהלת התיכון הדתי שבו ידונו סוגיות ב־משנת הציונות הדתית כדי לענות על כל הצרכים והבקשות של חברי התנועה הדתית לאומית.

את הביקור אירגן מזכיר הסניף נפתלי גלים והשתתפו בו מר מלוחיק — יו"ר מועצת העיר ויו"ר ועדת התיכון מטעם העירייה, מר פומרנץ — יו"ר ההדבירות, מר אינטרמור — יו"ר המועצה, מר גלים — מזכיר הסניף, מר עדני — יו"ר ועדת החינוך מטעם הסניף, מר גוזילי יו"ר המר עצה הדתית ומר פלג — מנהל ה־מחלקה לתרבות תורנית בעירייה.

קשיי חנייה — אחת הסיבות לנטישת תל־אביב

מאת חיים פיקרש

קשיי החנייה בתל־אביב — אחת הסיבות לנטישת תל־אביב — זאת אמר ח"כ דב בן מאיר, ראש מינהל התנועה, בהשיבו להצעה לסדר בישיבת מליאת מועצת העירייה, לדון בסוגיית העירייה להעניק חלק מגן מאיר להחניון בדר.

מתוך כוונה כזו הוחלט בעיריית תל־אביב, להקים את החניון על שטח של 3 דונם מתוח לגן מאיר, (בדו־מה להסדרי חנייה בערים גדולות ב־אירופה), המגמה היא, אמר בן מאיר, שבניית החניון לא תפגע בשטחי הגן הבטיעותיו. את ההצעה לסדר העלה אליה קרפר, חבר ה־מועצה מטעם מפ"ם שבאופוזיציה.

הגרלת הלוטו

בהגרלת הלוטו מס' 3/87 שהתקיימה ביום 20.1.87 עלו ב־גורל המספרים הבאים: 1, 25, 28, 30, 35, 36. המספר הנוסף הוא 18.

הודעות הבורסה

● פרומארים — החברה הוד־יעה כי פריסת ההלוואות שנוצר פרעון ב־1987 מכבר בדיוני במשר־די הממשלה. עם ליישום הוסכמה הסכמת הבנקים לתת הסדר בינים לדחיית פרעון חובות עלות הסדר בינים גבוהה מעלות הסדר פריסה.

תלמידי ביה"ס הדתי בקרית מוצקין חויבו לנגן בתזמורת שהופיעה בארועי "חג המולד" בנצרת

הדבר פורסם רק בימים אלו

מאת א. צבי גבעון

תלמידים מביה"ס הדתי "מגבי־בת" בקרית מוצקין אולצו לנגן בתזמורת שהופיעה בארועי "חג המולד" בנצרת.

הנצרים הינם חברי התזמורת של הקריה. עבוקים לפני הארוע הו־דיעו להם כי הם יופיעו בנצרת עי־לית אך לא נאמר להם באיזה אי־רוע. כשהגיעו התלמידים לנצרת הופתעו משהובהר להם שמדובר ב־טקס נוצרי.

התלמידים סירבו לקחת חלק בנגי־נת התזמורת אך נאמר להם שהם חברי תזמורת והתזמורת אינה יכו־לה להופיע בהרכב חסר.

המשתתפים כובדו במאכלים לא כשרים שמהם כמובן לא יכלו ה־נערים הדתיים לטעום.

בעוד הורי התלמידים מחו על ה־עניין בפני מועצת קרית מוצקין ב־טענה שיש בכך גניבת דעת ומהתל תיבוהי הצד, שיבה המטבה על אזור הצפון במשרד התיירות את תזמורת הנוער מקרית מוצקין בעיקר בשל היותה התזמורת היהודית היחידה הראשונה שהופיעה בהגיעות אלו...

הרשות לניירות ערך תממן תביעות אזרחים שנפגעו ממנפיקי מניות

מדובר בתיקון חוק שאותו יזמה הרשות

מאת סופרנו הכלכלי

הרשות לניירות ערך תממן תביעות מכספי של אזרחים ש־נפגעו ממנפיקי מניות בבורסה.

דבר זה הוא חלק מהקיקה הדשה, על ידי תיקון חוק ניירות ערך ה־קיים שאותו יזמה הרשות. התיקון נמסר לוועדה שרים רעתה והוא יע־בור את המסלול הרגיל של אישור חוקים.

יו"ר הרשות לניירות ערך אליעזר שילוני, מראשי המחלליה ברשות שבבלל אתמול על כך צמד על ה־צורך להרחיב את סמכויות הרשות לניירות־ערך ולתת לה "שיניים".

שילוני טען, כי הרשות לניירות ערך זוקקת היום בהרבה משהוגתה בי־עת שקיבל אותה לפני 4 שנים. עם זאת יש לקדם מהן סמכויות ונושאי החקיקה בשטח זה, שלדבריו נעשים בעצלתיים. "נשבר לי באיזה מקום מן הקצב האיטי הזה" — אמר ה־יו"ר. הביע תקוה שמחליפו בתפ־קיד בחודש אפריל הקרוב, מאיר גבאי, יקדם את המצון שיפור וקי־דום.

שילוני אמר, שוחדת בייסקי בבי־תה בבמסקנותיה קונצפציה המשתתת על השיטה האמריקנית, שמאפיינים אותה בדיקות חוקרות לא מבבידות, לצומת פעולות הרתעה ומאסרים ו־קנסות למי שנתפסו בקלקלתם. אך־לם, הוסיף, אם אנו אכן מקבלים קונצפציה זו, צריך הדבר להיות מ־לווה בפעולה מקבילה של הפרקלי־טות ובתי המשפט — אחרת זו הצי עבודה, לשוא.

שילוני הסעים, כי לא בכל הוא מ־סכים עם מסקנות בייסקי, אבל יש נר־שאים שצריך ליישמם, ובהקדם: ש־יו"ר הרשות לניירות ערך ימונה ע"י הממשלה ולא ע"י שר האוצר, ומע־מדו יהא דומה לזה של נגיד בנק ישראל, כולל משכורת וסמכויות. ה־רשות צריכה להיות בקשר ישיר עם ועדת הכספים של הכנסת, ויש להי־סל את "המשוקים" שעושים איתה עד כה. הרשות חייבת להיות חוקה דיה שתוכל לקיים פיקוח יעיל על כל נושא ניירות הערך במדינה.

מדען ממכון וייצמן — חתן פרס קרן וולף ברפואה

פרופ' מאיר וילצ'יק ממכון וייצמן למדע ברחובות ופרופ' פדרו קואטרקאסס מחברת "גלקסו" בארה"ב הם חתני פרס קרן וולף ברפואה לשנת 1987.

שני הביוכימאים יקבלו את הפרס עבור המצאה ופיתוח של טכניקה רבת עוצמה הנקראת כרומטוגרפיה זיקתית. טכניקה זו מאפשרת לבודד ולטהר מרכיבים ביולוגיים חשובים, ביניהם מולקולות. מפתח הנדרשות לתיפקודם של תאים חיים. לתוצאות שהתקבלו בשיטה זו יישומים הן ב־רפואה מונעת והן ברפוי מחלות. לדוגמא, בעזרת כרומטוגרפיה זי־קתית אפשר להרחיק רעלנים (טוק־סינים) מהדם.

פרופ' מאיר וילצ'יק (יליד פולין, שנת 1935) הצליח לבודד, בעזרת עמודות מוגדנים, אנטיגנים פפטידים מתוך חלבונים. גישה זו היא בעלת חשיבות בתחום התרכיבים הסינ־תטיים. עמודות נוגדנים משמשות כ־יום לבידודם של חלבונים כמו ה־אינטרפרון הורמוני צמיחה, המיוצ־רים באמצעות הנדסה גנטית.

פרופ' פדרו קואטרקאסס (יליד ספרד, שנת 1936), שכלל את השי־טה וחקר בעזרתה מספר אנזימים ורצפטורים, כגון רצפטור האינסולין והאסטרוגן. בעזרת רצפטור האינ־סולין חקר את תפקידיו במחלת ה־סוכרת ובעזרת האסטרוגן המנוקה — את תפקידו במחלת סרטן השד.

פרס וולף ברפואה לשנת 1987 יו־ענק לחתני הפרס בטקס ממלכתי, שיתקיים במשכן הכנסת ב־31 במאי. סכום הפרס — 100 אלף דולר — יחולק שווה בשווה בין הזוכים.

שעות הלימוד הופחתו בין 11.5% ל־23.7% לכיתה

שעות הלימוד בישראל בבתי־ספר יסודיים הופחתו בתשע ה־שנים האחרונות (תשליט— תשמ"ו) בין 11.5% ל־23.7% לכיתה כתוצאה מקיצוצים ב־תקציב משרד החינוך והתרבות. ממצא זה עולה מתוך סקר ש־ערך צוות בלכלנים ומחנכים ב־ראשות עמי וולנסקי, המסכה הארצי על התכון וכקיה בבשי־רד.

עורכי הסקר של משרד החינוך בדקו גם את הקיצוץ המצטבר ב־מערכת החינוך לפי שעות. נמצא, כי בשנים תשמ"א — תשמ"ו קוצצו 28.52% שעות הוראה בחינוך ה־יסודי ו־22.55% בחטיבות הביניים.

בתנועה

המפד"ל — הפוה"מ תל־אביב

במועדון "אהבת חסד" כל יום ר־ביעי ד"ר יהודה מוריאל בשעה 8.00 בערב הנושא: הרמב"ם.

מפעולות אגודת "מוריה" להסברה דתית

במסגרת החוג לאגודת ירושלים תתקיים היום, הרצאתו של הרב ד"ר ש.ז. כהנא על הנושא: מקום קבורתו של הרמב"ם בטבריה (ליום פטיר־תו). ההרצאה בשעה 4 אחה"צ באו־לם "בני־ברית" רחוב קרן היסוד 5, ירושלים.

עובדי ענף התובלה יכריזו סכסוך עבודה

מאת סופרנו בתל־אביב

ועדי העובדים בענף התובלה יכריזו סכסוך עבודה שמשמעו־תו פתיחה בשביתה כללית ב־עוד שבועיים.

ועדי העובדים טוענים כי ראשי הענף אינם נענים בחיוב לדרישו־תיהם להבטיח תשלומי תוספות ל־שכר שנפסק בצורה משמעותית.

בכינוס חירום שיתקיים מחר ב־בית הוועד הפועל של ההסתדרות, יכריזו הוועדים על סכסוך העבודה והכן שיפתחו בשביתה כללית.

אזכרה לרב ישעיהו חלמיש זצ"ל

במלאת שלושים להסתלקותו של הגאון רבי ישעיהו חלמיש זצ"ל, רב ואב"ד דגהלת יצחק וראש ישיבה ספורסם, יערך מספד תמרורים ב־בית־הכנסת הגדול בנחלת יצחק, הערב ב־7.30 בהשתתפות הרב ה־ראשי לישראל, הגאון הרב אברהם שפירא, הרב הראשי לירושלים, הרב יצחק קוליץ, הרב הראשי לצה"ל, האלוף הרב גד נבון, הרב הראשי לחיפה, הרב שאר ישוב כהן, ראש המועצה הדתית לת"א—יפו, ר' פנ־חס שינמן, הרב המשפטי למשר־שלת, השופט יוסף הריש, בן המנוח, סא"ל הרב יצחק חלמיש, מבכירי ה־רבנות הצבאית הראשית.

מחר, יום חמישי, ב־10 בבוקר ת־ערך אזכרה על קברו של הרב בבית העלמין שבנחלת יצחק.

---

2 יושבי־ראש בסניף המפד"ל בהוד השרון

מועצת סניף המפד"ל בהוד ה־שרון בחרה בשני יושבי־ראש ל־סניף, אשר כל אחד מהם יכהן חצי קדנציה. עובדיה מגער יכהן ראשון ומשה מאושרי יכהן שני.

תנורי חימום חולקו לקשישים בירושלים

פעילי שכונות מירושלים חיל־קו אתמול אחר הצהריים מאות תנורי השמל ושמיכות לקשישים נזקקים, במסגרת מבצע "לילה שקט" שאורגנה עמותת "השכו־נות" בראשה עיריה מרציאנו.

הציוד נקנה בכסף שנאסף ממופע ההתנדבותי מוקדש לקשישים בבירה, שקיים לאחרונה הזמר שלמה ארצי בבנייני האומה בירושלים. בסה"כ נאספו כ־13 אלף דולר ובכסף הזה נרכשו 300 תנורי חשמל ו־300 שמי־כות.

המפלגה הדתית לאומית, הסתדרות הפועל־המזרחי
סניף תל־אביב

להברינו המזכיר

יצחק סומפולינסקי ומשפחתו

מזל טוב לנשואי נכדם היקר
בועז יעקב נ"י עב"ל **מלי** תחי'

תזכו לרוות הרבה נחת מתוך בריאות שמחה וחדוה.

מועצת התנועה, ההנהלה
וצוות העובדים

ל"וינברגס" (בני־ברק)
מפעל הבשר מס' 1 בשוק החרדי
דרושה ● קופאית
בעלת נסיון
עם יכולת התבטאות באידיש
לקביעת ראיון:
(20.00־מ) 03-784851

שחם

קרן נאמנות

הודעה בדבר פרסום

תשקיף

בהתאם לסעיף 23 לחוק ניירות ערך, תשכ"ח—1968 ניתנת בזה הודעה כי פורסם תשקיף ובו

הצעה לציבור
של

מספר בלתי מוגבל של יחידות בנות 0.0001 שקל חדש ע"נ בקרן, בתעודות השתתפות רשומות על שם של אלף יחידות או כפולה של אלף יחידות המוצעות במחירי יחידה כקבוע במפורט בפרק א' בתשקיף כדלקמן:

(א) **הצעה במחיר מופחת**

החל מ־22.1.87 ועד 29.1.87 שעה 9.45 מוצעות היחידות במחיר מופחת, דהיינו, ללא תוספת שעור תוספה כלשהו.

(ב) **הצעה רגילה**

החל מ־29.1.87 שעה 9.45 ועד 20.1.88 מוצעות היחידות בתוספת שעור הוספה של 1.50% או פחות.

את הבקשות לרכישת היחידות המוצעות יש להגיש למנהל הקרן באמצעות בנק המזרחי המאוחד בע"מ, אגף ניירות ערך, רח' אלנבי 113, תל־אביב, על ידי מבקשי היחידות במישרין, או דרך חברי הבורסה לניירות ערך בתל־אביב.

הסכם הנאמנות קובע כי 70% לפחות מכלל השקעות הקרן בניירות ערך יהיו אגרות חוב, מועצת המנהלים של מנהל הקרן, החליטה כי כל עוד לא יחולט על יתר אחרת לא יפחת סך כל השקעות הקרן בניירות ערך נסחרים במטבע חוץ או צמודים למטבע חוץ מסכום השווה ל־25% מסך כל השקעות הקרן בניירות ערך. ביום 31.12.86 היה שעור ההשקעה בניירות ערך אלה, מכלל השקעות הקרן בניירות ערך 77.10%. בנוסף לכך השקיעה הקרן בניירות ערך בנקאיים שרכישתם הובטחה במחיר צמוד לדולר ושעור ההשקעה בהם בתאריך הנ"ל היה 21.40% מכלל השקעות הקרן בניירות ערך.

עותק מהתשקיף הותק מהותר לפרסומו הוגש לרשם החברות בירושלים לשם רישום.

המנהל: **עמדה חברה לנהול בע"מ**
(חברה בת של חברת השקעות של בנק המזרחי המאוחד בע"מ)

הנאמנים: **בנק המזרחי המאוחד בע"מ**
בנק הפועלים בע"מ

כ' בטבת תשמ"ז
21 בינואר 1987

מדינת ישראל
בית הדין הרבני האזורי
באר שבע

ח' טבת ב"ז
9.1.87
2794/תשמ"ז/20

להוי ידוע כי הגישו לביה"ד ה־תיקים המפורטים להלן, בקשות מתן צווי ירושה. כל התובע טובת הנאה או המעונין בעזבון אחת הבקשות מתייחסת אליו ורוצה להתנגד לה יבוא לביה"ד וימסור תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו שאם לא כן יתן ביה"ד צו כמבוקש בעיניו.

תיק 206/בז — בעניין עזבון המנוח אברמוב אברהם שנפטר ביום כ"א אב מ"ו 26.8.86. מבקשים: אלמנתו, בנותיו.

תיק 817/מו — בעניין עזבון המנוח בייגולד כאיל שנפטר ביום כ"ד סיון מ"ו 1.7.86. מבקשים: אלמנתו. בתו.

תיק 999/מו — בעניין עזבון המנוח זהר מכלוף שנפטר ביום כ"ה אלול מ"ו 30.9.86. מבקשים: אשתו, בנו, בנותיו.

תיק 1164/בז — בעניין עזבון המנוח כהן ברנד שנפטר ביום כ"ב תשרי מ"ז 25.10.86. מבקשים: בנותיו.

תיק 720/בז — בעניין עזבון המנוח לנקרי אליהו שנפטר ביום ב' תשרי מ"ז 5.10.86. מבקשים: אלמנתו, בניו, בנותיו.

תיק 1094/בז — בעניין עזבון המנוח ליהוליו אליעזר שנפטר ביום ג' טבת כ"ה 26.12.84. מבקשים: אלמנתו, בניו, בנותיו.

תיק 1068/מו — בעניין ירושת המנוח מוסקוביץ זליג אשר נפטר ביום י"ג אב מ"ו 18.8.86. מבקשים: בנותיו.

תיק 1345/בז — בעניין עזבון המנוח בן סכהון כחלוף שנפטר ביום כ"ב כסלו מ"ז 24.12.86. מבקשים: אלמנתו. בנו.

תיק 1154/בז — בעניין עזבון המנוח ברכה קלאוד שנפטר ביום א' אלול מ"ו 5.9.86. מבקשים: אשתו. בנו. בנותיו.

תיק 1209/בז — בעניין עזבון המנוח דובינסקי צבי שנפטר ביום כ' חשון מ"ז 22.11.86. מבקשים: אלמנתו. בתו. בנו.

מיכאל כהן
מזכיר ראשי

בית הדין הרבני האזורי בירושלים

להוי ידוע כי הגישו לבית הדין, בתיקים המפורטים להלן, בקשות לכתון צווי ירושה. כל התובע טובת הנאה, או המעונין בעזבון שאחת הבקשות מתייחסת אליו ורוצה ל־התנגד לה, יבוא לבית הדין וימסור טענותיו תוך חמישה עשר יום מיום פרסום הזמנה זו שאם לא כן יתן בית הדין צו כמוב בעיניו.

7614 — תיק התשמ"ז — בעניין ירושת המנוח יוסף שבתאי, שנפטר בירושלים ביום ט"ז בשבט תשמ"ו (25 בינואר 1986), המבקש: יוסף ציון.

5374 — תיק התשמ"ז — בעניין ירושת המנוח ויגר משה, שנפטר בחולון ביום א' בשבט תש"מ"ז (2 בינואר 1987), המבקש: ויגר אברהם.

תיק 3375/התשמ"ז — בעניין ירושת המנוחה ויגר שרה, שנפטרה בירושלים ביום י"ב בשבט תשמ"א (16 בינואר 1981), המבקש: ויגר אברהם.

תיק 3395/התשמ"ז — בעניין ירושת המנוח ברנדווין משה חיים, שנפטר בירושלים ביום י"ט בחשון תשמ"ז (21 בנובמבר 1986), המבקש: לוי יצחק.

תיק 3418/התשמ"ז — בעניין ירושת המנוחה גלזר שוש־נה, שנפטרה בירושלים ביום ל' כסלו תשמ"ז (1 בינואר 1987), המבקש: גלזר אלברט אברהם.

תיק 3419/התשמ"ז — בעניין ירושת המנוחה מטלון שול־בה, שנפטרה בירושלים ביום כ"ג באלול תשמ"ו (27 בספטמבר 1986), המבקש: מטלון יצחק.

תיק 3434/התשמ"ז — בעניין ירושת המנוח מוסא חלואה, שנפטר בירושלים ביום ט"ו בכסלו השמ"ז (17 בדצמבר 1986), המבקש: מקדסי רחמים.

תיק 345/התשמ"ז — בעניין ירושת המנוח ברזל ישראל יונתן שנפטר בירושלים ביום י"ט בתמוז תשמ"ו (26 ביולי 1986), ה־מבקש: ברזל אסתר.

תיק 3475/התשמ"ז — בעניין ירושת המנוח כהן ברוך יוסף, שנפטר בצפת ביום ל' בשבט התשמ"ב (23 בפברואר 1982), המב־קשת: יורעאלי תקוה.

תיק 3491/התשמ"ז — בעניין ירושת המנוח קופ נפתלי, שנפטר בישראל ביום כ"ו באלול תשמ"ו (30 בספטמבר 1986), המב־קש: קופ אברהם.

הרב רפאל הישיעריב
המזכיר הראשי

עיריית ירושלים
הועדה המקומית לתכנון ולבניה

הודעה לפי סעיף 149
לחוק התכנון והבניה
תשכ"ה 1965
(להלן החוק)

בנ/78/423

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי מר אליעזר בן ציון ה־גיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן הועדה) בקשה להתרת הקלה בנכס גוש 408 חלקה 92 ברחוב בר־רוכוב 42 קרית היובל בירושלים ד־היינו: ההקלה באחוזי הבניה בשי־עור של 4.75% מעל 50% המותרים. הקלה בקו בניה אחורי בשעור של 0.50 מ' דהיינו 4.50 מ' במקום 5.00 מ'.

את ההתנגדויות להתרת ההקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 23, ירושלים.

ניתן לעיין בתכנית המוצעת בס־שרד זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 12.00—14.00.

אברהם כהנא
מ"מ ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי יבנה

מודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם ל־סעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תכ־נית מפורטת הנקרא: "שינוי תכ־נית מפורטת מס' יב/203".

ואלה הם השטחים הכלולים ב־שינוי התכנית: גוש 3516 חלק מחל־קות 8, 9, 17, 62.

עיקרי הוראות שינוי התכנית: הקמת בית כנסת על מגרש קיים בשטח עתיקות.

ההודעה על הפקדת שינוי התכ־נית יחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3301 התשמ"ו עמ' 1386 ובעתון בוקר שעל מתאריך 10.2.86 ובעתון ערב חדשות מתאריך: 10.2.86 בשפה ה־עברית ובעתון בוקר נוסף הצופה בתאריך 10.2.86, בשפה העברית.

שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד ב־משרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה. וכל המעונין רשאי לעיין בו. ללא תשלום בימים ובשעות ש־המשרדים האמורים פתוחים לקהל.

א. זהבי
מ"מ יו"ר הועדה
המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז המרכז

1.1.1987

מרחב התכנון מקומי רחובות

הודעה לפי סעיף 149 מחוק התכנון והבניה בקשה למתן הקלה

בהתאם לסעיפים 146—150 מחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965 ניתנה בזה הודעה כי הוגשה בקשה למתן הקלה לקו בנין קידמי לתוספת בניה בבנין על חלקה 207 בגוש 3655 רח' דב קליין 9 רחובות, כך שקו ה־בנין הקידמי בבנין יהיישר לרחוב הבנינים ברחוב.

למתן הקלה של קומה נוספת ל־בנין על חלק מחלקה 101 בגוש 3 בגוש 3704 רח' גורודצקי רחובות, כך שמספר הקומות בבנין יגיעו ל־סה"כ של 3 קומות במקום 2 קומות המותרות.

להתן הקלה של 6% לתוספת בניה בבנין על חלקה 473 בגוש 3701 רח' יוסף כיבשי רחובות, כך שאחוזי ה־בניה בבנין יגיעו להיקף של 56% במקום 50% המותרים, והקלה 10% בקו בנין צדדי כך שקו בנין הצדדי יגיע ל־3,60 מ' במקום 4.0 מ' המותר.

כל המעונין יוכל לעיין בתכנית הבנין, ללא תשלום, במשרדי הוע־דה המקומית, קומה ד', כל יום ב־שעות העבודה הרגילות. ולהגיש התנגדות לתכנית, תוך שבועיים מ־יום פרסום הודעה זו בעתון.

יחזקאל הרמבך
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה, רחובות

עיריית הרצליה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
מרחב הרצליה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה הוג־שה על ידי: בראון ונבירצקן, כתו־בת: רח' ההסתדרות 88 תל־אביב בקשה המתייחסת לקרקע שבמקום: שם הישוב: הרצליה, רחוב ביתה"ר, גוש: 6542, חלקה: 23 ומהות הק־לה לגבי המותר באזור בו מבוקשת ההקלה האמור, דהיינו:

1) בקשה להקלה 6% באחוזי בניה דהיינו: 66% במקום 60% המותרים.

2. בקשה להקלה בקו בניין צד־דיים דהיינו: 3.60 מ' במקום 4.00 מ' המותרים.

כל המעונין יכול לעיין בבקשה הנ"ל במשרד הועדה המקומית ב־רחוב סוקולוב 10 הרצליה בימים ו־בשעות שהמשרד האמור פתוח ל־קהל. וכל הרואה עצמו נפגע ע"י אישור הבקשה הנ"ל יוכל להגיש התנגדות מנומקת למשרדי הועדה המקומית האמור בכתובת הנ"ל תוך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

אלי לנדאו
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה
מרחב הרצליה

הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה טבריה שבעיריית טבריה, הופקדה תכנית מפורטת הנקראת תכנית מפר־רשת בספר 5612 מלונאות ונופש טבריה ביחד עם התשריט המצורף אליה. ואלה הם השטחים הכלולים בתוכניה: גוש 15346 חלקות 77 עד 88, 116 עד 121. גוש 15070 חל־קות 10 עד 12.

עיקרי מטרת התכניה: יעוד ה־שטח למלונאות ונופש.

כל המעונין בתכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שה־משרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעונין בקרקע ובכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע ע"י התכנית וכן מהנדס ועדה מקו־מית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו, רש־אי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות להוכניה במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה האמורה.

בברכה
יגאל ביבי
יו"ר הועדה
המקומית — טבריה

לשכת הרבנות הראשית לתל־אביב—יפו
למשרדי קידושין בארץ

הרבנות הראשית לתל־אביב—יפו מבקשת להודיע לה אם בנפן יוסף ת.ז. 6738975 בעל תעודה גירושין מס' 105665 מיום י"ז שבט תשמ"ו נרשם אצלכם לנשואין.

הנ"ל טוען כי תעודת הגירושין ע"י אבדה.

לשכת הרבנות הראשית לתל־אביב—יפו

הרבנות הראשית לתל־אביב—יפו מבקשת להודיע לה אם נואמי לוי דליה ת.ז. 53583936 בעלה תעודת גירושין מס' 78373 מיום כ"ד אדר תש"מ נרשמה אצלכם לנשואין.

הנ"ל טוענת, כי תעודת הגירושין שלה אבדה.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי יבנה

מודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965. כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים שינוי תכנית מתאר מקומית הנקרא: "שינוי תכנית מת־אר מקומית מס' יב/202".

ואלה הם השטחים הכלולים בשי־נוי התכנית: גוש 4943 ח' 72, 51, 105, 111, רחוב שבזי פינת רחוב הצירים.

עיקרי הוראות שינוי התכנית: שינוי יעוד ממסחר ומשטח בנין צי־בורי לבנוים א' אחוד וחלוקה מחדש של מגרשים.

ההודעה על הפקדת שינוי התכ־נית יחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3305 התשמ"ו, עמ' 1451 ובעתון בוקר הצופה מתאריך: 18.2.86 ובעתון ערב חדשות מתאריך: 18.2.86 בשפה העברית ובעתון בוקר נוסף שער מתאריך: 18.2.86 בשפה העברית.

שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית ביחד עם התשריטים המצורף אליו, הופקד ב־משרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ול־בניה וכל המעונין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמש־רדים האמורים פתוחים לקהל.

1.1.1987

א. זהבי
מ"מ יו"ר הועדה
המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז המרכז

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "מבוא העמקים"
רחוב כרמל 20/5 נצרת עילית

הודעה
לפי סעיף 149(1)
לחוק התכנון והבניה
תשכ"ה 1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה ל־ועדה בקשה למגורים בגוש 17450 חלקה 29 במגדל העמק. מהות הב־קשה: אחוז בניה מעל למותר.

כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל להגישה לועדה תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.

בכבוד רב
ישראל קניג
יו"ר הועדה

תיק התכנון והבניה
תשכ"ה — 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור להקלה לאחוזי בניה, ברחוב יאיר מס' 14 גוש 6625 חלקה 942.

תיק בנין 2/2126—014

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת הית־תר/אשור הנ"ל במקום, זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ו־הבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 58, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותוב־אנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כהנא
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה
תל־אביב־יפו

ועדת משנה לתכנון ולבניה — חולון

ת.ב. 3881

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לוע־דה בקשה להיתר בניה על חלקה 162,163 בגוש 7162 רח' הגר"א פנת אבן עזרא, הכולל מתן הקלה ב: א. אחוז בניה 2.4% נוספים כשטח המגרש 844 מ"ר בקו הפו.

החלקה הנ"ל נמצאת באזור תמ־רים מסחרי.

את התכניות אפשר לראות במש־רדי הועדה בעירית חולון, בחדר יגאלן 55 בשעות ובימים של קבלת קהל.

התנגדויות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.

שייה ח. שרון
ס/ראש העיר
יו"ר ועדת משנה
לתכנון ולבניה חולון

הועדה המקומית לתכנון ולבניה — אשקלון

עיריית אשקלון

בהתאם לסעיף 149 (1) לחוק הת־כנון והבניה 1965 ניתנת בזה הוד־עה, כי הוגשה בקשה על ידי: צורה שמעון, כהן יצחק מולטוין שכשון, דוד יוסי, להקלה באחוזי בניה של 4.15% מבוקשים הקלה 79.15% במ־קום 75% המותרים עפ"י תכנית מתאר 101/02/4, בכתובת: שמשון הדד בארקיה 210 גוש 1964, חלקה 65, אשקלון.

המעונין יכול לעיין בבקשה ה־אמורה במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אשקלון, בשעות קבלת קהל.

כל הרואה עצמו נפגע או עלול להיפגע כתוצאה מאישור ההקלה, רשאי להגיש התנגדות מנומקת בשש העתקים במשרדי הועדה המקומית הנ"ל, תוך 14 יום מפרסום זה.

בכבוד רב
ביבי הדר
ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ובניה אשקלון

هكذا من الاصل

שיחת היום

עם דוד ניב — לשעבר עורך „דברי הכנסת"

חכ"ים שבחיים הפרטיים מנומסים מתירים במליאה את לשונם

„מטורפת"; „אפתח לך את הראש" — כך זה התחיל — התריים בכנסת, קללות וכינויי גנאי אינם בשכבות יותר, כנראה, חברי כנסת הם עוברים. ההתבטאויות מההלומות, יותר. מה שמצאים יותר לריב בשוק, לא מכויים היום גם נבחרי ציבור.

זה שהיה רגיל כי יש להן כי דברים קשים בין חברי כנסת — מהי דעתך על התופעה? — שאלנו את דוד ניב, עורך „דברי הכנסת" בשנים 68'—80'.

ת. אני לא שופט. מכות בזמני אמנם לא היו, אבל היו חילופי דברים מאוד קשים. היה לי ברור שאם מצב זה לא יפסק, זה יגיע בדרך הטבע גם למכות.

ש. האם האלימות המילולית היום בכנסת חמורה יותר מבעבר?

ת. ביטויים קשים, ואפילו יותר, היו כבר מתחילת ימיה של הכנסת. לא חלה הסלמה מיוחדת בנושא, אלא התפתחות. בעבר היו ביטויים מאוד קשים לזמנם, כמו סמארקאנד, ביטוי מעליב שמשמעותו זב חוטם. גם בן גוריון לא חסך „חאנרים" מיריביו, אך הוא לא היה היחידי. היום משתמשים בביטויים שפעם השתוללו לומר אותם בלשון נקייה, וכמו ברחוב, גם בכנסת, קוראים עכשיו לדברים בשמם.

ש. הכל נרשם בפרוטוקול? גם קללות?

ת. כן. אסור למחוק כלום, חוץ מעניינים בטחוניים. היו מקרים שאחרי שחברי כנסת חירפו וגידפו זה את זה במליאה, הם התפייסו במזנון הכנסת וביקשו למחוק את חילופי הדברים שהיו ביניהם מהפרוטוקול. מובן שלא הסכמתי. היה גם מקרה של כהן, חבר של, שביקש למחוק דברים שאמר מהפרוטוקול, וקיבל אפילו את אישור יו"ר הכנסת לכך. אך אני סירבתי.

ש. מתקבל לפעמים הרושם, כי חברי כנסת יורדים לריב ברמה של ילדים קטנים. האם גם לך היה רושם כזה?

ת. כן.

ש. האם קללות וגידופים במליאה משפיעים על האווירה הכללית?

ת. לא, זה הפך כבר למשהו מקובל. זה אפילו לא מצביע יחסים האישיים בין חברי כנסת. הדברים נאמרים יותר למען ההצגה בלפי הציבור התקשורת מאשר נגד היריב. הרעיון הוא „לתת לציבור שלי" את מנת הבשר.

ש. האם התנהגות כזו מעידה על אופי של חיכ?

ת. לאו דווקא. לפי היכרות אישית עם חברי כנסת, ישנם לא מעטים שבחייהם הפרטיים הם די עדינים, מנומסים, וצנועים, ולא יפגעו בכבודו של אדם, אבל דווקא בכנסת הם מתירים את לשונם.

ש. מה לדעתך, ההסבר לכך?

ת. הם צריכים לתת לקהל הבוחרים שלהם הרגשה שהם אינם שותקים למישהו וממלאים בנאמנות את תפקידם נגד היריב. ובעיני חלק מהציבור כוצא מן האופי של „נתתי לו".

שולה מוסטיק

ימין אורד עושה חיל...

נבחרת האתלטיקה של כפר הנוער הדתי „ימין אורד" שעל חוף הכרמל היא אלופת הנערות האתלטיקה לבתי הספר התיכוניים בישראל. בקבוצה, עולים חדשים מאתיופיה לצד ותיקים. כולם, כמובן, הופיעו בתלבושת אחידה שכללה ציציות. שיאים בולטים הושגו בריצה. נציגי „ימין אורד" כבשו את כל 4 המקומות הראשונים. הם זכו ב־44 נקודות ובמקום הראשון, כאשר הקבוצה שאחריהם זכתה ב־22 נקודות בלבד! המצטיינים: רפאל כלב ועזרא זכריה במקומות הראשון והשני בריצה אישי ארצי. השתתפו עוד: דני דמי מא, ציון פיקארד, אליהו ביצלה ואיוב גושה. המאמן הוא יצחק מוישר שהוא רכז הספורט של „ימין אורד" ומסייע לו שמעון קריצר שטייג, רכז הספורט שעל עליית הנוער.

(כתב: א. צ. גבעון)

יש גזר אין שוט

מאת יצחק דויטש

ב־1 באפריל אמורה להיכנס לתוקפה הרפורמה במס הכנסה המפחיתה את המס השולי המירבי ל־48 אחוז בלבד, כאשר על בעלי הכנסה שמעל 9000 ש"ח לחודש יהיה מס נוסף של 10 אחוז על מס ההכנסה ובסך הכל 52.8 אחוז.

הרפורמה באה להבטיח שיעורי מס כאלה שאפשר לחיות עמם. למרות שהרפורמה צומצמה במהלך הכנתה נתקבל העיקרון של שר האוצר משה נסים כי יש להותיר בידי האדם את רוב ממונו, פרי עמלו.

הכוונה היא בדרך זו ליצור תנאים לצמיחה בשוק, לעידוד העבודה, להמריץ עלייה ולמנוע סיבה לירידה. בדרך זו מבקשים להבטיח גם כי האזרחים ישלמו מס־אמת ולא יעלימו הכנסות וישתמטו מתשלום המס המגיע.

ההיה זו תמימות להניח כי הורדת שיעור המס השולי המירבי מ־60 אחוז ל־48 אחוז תביא לכך שכל האזרחים ימהרו לשלם את מלוא המס המגיע מהם. יצר לב האדם רע מנעוריו ומוכנים להעלים הכנסות גם בשל 45 אחוז. עובדה היא כי גם לאחר „רפורמת בן־שחר" בשעתה ששיעורי־מס שעלו על 80 אחוז לא חל שינוי דראסטי במוסר הכסים, אף כי אין כלים לבדיקה מדוייקת של מוסר הכספים.

ברם, האוצר איננו יכול להבטיח רק את הגזר ולהימנע מהשימוש בשוט. כאשר מתבצעת רפורמה שכזו והולכים לקראת האזרחים בהקלות מסיות יש לנקוט באמצעים לשיפור מוסר המס ולהבטיח כי מתחמקים ומשתמטים יתגלו וישלמו מחיר יקר על גזילת קופת הציבור.

החיידק מסתגל לאנטיביוטיקה

ככל שהמשק נעשה מסוכלל והתחכום יותר כך גם הדרכים להעלמת מס הן מקצועיות יותר. החיידק המס מסתגל לאנטיביוטיקה. באותו דבן אין בוהלים גם בשיטות „פשוטות" כדי לסדר את מס הכנסה. כך, למשל, התגברה באחרונה התופעה של עריכת „התחלבויות הקבוצתיות" בנוסח של סופ־שבוע כאשר הידוע הוא שהם מתקיימים לא רק במלונות מפוארים בארץ אלא גם בחוץ־לארץ. כיוון שלא טוב להיות האדם לבדו מאפשרים לאורחים כאלה לצרף את בני המשפחה של העובד. כל זה כהוצאה של המעסיק, פטורה ממס. אף נמצאו גופים המתמחים בארגון כנסים כאלה. כאחד המקרים, כאשר מחלקת המודיעין של מס הכנסה החלה לבדוק ברשימת המשתתפים בכנס התמלמות בחו"ל בנושא מהעבים, ההיע מכורד הנסיעות על ביטול הסיור. הוא העדיף שלא יחשב.

תרגילים אחרים שנעשו: בעקבות התמוטטות המניות באוקטובר 1983, בעוד הבורסה היתה סגורה, נמצאו בעלי מניות בסכומים גדולים שהעבירו את המניות לעסקים בעלי תחולת מס גבוהה. כך ביקשו להבטיח כי ההפסדים במניות יהיו בסופו של דבר על חשבון מס הכנסה.

יש כמובן התחכמויות והשתמטויות בצורות שונות, בולל השמטת הכנסה בפעולה. מדי פעם זורקים לחלל אומדן כזה או אחר על היקף ההון השחור בישראל. אף נקבו בסכום של 20 מיליארד דולר. אין שום הוכחות שהסכום נכון או קרוב לאמת, כפי שאין גם הוכחות הפוכות. כאן כל מספר זוכה באופן שווה אבל עובדה היא שהבלטות מתפרצצות מכסף שחור המוחזק מ־

(סוף בעמוד 7)

שיעורי המס עפ"י הרפורמה

הכנסה חודשית	השיעור
עד 895 ש"ח	20% —
מ־896—1475 ש"ח	30% —
מ־1476—2000 ש"ח	35% —
מ־2001—3160 ש"ח	45% —
מ־3161 ש"ח ומעלה	48% —

יחיד שהכנסתו החודשית בסך 9000 ש"ח ומעלה ישלם בשנת המס 1987 מס נוסף בשיעור של 10% מהמס החל על ההכנסה העודפת מעל 9000 ש"ח כאמור.

עדכון מדרגות המס, נקודות הזיכוי והקיצבה, ייעשה אחת לשנה בחודש ינואר על פי השינוי במדד המחירים לצרכן הידוע בתחילת אותו חודש, לעומת המדד שהיה ידוע בתחילת חודש ינואר של השנה הקודמת.

בנוסף לכך מדרגות המס, נקודות הזיכוי ונקודות הקיצבה יעודכנו בכל פעם שתשולם תוספת יוקר, ושיעור העדכון יהיה בהתאם לשיעור עליית המדד.

גיבור לאומי חדש

מפלגות האופוזיציה במצרים ציינו את יום השנה למותו של סלימאן חאטר איש המשמר המצרי שרצח את התיירים הישראלים בסיני ואף עלו אל קברו של הרוצח כדי להעלות שם את זכרו.

העתון „מאיו" המבוסר על כך פירסם לפני כמה ימים מאמר מאת עורך העתון המגנה בחריפות את מפלגות האופוזיציה, על שעשו מהרוצח גיבור לאומי. עם זאת קובע בעל המאמר כי אילו היה חאטר אזרח רגיל היינו מוחלים לו על ההשתוללות.

במאמרו ב„מאיו" כותב עבד אל־סאלם דאוד, כי יש לגנות את מפלגות האופוזיציה המצריות אשר „הפכו להגיגה את ציון יום השנה למותו של סלימאן חאטר והפכו את חאטר עצמו לגיבור ולמנהיג לאומי שיש להנציח זכרו", וזאת, לדבריו בעוד כל מה שעשה חאטר היה פתיחה באש על תיירים ישראלים עקב שנאתו להם.

בעל המאמר כותב בהמשך: „לו היה חאטר אזרח רגיל בשעה שביצע מעשהו, כי אז היינו מוחלים לו על השתוללותו והיינו רואים בו אזרח שאיבד את השליטה על־עצמו ושפנה להרוג אויבים שבינינו לבינם קיימת שביתת נשק, תוך שהוא מפר את החוק הכופה על כל אזרח לכבד את ההתחייבות שנטלה על עצמה מדינתו. אולם העניין הוא שחאטר ביצע את מעשהו בעודו חייל, ופתח באש ללא קבלת הוראה לכך, הרי באופן זה כיפר חאטר את כל הערכים ועבר את כל הגבולות, תוך גרימת נזק בל־יתואר ליחידתו הצבאית ולמולדתו כולה. נוכל להבין את תוספת מעשהו אם נתאר לעצמנו מה יכול היה לקרות לו כל חייל בצבא היה מתנהג, כחאטר, עפ"י מה שמכתיבים לו רגשותיו.

חאטר לא היה אם כן אלא חייל שהפר הוראות ולכן היה ראוי לענוש. אולם מפלגות האופוזיציה לתדהמתה של דעת הקהל — ראו צורך לעלות לקברו של חאטר כדי להעלות על נס את זכרו. והרי משמעות הדבר היא כי אילו שחאטר — מבין 50 מיליון תושבים — יהבב לפטריוט, כאילו שאר המצרים אינם פטריוטים. האם הריגת ילדים ונשים חסרי מגן ע"י אדם הכוח היא זו „גיהאד" הלאומי שהמפלגות קוראות לנקיטתו? האם הן קוראות לכך שכל מצרי יישא נשק ויפתח באש על האזרחים הישראלים שבהם יתקל בדרכו?

יתר על כן, מה יקרה לו יארבו חיילי ישראל בגבול לכל אורחת שתהיה בטווח בנשקם ויהרגוהו? האם נראה באם גיבורים המגינים על מדינתם? איזה ערך ייוותר אם כן לכל ההסכמים והחוקים אם הצלהכה תפרוץ והסתיים עפ"י רצונו של הפרטי".

ההצגה חייבת להימשך

שיחים

— מאת חיים פיקרש —

משבר תקציבי, ללא תקדים, פוקד באחרונה את תיאטרוני הארץ. מנהלי התיאטרונים יחד עם שר החינוך יצחק נבון כדי להעמיד אותו על חומרת המצב. הגרעונות, אמרו מנהלי תיאטרוני הבימה, הקאמרי, תיאטרון חיפה ותיאטרון באר שבע יחד עם אנשי החאן הירושלמי; הגרעונות, הם חזרו והדגישו, עוד יחסלו את התיאטרונים. סכן גרעון מצטבר בהיקף של קרוב ל־5 מליון שקלים חדשים, אם לא יוחזר בהקדם אל קופותיהם, יגרום ל„הורדת המסך". כי־איזן, גם המחזקים עצמם מלאי התגיימרות. ההון שנה־נים שבמנים אינו עולה על 400 שקלים בחודש להחזקן כתחיל ב־800 שקלים חדשים למחזקים ותיקים, בהם גם אלה הניצבים על בימות ישראל יותר מ־30 שנה.

המבנק, אגב, שהתיאטרונים הללו, נתגלו כ„בודה ל־לא ההתיתה", שכן אין לך רשות ציבורית שאינה מוצאת להכין לכבד את נוכחותו של התיאטרון, הזה או האחר, בהזהמה, היא מאכבת אותו, כבכהירה אותו כ„תיאטרון ציבורי" תוך הורבת תקציבים נדרשים, אך גם תקציבים אלה, כמסתבר, אינם מספיקים.

האולי „יקצצו בבכיפות"? אולי ירידו מעל הבימה הצגות בלויות, כשיופעות בתו־צבה, הן בתחילה חשבו אלה כי רפורטואר עשיר כזה של הצגות זיזה, יחרים את רבבות הצופים אל האולמות, אך מסתבר, שהגוך ליין אינו יכול כיום להציל את המצב, חרף „תרומתו" הגדולה לניבול הפה והצגות החלאה בתיאטרונים אלה!...

„חיים שכאלה" — עם „סבא מדינת ישראל"

„שתתי לך השחיי היה למופע מפיקלי הבני במחכנית של „חיים שכאלה", והיא יאיזה את „סבא ישראל", על האירועים ומתני הדור השנים מצולתיי של הישוב הבפי יהדי הישיבדים.

כך יתואר שהוזרו דמויות ואירועים כמו הרצל הציונית — בלי מרכאות, העליות הראשונות, ההצפלה, הפלמ"ח, בגין ובוצבריות, כל־הכת של שת הימים. בגין, בן גוריון ועוד.

ביזה של שהקבות מוקדעים במופע זה, הפולה בימים אלה על בימות ישראל ואשר יגיע לבמה לשיאו לקראת יום העצמאות הקרוב, במופע מרכזי.

המופע עצמו, אומרים יוזמיו, מוגש בהומור רב וב„קריצה לעבר ההיסטוריה", כשלב בתוכו סרטים דוקומנטריים, שקופיות הקלטות אוטנטיות. מבהלכי האירועים שליוו את המדינה.

„היכל תרבות" הסתדרותי

התהדרויות מהבעית להקים „היכל תרבות" בעיר דימונה, מהשקעה של מליון וחצי דולר לערך.

ה„היכל" עצמו ייבנה על־ידי „סולל בונה" וכעשרה אחוזים מעלותו תמומן על־ידי עיריית דימונה עצמה.

ההחלטה להתחיל בבנית היכלי התרבות דווקא בדימונה, נובעת, לדעת ישראל קיסר מזכ"ל ההסתדרות, מכך שההסתדרות משפחת מדיניות של הפדפת אזורים מרוחקים מבריכה הארץ בכל הקשור להשקעות הדונות.

צרון כי „היכל התרבות" ההולך, כאמור, ובוקם בדימונה ,יהיה בבהינת „אב פיפיס" להיכלות נוספים שההסתדרות מתכוונת להקים בעיירות הפיתוח, עם גמונה, „סמל ה„כיבוד" בידי פעילי הליכוד...

בל"ל — לא מכשיר ציוני

רק הודות לסערה שקמה סביב לפנסיה הי־פיצויים של ארנסט יפת, הולך נזכרים בהסתדרות הציונית, שבל"ל הוא ביסודו המכשיר הכספי לפעולותיה. מה תפקידו של מכשיר זה? יסודו הוא ברעיונו של תיאודור הרצל. הוא לא התכוון בוודאי למוסד שיעסוק רק בעינייני בנקאות, אלא בעיקר שיסייע להתיישבות היהודית בא"י. האם הוא ממלא את תפקידו בנושא זה, או שהוא בנק ככל הבנקים העוסק בפעולות־בנקאיות בלבד? ואם מדובר בבנק ככל הבנקים, מה שייכות של ההסתדרות הציונית לכאן?

בל"ל לא מסייע כיום לענייני התיישבות או למטרות ציוניות אחרות, יותר מבנק כל בנק אחר, והוא מתרכז בפעולות בנקאיות בלבד. עתה הגיע הזמן להפנות את פעולותיו למטרות ציוניות מובהקות ולהעמיד אותן בראש סדר הקדימויות שלו. כך הוא ישמש את המטרה שלשמה הוא נוסד. בהתאם לכך יש להרכיב את הדירקטוריון של הבנק. לא רק אישים העוסקים בענייני כספים וכלכלה, אלא גם אישים העוסקים בהתיישבות, בשיכון ובפיתוח הארץ, הן בשטח הכלכלי והן בשטח החינוכי.

רק עתה נתכנסה הנשיאות של הוועד הפועל הציוני ודנה בתפקידו של בנק ציוני בימינו. מענקי הפיצויים והפנסיה לארנסט יפת פתח ויכוח יסודי על מטרות הבנק כיום. ואם רק זו תהיה תוצאת הסערה סביב הפרשה — דיינו.

אם הבנק לא מהווה כיום מכשיר לסיוע להתיישבות היהודית, או לכל מטרה ציונית ויהודית אחרת, כי אז אין עניין להסתדרות הציונית להחזיק בבנק. יתר על כן, הבנק צריך היה להוריש מרווחיו, בימים הטובים, להסתדרות הציונית, לשם סיוע להתיישבות או לקליטת עולים. הוא לא עשה זאת, ובכך לא מילא את התפקיד היסודי שלשמו הוא נוסד. מקור הוויכוח הוא על תפקידו כיום של בנק לאומי, ואילו פיצויי ארנסט יפת הם רק נפסח לנושא המרכזי. הסערה סביב לנושא פרצה את הציבור.

לשחרר את אסירי המחתרת

זה למעלה מארבעה חודשים נערכה הפגנה ליד ביתו של ראש הממשלה וליד בית ממלא־מקומו למען שחרור אסירי המחתרת היהודית. נשיא המדינה הודיע בשעתו, כי בגלל ההפגנה הוא לא יטפל־יותר בחנינות. זו היתה הכרזה מרתיעה, אך לא הגיונית, שהרי

יוכון במדינה

מאת יעקב אדלשטיין

בכל מדינה דמוקרטית מתנהלות הפגנות למען שחרור אסירים פוליטיים, ואין רואים בכך פגיעה בדמוקרטיה.

בשעתו מתח השופט פרופ' יעקב בזק ביקורת חמורה על אנשי השב"כ שחקרו את נאשמי המחתרת היהודית. בחקירות אלה הבטיחו אנשי השב"כ לנחקרים, שאם יודו באשמה לא יועמדו כלל למשפט, או שיקלו את האשמה נגדם. אסירי המחתרת האמינו להם והודו בכל. הם מסרו גם את שכות עבריהם שלא היו ידועים לחוקרים, מתוך הנחה שהם לא יועמדו לדין. אבל ההבטחות לא נשמרו. גם לא היה אחר־כך מי להתבע על הפרת הבטחות.

כיום אנשי השב"כ שנאשמו בבידוי ראיות קיבלו חנינה מאת הנשיא. סגנת הנשיא היתה, שיש הבדל בין שני המקרים. אנשי השב"כ פעלו ברשות ובסמכות המדינה, ואילו אסירי המחתרת פעלו על דעת עצמם. עתה התברר כי גם יסוד זה חסר בסיס. אנשי השב"כ שקיבלו חנינה לא פעלו ברשות ובסמכות, אלא על דעת עצמם. שום גוף מדיני לא צמד מאחוריהם. בידוי הראיות נעשה שלא בידיעת הדרג המדיני. להפך, התברר שזה הוסתר במכוון ע"י ראש השב"כ.

הגיע הזמן ששר המשפטים ימליץ לפני הנשיא על חנינה לאסירי המחתרת היהודית. הם פעלו אמנם שלא ברשות, אבל מתוך אמונה עיוורת שהם משרתים את ענייני המדינה. זו היתה נאיוויות. אך הם הודו בכל מעשיהם וביקשו מחילה. אחד מנאשמי המחתרת עירא רפפורט אף חזר מחו"ל כדי לעמוד לדין בישראל. אנשי השב"כ שביצעו מעשה לא פחות חמור, של בידוי ראיות והטעיית הממשלה, זכו לעומתם לחנינה.

נשיא המדינה צריך להתחיל לטפל בחנינות של אסירי המחתרת היהודית ולא לשחק את משחק ה„ברוגז" נגד המפגינים. ההפגנות הן דבר מקובל בכל ארץ דמוקרטית.

חנינת אנשי השב"כ ניתנה על ידי הנשיא, בשם הביטחון שספק אם היה לזה קשר לעצם העבירה שעברו. חנינה דומה צריכה להינתן גם לאסירי המחתרת.

מיהו פקיד בכיר?

קצין בכיר שדיווח לעיתונאים על ריכוז כוחות סוריים בגבול הצפון גרם למתיחות בא"י. קצין בכיר זה היה בדרגה רב סרן בלבד.

כתוצאה מכך הוחלט בבירור הביטחון, לכנס ועדה שתגדיר באופן ברור, מה זה קצין בכיר ומי זה פקיד בכיר.

בארה"ב מקובל לפעמים שבכיר בחוץ בחוץ ובעצמו מדווח לעיתונאים בפורום שקרוי „ביחות רקע". ואלה מפרסמים זאת בשם פקיד בכיר. אבל מי שצריך לדעת יודע שלא מדובר בפקיד בכיר אלא בשר החוץ בעצמו.

בישראל לא משתמשים בכינוי זה אלא לעתים רחוקות. הדברים מעדיפים לעשות שימוש ב„חוגים מדיניים", „מקורות ממשלתיים", וכו'.

אבל יש שנעשה שימוש גם בכינוי פקיד בכיר. מאחר שהעיתונות מייחסת חשיבות לכינוי פקיד בכיר, הרי שיש לשקול בית ואיך לעשות בו שימוש. בבקרה הגיל ייחסה העיתונות את דבריו של הקצין „הבכיר" לרמטכ"ל בעצמו.

המסקנה המתבקשת היא לציין שהדברים של „בכיר" אינם תמיד משקפים את הדרג הבכיר.

מעניין לעניין

מאת ש.ז. שרגאי

להטעות את הבריות?

שוב הועלתה ההצעה לרשום גיורי־ריפורמים כיהודים, רק להוסיף לאום קודם? האין בכך הטעיית הבריות? וכי הלאום הקודם: אנגלי, אמריקאי, תמיד לפי שהיא ידעה? או חשוב לדעת אם המחזיק את העדה הזו־הות הוא יהודי אי לא? ובתעודת הזהות יהיה כתוב ללא־יהודי שלא התגייר כהלכה — שהוא יהודי.

התוספת של הלאום הקודם רק תדגיש ספק בזהות היהודית של המחזיק את התעודה. חוכל כדי לא לומר אמת: שגיור לא כהלכה אינו גיור. המתגייר לא כהלכה, אינו יהודי?!

הנביא מבקש בשם ה' (זכריה ח—טז): „דברו אמת איש את רעהו". יהא זה בודאי גם על שלום.

אבל אשמים אנחנו

תודה לה' יעקב אדלשטיין שבמספר ב„הצופה" ויד שבת הדיון בבג"צ בענין הגיורת הריפורמית ספק בעלי לא נכנם על הגיור הריפורמי, אם זה גוי־יהודי כהלכה — אלא אם להוסיף את הגילה ביזי? יש זה פסק בג"צ שאין להוסיף.

אבל נציג בירור הפנים לא מפי נגד הגיור הריפורמי שאינו גיור כהלכה שתני עושה לא־יהודי ליהודי.

וכך רוצים להמשיך להטעות את הבריות, ונציגי היהדות הנאמנה — יא שי"ס — אומרים אכן?!

משטרה שכזאת (חלק ג')

מאת המשפטן אורי שטינמץ

הציבור בכללו ולאו דווקא הציבור הדתי עוקב בתדהמה מדי פעם בפעם לנוכח ההנהגות בלתי הגיונית מצד המשטרה. בכתבה שעבר ראינו את הדברים באופן הבוהק ביותר.

במשטרת ישראל חוקרת העדות לעבירה על התיק ב„פרשת ח"כ עזרי" מצד אישים שונים. במהלך החקירה זמננו למשטרה שני פרקליטים גנידעים. לאחר שהמצב חוכר משפטי ניכר העביר שר המשטרה את הטיפול המשפטי לידיה של משפטנית אשר בעלה עבר כעורך־דין במשרדו של אחד הפרקליטים הנחקרים.

התגובות בציבור היתה ריבה. הרי ישנם במשטרת ישראל מאות (!) משפטנים, ומדוע נבחרה דווקא אשה „הנוגעת בדבר" לקבוע האם יש העדות כנגד המעביד של בעלה. התגובה גדולה שבעתיים כאשר נתפרסמה חוות־דעתה של המשפטנית, אשר קבעה כי אין להעמיד לדין את שני הפרקליטים. שר המשטרה לא זהה לציבור מדוע נבחרה דווקא משפטנית זו לתפקיד ברקה, ולבהירה מגובית לא עשה השר דבר כדי לבטל את המלצותיה.

הנה, מבדיקת ההלכה היהודית אנו רואים כי אסור היה לשר למנות את המשפטנית לתפקיד בפרשה זו. בעל הסמ"ע (בביאורו לחו"מ, סימן לג, ס' א') מסביר כי הדין תלוי בסברה ובהמשך האהבה משתנית מהשפעת אפילו אינו מתכוון להטות הדין.

האדם שתפקידו לקבוע מסקנות משפטיות עלול לסטות גם אם הוא אינו רוצה בכך. הסיבה אי האהבה להשוד עליה להשפיע עליו בידיעה או בלא־ביודעין. ולכן הרי הכמינו כה הזהירים בענייני שופטים וחוקרים שתפקידם בגא אופי שיפוטי.

וכך מסביר את הדבר הרמב"ם בפירושו למשנה בסנהדרין (פרק ג' משנה ה'): „אוהב ושונא כבר לעדות אבל פסול הוא לדיינות (סנהדרין גם, א'), כלומר שאינו מותר לו לדון לא לאוהבו ולא לשונאו, לא לדין אוהב לא למאן דרחים ליה ולא למאן דסני ליה (כתובות, קה, ב). והרבה בעצעיות בתלמוד הזהירים את הדבר הזה והוסיפו אותו ועודדים עליו, ואין ראוי לזלזל בכל זה בדיעה שאין להם אמיתיות".

במשנה תורה מביא הרמב"ם אותן מעשיות בתלמוד המביאות במסכת כתובות: „לא תקח שוחד... ולא שוחד בממון בלבד, אלא אפילו שוחד דברים. ומעשה בדיין אחד שהיה עולה בדוגית קטנה לעבור בנהר ופשט אחד ידו וסייעו בעלייתו והיה לו דין ואמר לו הדיין: הריני פסול לך לדין. ומעשה באחד שהעביר אברה נוצה של עוף מעל זקנו של הדיין, ואדם אחר כיסה רוק בפני הדיין ואמר לו: הריני פסול לך לדין (הלכות סנהדרין פרק כג, הלכה ג').

ועוד מוסיף הרמב"ם: „אסור לדיין לדון למי שהוא אוהבו... ולא למי שהוא שונאו... אבל לא יהיה שונא את אחד מהם ולא אוהבו — אין לך דיין צדק כמוהו (שם, הלכה ו').

וכן פסק הרמב"ם בתשובה: „אין ראוי לו לדון בשום פנים לא שונא ולא אוהב, ואפילו היטיב בעל הדין לדיין הלוה שבמתנות או שציפר ליבו הכל שבמינו צער, אין ראוי לו לדון לאותו בעל הדין לטובה או לרעה" (שו"ת הרמב"ם, מהדורת בלאו, סימן לז).

התייחסות קפדנית זו של הרמב"ם לטוהר השיפוט נובעת מתפיסתה העקרונית של ההלכה אל מערכת המשפט. „כי המשפט אינו לפלוני השופט, אלא להקדוש ברוך הוא שציוה אותנו בו כמו שאמר: כי המשפט לאלוקים הוא (דברים א, יז). ואין אדם הצריך למוסר ההלכות כמו הדיינים, כי מוסר הארץ כשלא יהיו בעלי מוסר — אין ההיזק לכל ההמון, אלא לבעליו בלבד; אבל השופט כשלא יהיה בעל מוסר וצניעות — יזיק לעצמו ויזיק לבני אדם" (מתוך הקדמת הרמב"ם למשנה).

עלינו לקוות כי שר המשטרה יבין את הוויכוח הזה, ויעשה הכל כדי להביא לסיומה של „משפט צדק" הבויפיצה בסעיף 6 יהיה יסוד המשפיסה.

היוכל גוי להתמנות לרב צבאי בארה"ב?

מאת הרב בן־ציון שורין

בעת הוועידה הקיצית של הסתדרות הרבנים בבולטימור (9—16 ביוני 1986) הצהיר הנשיא היוצא של הסתדרות הרבנים, הרב אליעזר ברנשטיין, שהראביים הרפורמיים עם הכרתם הרשמית כאשה כרבנית בצבא ארה"ב, יצרו קרע בין הרבנות האורטודוקסית לבין הרבנים הרפורמיים, וכי שני הגופים הללו, הסתדרות הרבנים והראביים הרפורמיים, אינם יכולים לשבת יחד בוועדת הרבנים הצבאיים, של הוועד למען החייל היהודי בצבא ארה"ב, כפי שהיה עד כה.

במלים ברורה יותר, ידפה הרב ברנשטיין שברו הרבנים הרפורמיים, את המשמר המסורתי — יעצת הרבנים, אשר בתוך ארבעים שנה שירתו את האינטרסים היהודיים האמריקאים למען החייל היהודי, בכל כתיתה המוייתית של ארה"ב, הצבא, וצי וחיל האויר.

עתה נראה שעומדים להטליא את הקרע בין שני הגופים היהודיים. בלשון דיפלומטית פירש הדבר: שהוקרע מבשך המוקדם שכן שלום כלא אי־אפשר להשכין בין שני המצעית היהודים הבעבקרים. זה להן — האורטודוקסים והרפורמים — אבל גם קרע מוחלט לא יוכל להימשך. ה„שניים" יחד עם הקונסרבטיביים ימשיכו לשבת בוועד למען החייל, כדי לשרת את האינטרסים של החייל היהודי, אבל בפלגים וסוציות ותפיסת שם חדש.

התכנה היהודית המעשית יש לה בשביל מצב כזה הגדרה ברורה, אותה גברת בשינוי אדרת...

כדי להבין אל נכון, מה בעצם אירע בין הארגונים לבין הסתדרות הרבנים, יש קודם כל להבהיר: 1) כיצד שלושת הזרמים הללו, אורטודוקסים, רפורמים וקונסרבטיביים, שיתפו עד עתה פעולה ב„מועצה הצבאית"; 2) כיצד נוסדה המועצה הצבאית; 3) כיצד עומדים להטליא את הקרע תחת שם חדש.

כל יהודי אמריקאי יודע, שבכיתותיה המוניינים של ארה"ב צבא, צי וחיל האוויר משרתים גם כוהני דת, היינו מנהיגים דתיים־רוחניים המספקים את צרכיו של החייל האמריקני, גם החייל היהודי מקבל שירות מרב או מראבי.

הכיצד נבחרו כוהני הדת עד כה? הרבנים הצבאיים היהודיים באים בדרך כלל מכל שלושת הזרמים הדתיים שבחיי היהודים האמריקניים: אורטודוקסים, שמרנים ורפורמים לפי שיטת התנדבות מסויימת. משום שלא חלה חובת גיוס על רבנים בצבא האמריקני. חלוקת כוהני הדת שהזרמים השונים בשביל הכהונה המוציינים בצבאות לפי הסכם שנעשה ביניהם שלושת הזרמים. בהתאם להוצר הסעד היהודי הלאומי שהיא הגוף היהודי הלאומי, לספק רבנים צבאיים לצבא ארה"ב לפי דרישות הצבא. לא תמיד דורש הצבא אותו מספר של רבנים. בעיתות של שלום מסתפק הצבא במספר קטן יותר של רבנים. בכל שנה מגיע הצבא האמריקני ליעד הלאומי היהודי, לכסות על רבנים שירותים בשביל שלוש הזרועות של הכהונה הצבאית. כל שלושת הזרמים היהודיים חייבים לספק את הרבנים. לצורך הצלות זו פעלה באמצעים השונים האורגנית מחלקה ביהדות בזרועות הצבא, ועדה ביהודית מורכבת מ־12 רבנים — ארבעה מכל זרם — שפעלה באספקת הרבנים לצבא. הוועדה נקראת „יעצת כוהני הדת". כל מועמד רבני שהתקבל ככוהן דת בכהונה המסויימת של ארה"ב, חייב היה לקבל הכרה ישירה (אינדורסמנט) מאת „יעצת כוהני הדת". זה היה בעין הסכם בין שלוש הקבוצות, שכל רב צבאי חייב לזכות בהכרה של שלושתן: רפורמים, קונסרבטיביים ואורטודוקסים, ושבכל אחת מהשלוש הקבוצות, מיעוט מבריים לא מצא חן בעיניה מסיבה כלשהי, המועמד הזה לא יכול היה להיות כוהן דת, אי־מציאות חן בעיני

(סוף בעמוד 7)

בחוג המשפחה

בעריכת נעמי גוטקינד

פעם היהודי הנודד — היום היהודי הבודד

עד היום לא הצלחתי לשכוח כיצד בחנות כל־בו ענקית בניו־יורק, בביקור שנערך לפני כמה שנים, עצרה אותי באגף המעילים יהודיה קשישה, שיערה האפור מסודר בקפידה ואמרה לי ביידיש ברוקלינית: „אמא שלך ודאי גאה בך".

מדוע? שאלתי מופתעת מן הפנייה המוזרה של האשה הזרה לי.

היהודיה הקשישה הצביעה ללא אומר לעבר שלושת ילדי הקטנים שהתרוצצו סביב ואמרה: „כי נתת לה נכדים יהודיים" ומיד נאנחה עמוקות וסיפרה: בני מרווין, הרופא, כבר בן ארבעים ומסרב להתחתן, הוא טוען שיש מספיק ילדים בעולם ובני השני ג'ייקוב נשוי ל„שיקסה", לא יהודיה, ויש להם בת אחת ויחידה. הם מסתפקים בה ואני, למרות שהיא ילדה יפה וטובה ונכדה שלי, עמוק בלב לא יכולה להשלים עם זה שהיא באמת נכדתי.

אני בעצמי נכדה של רב והנה לי יש נכדה גויה...

כשהמשכנו לשוחח נודע לי שיש לה גם בת, רווקה לא צעירה ה־מצליחה מאוד בעבודתה כפקידה בכירה בעירייה וכי גם חברותיה סובלות מכך שילדיהם נישאים ב־גיל מאוחר, ואם הם נישאים מס־תפקים בדרך כלל בצאצא יחיד. משפחה עם שני ילדים בחוגים ה־רפורמיים והקונסרבטיבים נחשבת ל„ברוכת ילדים".

איבוד לדעת מרצון

לאחר אותה התקלות בכל־בו ש־אלתי כל מי שיכולתי לשאול באר־תו בביקור חטוף בניו־יורק והתברר לי כי עם־ישראל בגולת ארה"ב מצ־טמק ומצטמצם מרצונו התופשי ע"י שילוב של נישואי תערובת וצימ־צום ילודה. לו העזתי הייתי אר־מרת שזהו מעין איבוד־לדעת מרצון שרק החוגים האורתודוכסיים לא לקויים בו.

מובן שרשמים סובייקטיביים או שיחות חטופות אינם תחליף למח־קר סטטיסטי. לכן גם לא התייח־סתי ברצינות רבה מדי לאותה חוו־ייה אמריקנית עד שהגיע אלי פיר־סום שיצא מטעם „הוועד היהודי האמריקני" שכותרתו: „יהודים ב־בדידותם".

„יהדות ארה"ב מתמודדת כיום עם תופעה חדשה" נאמר בו „מג־ר הפנויים הבודדים והלא־נשוא ם הולך וגדל".

ובהמשך:

הקהילה היהודית בארה"ב מת־מודדת לאחרונה עם בעיה חדשה שדורות קודמים לא ידעוה. מספר היהודים המבוגרים שאינם נשו־אים וחיים ללא משפחה הולך ו־גדל בשנים האחרונות. ראשי ה־ארגונים היהודיים מתלבטים כיצד לקרבם לחיי הקהילה. 'הועד היי־הודי האמריקאי' — ארגון שבין יתר מטרותיו להגן על זכויותיהם האזרחיות והדתיות של היהודים בארה"ב ומחוצה לה — ארגן בש־בוע שעבר בניו־יורק ועידה מיו־חדת שנושאה, „היהדות והפנוים — היבט קהילתי". בנוסף לחוק־רים, מומחים, חברי ארגונים, פסי־כולוגים ועובדים סוציאלים הוזמנו להשתתף רווקים, גרושים, פנוים, אלמנות, בעלי משפחות חד־הוריות, אנשים החיים בנפרד וסתם בוד־דים.

המשפחה היהודית למול תופעת הבודדים

„היהדות היתה מאז ומתמיד דת שחיי המשפחה והבית ניצבים ב־מרכזה" אומר סטיבן ביים, מרא־שי 'הועד היהודי האמריקאי' ו־ממארגני הועידה. „חיי הנישואין והולדת ילדים הכרחיים לעתידה של היהדות. עד לשנים האחרונות תוכננו כל הפעילויות הקהילתיות בארה"ב על בסיס זה. המשפחה היא הנורמה, גם מבחינה סטטיס־טית וגם מבחינה רוחנית. עתה כ־שגדל מספר האנשים חסרי המש־פחה, אין זו תופעה חריגה. כמובן שאנו שואפים שמספר רב יותר של בודדים ינשאו ויקימו משפחות, אך אנו חוששים גם כי שאיפה זו, ש־מלווה את הפעילות הקהילתית מ־אז ומתמיד, תרתיע את הלא נ־שואים ותרחיק אותם מן היהדות. עתה כשגדלה המודעות לבעיה ו־בודדים אינם עוד 'נשואים בפוטנ־ציה', כינסנו את הועידה כדי למ־צוא דרכים כיצד להתמודד עימה".

מסרבים להקים משפחות

מארגני הפעילות הקהילתית ר־או, עד כה, ברווקים ובפנוים אנשים לא מאושרים, הממתינים לרגע ה־נכון עת יגיע האביר על 'הסוס הלבן'. מחקרים חדשים מוכיחים לאחרונה כי רבים מסרבים כיום להקים משפחות, בשל סיבות רבות ומגוונות. אחת העיקריות שבהן — האכזבה מחיי הנישואין ואחוז ה־גירושין הגבוה. רבים הם הגרושים והאלמנות, אשר הודיעו כי אין הם מתכננים להינשא שוב, או להוליד ילדים נוספים.

הקהילה „מכירה" בלגיטי־מיות של הבודדים

מארגני הועידה, שכללה נאומים, הרצאות וסדנאות, התלבטו בין ש־תי הצעות פתרון עיקריות: האחת, האם לשלב בודדים בפעילות הקהי־לתית הרחבה והיום־יומית. השניה, האם להכיר בעובדת בדידותם ול־ארגן עבורם פעילות נפרדת. קהל הפנוים שהשתתף בדיונים ביקש, ב־רובו, להשתלב בפעילות הרחבה יותר, אך הביע חשש כי רבים אח־רים לא יסכימו לכך ובסופו של דבר יתרחקו מן היהדות. הוסכם כי תחילה יש להכין תכניות משותפות לקהל הבודדים ובהדרגה לשלבם בפעילות הרחבה, תוך שיתוף פער־לה בקנה מידה קהילתי. הומלץ ל־מרכזים קהילתיים, לארגונים שר־נים ולבתי כנסת לעבד תכניות מ־שותפות לקהל הבודדים. בכללן — דמי חברות במחירים סמליים, ה־מיועדים בעיקר, לנשים בודדות ה־נתקלות בבעיות מימון במידה רבה מן הגברים. נראה כי אחת המסורות העיקריות של הפעילות הקהילתית עומדת בפני שינוי הסטורי. לא עוד דאגה לשידוך לבודדים, אלא הכרה ברצונם החופשי לשמור על עצמאו־תם.

מחקר על חיי הפנויים

בעקבות הועידה, הודיע סטיבן ביים כי 'הועד היהודי האמריקאי' יתכנן מחקר מקיף על חיי הפנוי־ים בקהילה היהודית בארה"ב. ל־דבריו, הופכת דאגת ראשי הקהי־לות ללא־נשואים לחלק מבעיה ש־יש לקבלה, להתמודד עימה ולפ־תור אותה מבלי להרחיקם מן ה־יהדות — עוד התמודדות מלבד ה־דאגה לחיי המשפחה המאושרים העומדים כיום במרכז כל פעילות.

מה אפשר להוסיף על הדברים הללו?

רק משפט אחד: גלות, ואפילו גלות מרופדת בזהב, בנוחיות וב־רווחה כמו זו האמריקאית, היא לעולם מצב קשה ועגום, וגלות ש־דבקים בה למרות שפתוחה הדרך אל העלייה לארץ־ישראל — על א־חת כמה וכמה.

מעיל ג'ינס אינדיגו ארוך, חצאית ויסקוזה בצבע אדום־לבנה, רחבה מאוד, מכופתרת מלפנים. אפודה סרוגה בצבע כחול־ג'ינס עם עיטורי עור וניטים מלפנים, והסך־הכל יוצרת את המראה השכיח ביותר החורף באופנת הנשים הצעירות.

בתצלום שלפנינו — מעצבת המערכת היא מוניקה דוד והייצרנית, חברת קסטרו־מודל.

אגב, גם הג'ינס השחור והפוטר השחור מככבים בבגדי העונה ולצידם ז'קטים במשבצות בצבעים כמו חאקי־שחור, תכלת ואוף־וייט.

שחיתות ב„קונטראס"

מיליוני דולר מהסיוע האמריקני נעלמו • מנהיגי המורדים נהנים מחיי מותרות, שעה שחייליהם סובלים חרפת רעב

השחיתות בקרב ה„קונטראס" והעלמה שמיליוני דולרים מה־סיוע האמריקני נעלמו מכלי ש־איש יודע לאן הגיעו, עומדות אלה פתאום במאבקי המבצר של הנשיא רייגן להמשך במורדים הד־אנטי סנדיניסטים בניקרגואה — על כך נמסר בדו"ח שהוכן ע"י צוות עובדים של הסנאט.

בדו"ח, שהוכן ע"י צוות עוז־רים של סנטור ג'ון קרי, דמוקרט, שפתח בחקירה בקשר עם המור־דים האנטי סנדיניסטים הידועים כ„קונטראס", נאמר, כי כמנהיגי ה„קונטראס" משלשלים לכיסיהם כספי סיוע וחיים חיי מותרות, שעה שחייליהם בשדה המערכה סובלים מחרפת רעב. עוד נאמר בדו"ח כי מנהיגי ה„קונטראס" מגישים חשבונות מוגזמים בקשר עם רכישת ציוד צבאי פגום והם אף מזייפים חשבונות.

לפי הדו"ח של קרי הגיעו סכו־מים ניכרים מתוך ההקצבה של 27 מיליון דולר שאושרה ל„קונ־טראס" בתקופת כעבר שבה אסר הקונגרס על הגשת סיוע צבאי למורדים, לחשבונות בנקים באיי בהאמה ובמקומות אחרים.

בדו"ח נאמר עוד, כי אלברטו סוהר, מי שהיה איש המודיעין של ה„קונטראס", אמר, כי היה עד לבעשי שחיתות כאשר נרכש מזון למען החיילים האנטי סנ־דיניסטים. הוגשו חשבונות על מוצרי מזון מאיכות גבוהה ביו־תר ואילו למעשה נרכש מזון בעל איכות ירודה, ההבדל בא בין 20 ל־150 אחוז.

אין לו סיבה להתנצל

הבית הלבן הצהיר, כי אין כל סיבה לכך שהנשיא רונאלד רייגן יתנצל בקשר עם הפרשה האיראנית. בהודעה נאמר עוד, כי הנ־שיא רייגן במצב תקין — פיזית ונפשית. לאחרונה פורסמו ידיעות לפיהן אין מר רייגן מסוגל להת־מודד בהצלחה עם תפקידו הרם. הנשיא רייגן „סבור שלא עשה דבר שיחייב אותו להתנצל", הצ־היר אלברט בראשיר, אחד מבין דוברי הבית הלבן.

העתון „ניו יורק טיימס" פירסם היום כתבה, בה נאמר, כי כמה נציגים רפובליקאים יציעו שהנשיא רייגן יתנצל בפני העם האמריקני בקשר עם מכירת הנ־שק לאיראן והעברת כספים ל„קונטראס" האנטי סאנדיניסטית.

בראשיר הכחיש דברים שנכל־לו במאמר שפורסם ע"י העיתון „וושינגטון פוסט", שכתב שהנ־שיא רייגן היה מעורב בצורה „מינימאלית" בהחלטות שנתקבלו לאחרונה להצלות את השכר של עובדי הציבור.

מן הנראה והנשמע...

זכרונות על מנהיג וחבר

מאת ברוך שיין

קריאת שם בנימין שחור ז"ל על בית התנועה יש בה משום מעשה רב. יבורכו אלה שחמכו ברצון זה וברוך חילו של הרב צבי ברנשטיין, שהעלה אותו. זהו הבית שבו ראה המנוח, כשדה פעולה שלו כדי ל־האדיר את רעיון „תורה ועבודה", הוך מעשים יום־יום. משוכנע אני, שדברים מעין אלה השמעו בטקס הסבת שמו של ה„קאסטל" על לוכ־שו ומפארו.

אלא שמעשה זה עורר בי זכרו־נות על האיש ודרכו בחיים, מימי עלייתי לארץ־ישראל לפני כחמישים ואחת שנים.

ראשית שנת תרצ"ו. באותו פרק זמן עלה לישראל גל של חלוצים, מטוב הנוער ומן החלוץ המזרחי ומן „השומר הדתי". בשבת הראשונה נערכה בסניף „בני עקיבא" בתל־אביב, שבראשו עמד מיכאל גבעוני ז"ל — קבלת־פנים לקבוצת חברים מן „השומר־הדתי" מביאליסטוק, בין אלה היו אברהם הלפרין, חייצ'ה יוכס ז"ל ויבדל"ח: מגדלה רוביני־שטיין ועקיבא פאס. אני, שהפלגתי עמם באנייה אחת „פילניה" וקיימתי קשר במשך ההפלגה עם הקבוצה, ראיתי צורך לבוא למסיבה. גם „השו־מר הדתי" חייבה זאת. במסיבה דיברו: ר' אברהם הלפ־רין והייצ'ה יוכס, בשם ה„עולים החדשים". בנימין שחור ז"ל ישב בפינה נידחת של בית הכנסת של הפועל המזרחי (זה היה האולם ה־יחיד לאסיפות באחד־העם 198. הבית הקדמי של הבית שימש למשרדי הסניף וגם לוועד הפועל של הפועל המזרחי).

באותו חורף התקיימה ועידה של „בני עקיבא" במקום הזה. בנימין היה ראש המדברים בועידה זו. כ־דרכו דיבר בהתלהבות וכאשר פנה למנהיגי התנועה המבוגרת בדרישה: „תנו לנו מוכיר בחצי משרה, ש־יוכל להתמסר, למען הרחבת שורו־תיה של בני עקיבא", היה לדבריו הד. וליד הועד הפועל הוקם מדור לטיפול בנוער הדתי נאמן לרעיון „תורה ועבודה".

בשנה שלאחר כך התקיימה ועידת „הפועל המזרחי" בארץ־ישראל באולם „בית־העם". בנימין בשנות העשרים שלו השמיע דברים על הצורך בפעולות תנופה נגד ההילונות המתפשטת. כתוצאה מ־דבריו הוחלט לצרף חבר מ„בני עקיבא" לועד הפועל. הנציג היה: החי' פינחס גבטמן, שאף הוא עלה לארץ־ישראל בתקופה זו.

בישבו בוועד הפועל החל ר' פינ־חס קהתי ז"ל במפעל חייו לפרש את המשנה. המגמה היתה, כי המ־אור שבתורה יחזיר את הנוער ל־מוטב.

כשהתמנה בנימין שחור לעמוד בראש מחלקה הארגון — היתה לו שיטה ייחודית לפעולה במחלקה זו. הוא ראה בתפקיד זה מטרה, כדי להכיר אישית כל חבר בתנועה. הוא האזין למשאלותיו של כל הפו־נה אליו. בדרך זו הלך לפגוש חבר אחר בתנועה עוד בפולין, „והתי לוי יהנבמר". יונגסטר כאשר צורף ל־הנהלת התנועה סיסמתו היתה: „יש להכיר פי הם החברים בסניפים ו־לדעת מה טיבם. על יצלחותיו של בנימין במחלקת הארגון אין לי מה להוסיף. אלה הקרובים אליו יודעים בוודאי פרטים בעניינים יותר ממני. הוא עלה במעלת ההיארכיה בתנו־עה בצורה כפליאה. הגיע לכנסת ואף שימש סגן־שר־הדתות לידו של השר הד"ר ז. ורהפטיג.

פרק מרשים בחייו של בנימין הוד כניסתו לתפקיד כמנהל „הצופה". העיתון, שנכנס עתה לשנתו החמי־שים ליסודו היה שרוי באותו זמן במשבר חמור. הפיגור בתשלום משכורות העובדים הגיע עד לחמישה חדשים. זכורני, כאשר ר' בנימין מינץ ז"ל מנהלו של העיתון באותו זמן נסע לפני ראש השנה לירוש־לים כדי להביא משכורת לעובדים לקראת השנה החדשה. הוא „הצליח" לסחוט מקופת המרכז העולמי של המזרחי, שהיה המממן של העיתון סכום של עשרים ל"יש. לכל אחד הגיע מינץ סך של חצי ל"יש לצרכי החג. העובדים דחו את המיחווה „האדיבה" הזאת. המנהל לקח את הסכום ונסע לראש השנה לירושלים לבלות החג בחצר־מול...

לאחר החג התפטר מתפקידו. ב־מצב עגום זה נכנס בנימין שחור ז"ל להפקידו כמנהל „הצופה". תוך כמה ימים — הוא הכיר את בעיות העיתון לכל מחלקותיו: המערכת, המינהלה והדפוס. בשיחות שקיים עם כל העובדים הכנים שיצוים ב־נושאי התפקידים ודאג שבמלאי ה־בישרות יפוצו על־ידי משרה הול־מת לכשרונם. ראש המערכת באותה תקופה ר' ישעיהו ברנשטיין נכנס כחבר במרכז העולמי של המזרחי ושבתי דון־יחיא („דניאל") ז"ל נת־מנה כעורך העיתון. מנהל הדפוס באותו זמן חיים תנוביץ, שלא זכה לשיתוף פעולה של העובדים נשלח כשליח התנועה לארצות־הברית.

גם בתפקידו כמנהל בעיתון עינו של בנימין היתה צופיה לכל ה־מתרחש בתנועה ודאג למצוא תעסו־קה לעולים חדשים. בדפוס הוכנסו לעבודה ניצולי השואה: אליעזר בורנשטיין (צוריאל), אברהם וייס מרדכי דרימר ז"ל (נספה בתאונה) וגם נתן גולדברג, כיום הוא ממלא בהצלחה מזה שנים רבות את התפ־קיד של יו"ר המועצה הדתית בחולון.

הרחבת צוות העובדים בדפוס באה עקב ההחלטה להוציא את השבועון „הצופה לילדים".

החילופים — מאוחר יותר — לא פסחו גם עלי. לפי הצעתו של בני־מין ז"ל עברתי לעבוד במערכת, כ„עורך־לילה".

עם כל העיסוקים שבהם היה טרוד בוקר וערב — לא הסיח דעת מבעיית המשפחה. לעתים היה שואל אותי אם אני יודע בת־זוג מתאי־מה לאחיו. כמה שיוי בליבודים מדעיים בתחום הפיסיקה והביולו־גיה ודחה את הקמת המשפחה ל־מועד מאוחר יותר.

על חינוך בניו — אפרים, דב, וזאב — דאג יחד עם אשת־נעוריו. שרה ז"ל למשפחת כהן שכינתה בבית־הכנסת של הבי"ד. בזכות כל אלה גדלו וכ"י במצלות התורה והמעש לחן ולתפארת.

את אחד הבנים הרב אפרים זצ"ל, פגשנו באלון־שבות באחד הביקו־רים שקיימנו בכפר־עציון. זה היה בחג הסוכות, ורעייתי שרה ז"ל היא יוזמת את הביקור הזה. היה יום גשום וקור של הרי חברון חדר ל־עצמותינו. כביש טרם נסלל וכאשר אנו בוססים בשביל הרטוב הגענו לבית. במאור הפנים ובקבלת הפנים החמימה, שקידם אותנו שכחנו את מזג האוויר השורר בחוץ. ר' אפרים הביע לפנינו את מורת רוחו מכת־בה שפירסם אחד הילה לאחר בי־קורו במקום בהצביעו על ההזנחה סמבא, כשעדיין אין כביש והגשם דולף בחוץ ובבית. „זה הוא רוצה — אמר — הלא זוהי רק התחלה על ייעוב. יבוא כעת הרשים ויראה את מה שאנחנו נבנה ונשפר את תנאי הביקור".

ראיתי את בנימין ז"ל, בעת מח־לת אביו הצדיק והתלמיד־חכם ר' משה־לייב, ז"ל. בפרק זמן זה אף עלי עברה תקופה קשה בעת מחלה אשת־נעורי כלה ב"ע. נפגשנו יומ־יום ב„הדסה" בעין־כרם. בנימין היה נושא על־כפיו, יחד עם אחיו דב את אביו לכל מיני טיפולים ואף לשרותים. ימים ישב על־יד מיטתו והיה קורא לפניו את פרשת השבוע עם המפרשים. לעתים למד בפני אביו התולה דף גמרא. נתקיים בכך הכתוב: „... בשכבך תשמור עליך והקיצות היא תשיחך".

אחר־כך בא הצער — מותו הח־טוף של הבן היקיר הרב אפרים שחור זצ"ל ר"מ בישיבת הר־עציון באלון שבות.

גופו החסון ולבו החזק נשברו במכת גורל זו. שרשרת הצער לכ־דה גם אותו. הוא הלך לעולמו במי־טב שנותיו תוך יסורים קשים לדא־בת לבם של כל אוהביו ומוקיריו.

יהא בית התנועה הנקרא על שמו של בנימין שחור ז"ל מצבת נצח לאיש שהיה מנהיג וחבר טוב לכל יודעיו ונפשו נשרפה באהבת התו־רה, העם וציון.

נחמקין נגד מינוי יועץ לענייני יהודי בריה"מ

מאת סופרנו המדיני בירושלים

המינוי של יועץ לענייני יהודי בריה"מ בלשכתו של השר משה ארנס מעורר בחיות בממשלה ו־השר לענייני קליטה יעקב צור עו־מד להעלות את זה בשאילתא בי־שיבת הממשלה ביום ראשון.

לדעת השר צור יש במינוי זה מ־שום הפרת הסכם הרוטציה הקובע כי לא יועבר התחום אחריות משר א־חר למשנהו אלא בהסכמת ראש ה־ממשלה וממלא מקומו. שר הקליטה רואה בכך „התערבות" לפעולות ב־ענין יהודי רוסיה הנעשות על ידי משרד הקליטה.

על המינוי נודע לאחר שוועדת הכספים של הכנסת אישרה 17 אלף ש"ח לשני תקנים בלשכת השר משה ארנס לצורך טיפולו בענייני המגזר הערבי ובענייני יהודי רוסיה.

ספורט הצפה

מאת אביעד חיים

אוהדי „מכבי" התקשרו עם מסורבי עליה דרך הטלוויזיה הרוסית

— מאת סופר „הצופה" — במשחק הכדורסל צר ה־מרוזה „פארק אטמידי" בב־רישל, המופעל 1800 הצו־פים ו־200 מהם, גמנו על „עוכרי השערוריות הרוסית.

בין אלה בלטו אוהדים ש־עסקו, במלאכת הבילוש. וכל כך למה? כי מבין היהודים הרבים שגדשו את האולם, היו כמה פעילי עליה שה־ניפו כרזות ובהם הקריאה „שלח את עמי", וזאת מתוך הנחה שבברית המועצות יד־או את הכרזות, שבחלקן כ־תובות היו ברוסית ויבינו את משמעותן.

המשקיפים הסובייטים ה־עירו את תשומת לבם של אנשי המשטרה הבלגית ו־אלה „רדפו" אחר מניפי ה־כרזות, החרימו אותם והוזי־רו את הפעילים לבל ימ־שיכו ב„ניהול תעמולה במג־רש הספורט".

אגב, בין הצופים בלט גם מספרם של הישראלים ש־נסעו במיוחד לבלגיה לחזות בשני משחקי הכדורסל.

אחת מחברות הנסיעה ה־ישראלית שילבה טיול ברוח־בי אירופה עם צפיה מאורגנת במשחקים. גם הצעות אלה זכו להיענות ניכרת ורבו ה־קופצים על ההזדמנות הזו, אך הם אוכזבו, שכן את ה־משחקים אולי ראו ונהנו, אך טיוליהם נדחו בשל תנאי מ־זג האויר הקשים והמכבידים השוררים שם.

רמלה בדרך לליגה הלאומית

— מאת סופר „הצופה" — קבוצת הכדורסל של „א־ליצור" עודה־דוד־רמלה, קו־צרה באחרונה הצלחה. כבחור־נה הבולט על „אליצור" ק־רית אונו, סייע לה להגיע לפיסגת הליגה הארצית.

הקבוצה מתבססת בראש הטבלה וסיכוייה, טובים להי־גיע אל הליגה הלאומית.

מכבי ראשון לציון נוצחה במשחק הליגה הארצית על־ידי קבוצת הפועל נען, ובכל כך, יש יתרון של נקודה ל־„אליצור" רמלה, אך בכל מ־קרה, נמסר, השחקנים של ה־קבוצה הרמלאית נמצאים ב־כושר מעולה ומכאן הביטחון להמשך ההצלחה.

בינתיים, היו חילופי מא־מנים בקבוצה. יעקב אדלר, נתמנה כמאמן „אליצור" נווה דוד רמלה, במקומו של ש־מואל יעקובסון. אדלר כבר אימן את הקבוצה במשחקה האחרון שבו ניצחה והעפי־לה לראש טיסגת הליגה ה־ארצית.

עיוורת בת 12 ניצחה באליפות ג'ודו

מיכל כהן בת 12 — עי־וורת, שחקנית הפועל „מבש־רת ציון" המסונף להפועל ירושלים, זכתה השבוע במ־קום הראשון באליפות יהו־שלים לג'ודו שנערכה מטעם „הפועל ירושלים", עיריית יר־ושלים ומתנ"ס רוממה.

מיכל כהן הצליחה לגבור על יריבותיה ולזכות במ־קום הראשון לילדות עד 43 ק"ג, למרות שבקרב הגמר הובילה יריבתה בשני יתרו־נות לא התיאשה מיכל ול־קראת גמר התחרות הצליחה לרתק את יריבתה למשך 30 שניות וזכתה ב„איפון" וב־נצחון הנכסף.

קבוצות נוספות ל„אליצור" העולמית

— מאת סופר „הצופה" — ביקורת של קבוצת אליצור אוסטרליה, בישראל והמש־חקים שקיימו שחקני הקבו־צה עם כמה קבוצות כדורסל של אליצור בישראל, היה אות מבשר לשורת התארג־נויות מצד צעירים יהיים, בקהילות שונות לפעול ב־מסגרת „אליצור" העולמית.

קבוצות אלה, יטלו חלק בתחרויות ה„אליצוריאדה ה־שניה" שייערכו בחודשי ה־קיץ של השנה הבאה.

זאב ברוורמן, העושה ב־ימים אלה בחו"ל, מרכז מידע לגבי ההתארגנויות.

אליפות אוסטרליה בטנים - המדורגים ראשונים עלו לגמר

כל שלושת המדורגים הרא־שונים באליפות אוסטרליה ה־פתוחה בטנים מכולכורן עלו לרבע הגמר.

המדורג מספר 1 הצ'כי איוואן לנדל גבר על האמריקני מאט האנגר 6—4, 6—2, 6—7, 6—2. האנגר ניצח קודם לכן את הישראלי עמוס מנס־דורף.

בוריס בקר המדורג מס' 2 ניצח את חברו למשחק הזוגות סלובודן יוביבובויץ' מיוגוסלביה 6—3, 6—3, 6—3, 6—3.

השוודי סטפן אדברג המחזיק בתואר מאשתקד גבר אף הוא ב־4 מערכות על האוסטרלי פורלו.

את ההפתעה עולל האמרי־קני דן גולדי שגבר על המדו־רג מספר 16 — ההודי ראמש כרישנאן ב־4 מערכות. בין ה־נשים ההפתעה היחידה בינת־יים שהאוסטרלית סמיילי ני־צחה את האמריקנית רובין וו־ייט, המדורגת מספר 1 ובעלת שלושת התוארים. באליפות זו מרטינה נאברטילובה מציגה הבכירה שחות משעה את הא־מריקנית בגימין 6—2, 6—1. ותשחק בשלב הבא עם הבריי־טית דיורד.

גבור הוכיח בגביע דייוויס האוסטרלי פאט קאש נקנס ב־500 דולר לאחר שהתווכח ו־העליב בכך את השופטים הח־קוונים במשחקו נגד האיטלקי פיסטולזי אותו ניצח.

(עי"ר—ע"צ)

„גורל חורף" פגע בחיי הספורט של בריטניה

„גורל חורף" היכה את ה־חיים הספורטיביים באיים הב־ריטיים ובעיקר את הכדורגל ומרוצי הסוסים.

בליגה האנגלית הראשונה נערכו השבוע רק שני משח־קים ובהם ניצחו נציגות ה־עיר ליברפול.

אברטון השיגה נצחון בית על שפילד וונדסדי 2:0, כש־גרי סטיבן כבש את הראשון מהנקודה הלבנה ושדי' חתם את התוצאה. נצחון זה הקנה לאברטון 50 נקודות ומפגרת רק בנקודה אחת מהמוליכה ארסנל אשר תארח ביום רא־שון את קובנטרי. משחק זה יערך מכיוון של „תותחנים" יש מתקן חימום מתחת למש־טח הדשא והוא אשר מאפשר לקיים את המשחק במועדו.

ליברפול נשארה אמנם ב־מקום השלישי עם 45 נקודות לאחר נצחון חוץ על מנצ'ס־טר סיטי 0:1. את שער הנצחון הבקיע הוולשי איאן ראש ב־עונה האחרונה שלו בליבר־פול בדקה ה־71.

בליגה השניה התקיימו גם כן שני משחקים. בלקבורן ו־רימפסי סיימו בתיקו 2:2 ו־ברדפורד הביסה את מילוול 0:4.

בסקוטלנד התקיים משחק אחד בלבד בליגה הבכירה. ריינג'רס עלתה לראשונה ל־ראש הטבלה מזה יותר מש־נה לשניצחה את המילטון 2 —0 משעריהם של סוראן ו־מקוויסט שערו ה־19 העונה. דונקא בקור העז בא לאוי־צטליון של ריינג'רס באיברוי־קס פארק קהל רב בן 44 אלף איש. (ע"ר)

דני נוימן יאמן את בית"ר ת"א

דני נוימן, בעבר „כוכב" בית"ר ירושלים יהיה כפי ה־נראה המאמן הבא של בית"ר תל־אביב.

נוימן יחליף את אריה אדלר שהתפטר, ועל פי עתוני ה־ספורט, עשה זאת כדי למנוע את פיטוריו. ודלר התבטא ב־עבר כי „השחקנים לא שומ־עים לי". כיוון ששני הצד־דים, הנהלת הקבוצה והמאמן, הסכימו על הפיטורין, יקבל דודלר פיצויים.

יו"ר הקבוצה, לויאן, אמר כי לו, היה הדבר תלוי בו, היה „מעיף" חמישה מהשח־קנים ולא את המאמן. הבס־תתי פעמים רבות שהוא לא יהיה השעיר לעזאזל, הוסיף לויאן.

אלא שהדבר לא תלוי בו, ודני נוימן, שהיה בעבר אחד מ„סמלי" בית"ר ירושלים יצ־טרך לאמן את ה„אחות" מתל־אביב.

שיאי עולם באתלטיקה

שני שיאי עולם באולמות נ־קבעו בליל שבת בלוס אנג'־לס ובמערב גרמניה. הגרמני קרלו טריינהארט שיפר את השיא בקפיצה לגובה בשניתר 2.40 מטר והאמריקני גרג פוס־טרס רץ 60 מטר משוכות ב־7.36 שניות.

מיקבץ ספורט

● „כושר" להוראה — כל בני הנוער בישראל, ה־חוגגים השנה את בר המצ־וה, יוכלו לזכות באות הכו־שר מטעם משחקי „הפועל" ה־13, שיפתחו בתחילת הדרש מאי השנה. מרכז „הפועל" החליט על כך במסגרת לק־שור את שנת הבר מצווה של משחקי „הפועל" עם גיל המ־צוות המסורתי ולהגביר את מודעת הנוער גם לענייני ה־ספורט ולעודד בפעילות ס־פורטיבית. החלטה להעניק את אות הכושר נתקבלה ב־עידוד האגף לחינוך גופני ב־משרד החינוך והתרבות.

●● תחנת כבלים — הוועד האולימפי בישראל החל להפעיל מערכת וידאו, לאחר שזו נועדה לקבל מידע באמצעות קלטות במקום ה־אינפורמציה בכתב שהגיעה עד כה. מערכת זו כוללת מ־כשיר וידאו ומכשיר טלויזיה והיא ניתנה ללא תשלום ב־אדיבות חברת „פיליפס" ש־נבחרה לספק מערכת דומה לכל המדינות וההתאחדויות המסונפות לועד האולימפי ה־בינלאומי. החברה חילקה עד כה 300 מערכות, שאחת מ־הן, כאמור, הגיעה גם לישראל. זה שינוי משמעותי ב־הרגלי התקשורת, אמר לנו יצחק כספי, מזכיר הכבוד של הועד האולימפי בישראל.

ח—פ—ן

הולנד־ספרד בגמר ההוקי

נבחרות ההוקי של ספרד ו־הולנד ישחקו בגמר טורניר על „גביע גאנדי" בניו דלהי לא־חר שספרד הביסה את דרום קוריאה 0—3 והולנד גברה על קניה 0—3. בריה"מ סיימה ב־תיקו 1—1 עם הודו לאחר ש־ההודים הצליחו ממש בדקת הסיום להשוות מכת עונשין. בריה"מ סיימה בתיקו 0 עם פולין בעוד שספרד גברה על פולין 4—1 וגם הולנד ניצחה את פולין 3—0.

השוער ממלגה נפצע ומת

שוערה של קבוצת מלגה שבספרד חוזה אנטוניו גאייר־דו בן ה־25 מת בבית החו־לים במלגה לאחר שנאבק על חייו מאז ה־21 בדצמבר.

השוער נפגע בראשו ולקה במוחו כתוצאה מהתנגשות עם החלוץ הברזילאי מלטאור מקבוצת סלטה, ויגו במסגרת משחקי הליגה השניה בספרד.

הגל היפאני

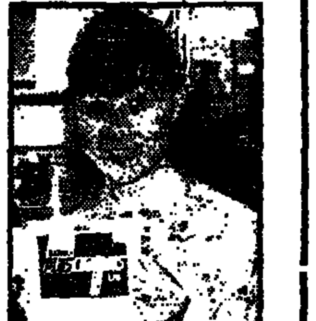

האם הבחנתם בעובדה כי אנחנו מוצפים באחרונה במו־צרים יפניים לא רק בתחומים „המסורתיים" של האלקטרו־ניקה או התהבורה, הם גבב־בנו כליל, אלא גם בתחומי צרכנות חדשים?

בחנויות הגדולות של רש־תות השיווק מסתובבות צעי־רות יפניות בחלוקי קימונו פירחוניים כמו זו שבתצלום ומנסות לשכנע את הנשים ל־קנות מטלית ניקוי יפנית ח־דשה מצור צבי מלאכותי ה־משווקת ע"י סנו, חברת „מס־דהים שיווק" החלה להפיץ ציורי נוף, פרחים, ציפורים ונבים שצוירו ע"י ציירות יפניות בסגנון יפני אופייני, בצבעים וברחובות מנסים רוכלים לשכנע אותנו לקנות מכונות תפירה יפניות זעי־רות, בגודל של צעצוע, הפו־עלות על בטריות, ורק המס־עדות היפניות הגיסיוניות ש־נפתחו בת"א לא הצליחו, נ־דמה לי, לשכנע את הציבור המקומי לאכול בנוסח יפן ד־גים בלתי מבושלים עם תב־לינים ואורז. בטבח לפחות, נבארו הישראלים נאמנים ל־הפעפה מזרחית אחרת, לזו הסינית ולא ליפנית, והצלחתן של המסעדות הסיניות, כולל המסעדות הסיניות הכשרות תוכיח.

אבל כאשר יוצאים מן ה־מסעדה לכל אשר נפנה, מן הסובארו ועד לסוני, מן המ־כונית ועד לטלוויזיה, מבס־ליות לניקוי אבק ועד ל...מח־שב, הגל היפני שולט.

מזרח ומערב נלחמים בטרור

— מאת ג.א. —

מתברר, שהק.ג.ב. עוזר זה כשנתיים ל־שירותים המיוחדים בארצות המערב במל־חמה נגד הטירור. ולמה זה?

שיתוף הפעולה נגד הטירור בין מזרח ומערב גרמניה החל לפני כשנתיים, כאשר השירותים החשאיים ממערב גרמניה הודיעו לעמיתיהם שבמזרח, כי קבוצה של טירו־ריסטים שיעים, המתנגדים למשטר בעיראק, עומדת לעבור למערב דרך מזרח גרמניה. הקבוצה נתפסה על ידי השירותים החש־איים שבמזרח גרמניה.

משערים, שתפיסת שלושת הדיפלומאטים הרוסים בביירות, ואחד מהם, איש הק.ג.ב., נמצא להרג, היתה תגובה לתפישת הטי־רוריסטים השיעים במזרח גרמניה.

כאשר טירוריסטים השתלטו על האניה האיטלקית „אקילה לאורו", ניתן למעשה ה־זה פרסום רחב ב„פרוודה" במוסקבה. העי־תון הזה הביע הבנה לכעסם של האמרי־קאנים. כמה חודשים אחרי כן הביע שליטה של רוסיה, מיכאל גורבאצ'וב, התנגדותו החריפה לטירוריזם הבינלאומי מעל במת הקונגרס העשרים ושמונה של הקומוניס־טים.

הרוסים גם נמנעו מלהודיע לידידם קא־דאפי של ההכנות של ארצות הברית להת־קיף את טריפולי בלוב. הם ידעו על כך קודם, שכן האמריקאנים ביקשו מהם להוציא את הצי הימי שלהם מן האיזור הזה.

כיצד נתקבלה הצעת הרוסים בארצות הברית?

אחרי כשלון ועידת הפיסגה רייגן—גור־באצ'וב ברייקיאוויק, במגע הרוסים לאמריקא־נים לחזק את שיתוף הפעולה נגד הטירור. אמרו אז, שזוהי זאת פתיחה חדשה מצד הרוסים כדי לקיים מגע עם וואשינגטון. אך פנייה זו נתקבלה בארה"ב בחשדנות מת־הוו שחשדו, כי כוונת הרוסים להכיר יותר את דרכי העבודה של השירותים החשאיים במערב על ידי שיתוף פעולה זה. חשדו גם שהרוסים עלולים לדרוש אחרי כן להסגיר אליהם את מתנגדי המשטר ברוסיה ובריטי־בליקות האמיות שנמלטו למערב.

מאידך גיסא, ישנם כאלה הסבורים במע־רב, בעיקר במערב גרמניה שהרוסים עושים זאת ללא חשבון של תמורה, אלא מתוך רצון לשפר את הדימוי בארצות המערב. שהרי רוסיה נחשבת במערב כארץ המעודדת מעשי טירור. אנשי אש"ף ממשיכים ל־התאמן ברוסיה, וחוגים טירוריסטיים אחרים מתאמנים בארצות מזרח אירופה.

אם כך הדבר, טוענים האמריקאנים, איזו תועלת תצמח משיתוף פעולה עם רוסיה נגד הטירור? מוטב לעשות את העבודה הזאת בכוחות עצמנו, מבלי לשתף בכך את ה־רוסים, ובדרך זו נמנע מהם גישה לסידור־רים החשאיים שלנו.

זאת ועוד. הידידות של רוסיה עם לוב וסוריה, שתי מדינות המעודדות את הטרור, נמשכת. האם מוכנים הרוסים ללחוץ על מנ־היגי שתי הארצות האלה להפסיק את מ־עשיהם בטירור? נכון. הרוסים הביעו מורת רוחם בפני אישלקים ואמריקאנים שביקרו אצלם ממעשיהם של ראשי שתי המדינות האלה, קאדאפי ואסאד, אבל נמנעו מללחוץ עליהם להפסיק את מעשיהם אלה.

יתרה מזו. רוסיה עושה מאמצים לאחד את כל חלקי אש"ף בראשותו של יאסר ערא־פאת, לרבות הקבוצות הפרו־סוריות שמרדו בו ונמצאות בסוריה. אש"ף בראשות ערא־פאת מקבלת עזרה רבה מרוסיה. גם הוא לא הפסיק את מעשי הטירור, והרוסים אינם מאיימים עליו שיפסיקו לעזור לו.

לכן טוענים במערב, שהרוסים יוצאים ידי חובה רק במלים, ואין בדעתם לנקוט שום צעדים בנידון.

כזה גם, שהתקרבות סוריה—צרפת מעמידה את הרוסים במצב עדין. שכן סוריה וגם לוב עשויות לרכוש נשק בפאריס, ובתנאים נוחים, דבר שיגזול מרוסיה לקוחות טובים ויוריד את השפעתם באיזור. בפרט, כשדמשק הפכה להיות המעבר בין המערב לבין אירן. ארצות הברית עושה מאמצים להציע לטה־ראן דרך דמשק, בתיווכם של הצרפתים. אם רוסיה תלחץ יותר על המידה על סוריה ל־הפסיק את מעשי הטירור, הרי עלול להיות מבחינתה מהפך במזרח התיכון, והמערב יד־חק את רגלי הרוסים מן האיזור הזה.

מכאן הידיות המכונה במערב מהצעת הרו־סים לשתף אותם במלחמה נגד הטירור, כי תועלת מיידית לא תצא משיתוף פעולה זה. לכן עדיף לחכות ולראות כיצד יפול דבר.

הטרור לא הגיע לארצות גוש המזרח

למרות הצעת הרוסים לעזור למערב במל־חמה בטירור העניינים נמשכים כרגיל. אנשי אש"ף מסכימים להתאמן ברוסיה ובארצות אח־רים — בארצות גוש המזרח.

עובדה. מעשי טירור אינם מבוצעים לא ברוסיה וגם לא בארצות גוש המזרח, אבל הוא קיים ומורגש במערב. כאן הרגישות הרבה לנושא זה בארצות המערב, וגם ה־חשד מפני כוונת הרוסים לנצל שיתוף פעו־לה זה כדי לדעת יותר על הנעשה בשירותים החשאיים של המערב.

הנשיא, בן הרב

מאת אברהם חצרוני

נקשרתי עם ביתו של ההי"ג יצחק הלוי הרצוג, מאז בואו לארץ בשנת תרצ"ז (1937) לכהן בתפקיד הרם כרב ראשי של א"י בירושלים עיה"ק.

מנהג היה בירושלים, שרב ראשי היה בא לדרוש דרשות היכרות עם המתפללים, בבתי הכנסת החשובים שבעיר. בזמנו, המה בית הכנסת „נחלת שבעה" בירושלים מתפללים וביניהם: מסלתה ושמנה של העיר. באותן השבתות כיבד מרן זצ"ל את ביהכ"נ בדר־שה. על דעת הגבאים הוטל עלי להקביל את פני הרב לפני קריאת התורה. הייתי אז אברך צעיר והיה זה בשבילי מעמד מר־גש לשאת דברים מטעם ובשם קהל המת־פללים לכבודה של אישיות דגולה ורמה כ־מותו. וזכורני, כי דברי נסבו על התפקיד העומד בפני רב ראשי בא"י, בעיר שיש בה ת"ח גדולים ויודעי ח"ן מחד גיסא, ומאידך גיסא, לעמוד בגאוה ובאומץ לפני הנציבים העליונים, מטעם ממשלת בריטניה. שכן מר־סד הרבנות הראשית היה למעין נציגות רש־מית ומוכרת לייצג ולדבר בשם תושבי א"י היהודים. דברי נשאו חן בעיני מרן זצ"ל, והוא הבטיח לעמוד במשימתו ואכן, הוא עמד בה בהתחשב על החוגים הגויים שקיב־לו עליהם את מרותו, הכירו בסמכות רומ־מות תורתו ופסקי הלכה כמותו. גם הנצי־בים הבריטיים העריכו את אישיותו, תהלות לתושייתו ועוז רוחו וצמיח הישגים מפליגים לתושבים היהודיים.

*

בשלהי מלחמת העולם השנייה, באספה כללית שהתקיימה בבית הכנסת הגדול ב־ת"א, נבחרתי לחבר ההנהלה, בתפקיד מז־כיר כבוד וחבר מערכת „גיליונות בית הכנ־סת", שהייתי אז בין יוזמיו. הצלחנו להוציא לאור מספר חוברות. שיוחד היו לשלושה כרכים. „גיליונות בית הכנסת" הכילו חומר מרתק על תולדות בית הכנסת והעיר ת"א וכללו נושאים הלכתיים על מנהגי בתי כנ־סת, מחקרים, צילומים ותמונות של קהילות יהודיות בארץ ובחו"ל, וסקירות על אירועים שונים.

*

זה לי ייד שנים שאני מכהן כנשיא בית הכנסת הגדול בת"א. בין שאר פעולותי, נט־לתי על עצמי לערוך ספר ליובל ה־70 של בית הכנסת הגדול ולתולדות העיר העברית הראשונה — ת"א. שמו של הספר „במשוך היובל המה יעלו בהר". הספר, שיצא לאור בהידור, מודפס על נייר כרומו, המנציחות קורות חייהם של כל הרבנים הראשיים — אשכנזים וספרדים, שכיהנו בעירנו; הרבנים הראשיים לא"י; ראשי העיר; ראשי ועד ה־קהילה המועצה הדתית; נשיאי בית הכנסת הגדול ותולדות חייהם; אישים שהיו קשו־רים לבית הכנסת, מייסדיו ומציבי דלתותיו ובתעתו; על הברון בנימין אדמונד רוטשילד הנאום ההיסטורי שנאם בבית הכנסת הגדול, ביום כ"ג באייר תרפ"ה; צילום של מגילת אבן הפינה, שהוטמנה בפאת הבניין, ועוד מסמכים רבים ותעודות חשובות.

באותם ימים קשים של מחלוקת בעם, חש נשיאנו היקר, יד"ה, בסכנה המרחפת על מדינתנו ונחלץ לכבות את האש, בהיותו חנינה למספר אנשים שהיו מעורבים בפר־שת אוטובוס קו 300. ובכך הפסיק את מ־חול השדים סביב לעגל הזה.

בעמדתו של נשיאנו חיים הרצוג ראיתי מורשת אבות, בעצרו בעד הנגף שפשה ב־מחננו כאשר אנשי מרון מפלגותיים בתשו בקרוה חוקרים תבשילה לנגד עיני התיי־צבה דמותו האצילית של אביו מרן זצ"ל אשר דרכו בקודש היתה השכנת שלום.

*

בדף מיוחד בספר הזהב שבבנוך בית ה־כנסת הגדול, רשמנו בזמנו את הרה"ג הרצוג בהגיעו לשיבה, ובו הרעפנו עליו ברכות מאלפות. מסרתי לגרפיקאי לעשות העתק מדויק של הדף, שבצתיו במסגרת נאה, ו־הבאתי אותו כשי ומזכרת לבית הנשיא. ב־הקדשה שרשמתי בתוך ספרי „במשוך ה־יובל המה יעלו בהר" הע כדברים האלה:

„ברוך הוא וברוך שמו, שהחייני וקימני והגיעני, ברוב חסדו, לבקר במעונו של נשיא מדינת ישראל, ידי"ה, משכמו ומעלה גבוה מכל העם, ר' חיים הרצוג יצ"ו. זכיתי ל־ראות פני אביך — הרה"ג יצחק אייזיק ה־לוי זצ"ל והנה, הראה לי הקב"ה, גם את זרעו. יהי רצון, כי תאריך ימים רבים מתוך בריות גופא ונהורא מעליא, עדי ינון יקבץ נדחינו מארבע קצוות תבל ויוליכנו קומ־מיות לארצנו ושמחת עולם על ראשו.

בקידה ובהערצה, למזכרת עד.

אברהם חצרוני — נשיא בית הכנסת ה־גדול בת"א".

בעלותי ירושלימה להיפגש עם הנשיא במשכנו, נשאתי בלבי מטען כבד של הגי־גים ומחשבות על תוכן הדברים שאפרוש בפניו. אך כאשר הסבתי ליד שולחנו והזית־באיש ובאצילותו ובחן הנסוך על פניו, נפרק המטען השיחה קלחה לה ברגיעה כמי ה־שלח ההולכים לאט.

בטרם שנפרדתי ממנו לדרכי, הזכרתיו ל־בקר בהיכל קדשנו המפואר — בית הכנ־סת, והנשיא הבטיח לעשות כן.

לקבלת פניו, אי"ה, נכנס מאות גבאי בתי כנסת ובתי מדרש של ת"א, שלוחי מאות אלפים של מתפללים, כדי להצדיע לנשיאנו הדגול ולהוכיח, כי אוכלוסיית העיר העב־רית הראשונה עדנה חיה על ערכי היהדות וחזון נביאי ישראל.

נשיא המדינה חיים הרצוג, אברהם חצרוני — נשיא בית הכנסת הגדול בתל-אביב וסגנו שמעון וסרמן

הנה מוטלות גופותינו

תמונת עתון קרועה של קדאפי — וגוויות — איור לתבוסת כוחותיו בצ'אד

מאת אנדרו היגינס, כתב „רויטר"

תמונת עיתון קרועה של מנהיג לוב מועמר קדאפי מתנופפת לאיטה ברוח המדבר. לא רחוק משם שרועות גופותיהם של שלושים חיילים לוביים, שאיבריהם הנפוחים מעוותים.

בחום הכבד היבש של צפון צ'אד נוגים הקורבנות של הסיבוב האחרון בסכסוך בן 20 השנה, מכבוד מעט ביותר במותם.

במרחק כמה מטרים, מצידה השני של דיונת חול, עומד נטוש המטה הצבאי ה־לובי, הבנוי מלבנים ומבוץ. בתוכו מפוזרים מפות ומסמכים סודיים אחרים, המעידים על הכיבוש הלובי בן שלוש השנים של נווה מדבר אסטרטגי זה.

יותר משבוע לאחר תום הקרב, מספר יד־מקום את סיפורה של התבוסה הלובית ה־מוחצת ביותר מאז התערבה טריפולי בסכסוך בצ'אד ב־1973. סיסמאות ערביות מתוך „ה־ספר הירוק" של קדאפי מכסות את הקירות של המטה הלובי. כלוב ציפורים ריק מתנדנד על המרפסת.

„היחידה הלובית בפאדה נמחצה לחלוטין. רק בודדים מתוכה הצליחו להימלט באמצ־עות כלי רכב קלים... כל השאר נהרגו או נישבו", אמר חסן ג'אמוס, המפקד המזוקן של הפאנ"ט (הכוחות המזויינים הלאומיים של צ'אד), והמוח מאחורי הנצחון, שרבים סבו־רים כי הוא מציין נקודת מפנה במלחמה בצ'אד.

לטענת ג'אמוס, נהרגו במתקפה, שנערכה בבוקר ה־2 בינואר, 784 חיילים לוביים. אין אישור נוסף למספר זה, אולם הרמטכ"ל הצרפתי, גנרל ז'אן סולבייה, המבקר עתה בצ'אד, תיאר את הנצחון כיוצא דופן, באומ־רו כי מספרי האבידות, הדיווחים אודות השמדתם של למעלה מ־100 טנקים מתוצרת בריה"מ, נראים „פחות או יותר מדוייקים".

ג'אמוס סיפר לקבוצה הראשונה של ה־עיתונאים שהורשתה לבקר באיזור הקרב כי ההתקפה החלה בשעה 04.30 (לפנות בוקר), במרחק של 50 ק"מ מפאדה, וכי כבר בשעה 10.30 נכנסו הכוחות הצ'אדיים לתוך העיר.

ג'אמוס, לבוש במדים ירוקים וחובש טור־באן בצבע בז', תיאר את הקרב כקשה ביותר בכל שנות הלחימה שלו לצידו של הנשיא חיסן האברה. הוא סיפר כי אנשיו יצאו ל־מיתקפה רגלית, מתוך עמדות בסתר בגב־עות שמסביב לפאדה. לאחר ההתקפה הרא־שונה, שנועדה להוציא מכלל פעולה את המוצבים החיצוניים של הלובים, התערו שני טורים עיקריים, ובהם למעלה מ־2000 איש בג'יפים וברכבים משוריינים קלים, לעבר פאדה והתנגשו עם הטנקים הלוביים שהגנו על המקום.

פאדה היא העיר הגדולה בגדולה במדבריות הצפוניים של צ'אד ומהווה צומת עבור שב־טים נודדים וסוחרים. היא שוכנת כ־200 ק"מ מצפון ל„קו האדום" החוצה את צ'אד לשניים מאז התערבה צרפת ב־1983 כדי לבלום את ההתקדמות הלובית בצפון.

לוב טוענת כי שלחה לתוך צ'אד רק כמה מאות חיילים, אולם מקורות מודיעין מער־ביים מוסרים כי הכוחות הלוביים בפאדה בלבד, הסתכמו ב־1000 וכי 7000 או יותר נוספים יושבים עדיין במוצבים צ'אדיים אח־רים. „אין כל השוואה מבחינת המשאבים בין צ'אד ולוב. הם חזקים פי 100 מאתנו", אמר ג'אמוס, „אולם הסיבה להם אמונה. בני־בוון שאין הם רוצים למות יהוק מבילדיהם, כמו שכירים". (ע"ר).

החינוך נגד החלשים

מאת עזרא הרשמן

במוסדי עודות גובשה הצעה במשרד החינוך לשינוי המתכונת הקיימת של בחינות הבג־רות. הצעה זו נובעת מהלחץ בלתי פוסק של האוניברסיטאות אשר אינן יכולות לקלוט את כל בעלי תעודות הבגרות, לכן העלו רעיון להעלאת רמת הלימודים בתיכון וליצירת מת־כונת אחידה של בחינות הבגרות.

הצעה זו של האוניברסיטאות ומשרד ה־חינוך להעלאת רמת הידיעות בתיכון — היא הצעה חיובית ביותר ויש לברך עליה. ה־שאלה היא רק, מהו המחיר?

במצב הנוכחי, מתוך כ־22000 בוגרי תיכון בעלי תעודות בגרות יכולות האוניברסיטאות לקלוט רק כ־14.000 — ואילו יתרת כ־8000 בעלי תעודת בגרות, חלקם נדחו ע"י האוני־ברסיטאות או כלל לא פנו להמשך לימודים גבוהים.

עבור כ־8000 אלה מהווה תעודת הבגרות — תעודת כניסה למשרות רבות המסתפקות בהשכלה תיכונית, היינו תעודת בגרות. ל־8000 אלה מקנה תעודת הבגרות הנוכחית מעמד נאה בחברתנו הנאורה.

כאן עולות מספר שאלות:

1. האם מותר למדינה בעת הזאת לפגוע במעמדם החברתי של כ־8000 בוגרי התיכון מדי שנה
2. האם מותר למדינה לנשל כ־8000 בוגרים ממקומות עבודה שבהם הם מוצאים את פרנסתם הודות לתעודות הבגרות.
3. האמנם אין יותר מטרות בחינוך מלבד הכשרת עתודה לאוניברסיטאות, ורק לבעלי רמת אינטליגנציה גבוהה.
4. האם משרד החינוך צריך להפוך להיות המסננת של האוניברסיטאות ולמנוע תעודת בגרות מכ־8000 בוגרים. ויש בוודאי שאלות רבות נוספות.

הפגיעה בתלמידים מעיירות הפיתוח:

כדי להבין נושא זה יש צורך להבהיר ולומר בצורה הברורה ביותר כי הפגיעה היא בתלמידים הבאים מעיירות הפיתוח ומיישובי קו העימות, מפני שבמקומות אלה קיים מח־סור במורים מעולים במקצועות הנבחרים כ־אנגלית ומתמטיקה.

לא סוד הוא כי בביקורו לאחרונה של שר החינוך באחד היישובים הקטנים נוכח השר לדעת כי באותו בי"ס בכלל אין מורה ל־אנגלית. לפי מיטב ידיעתי. אין זה המקום היחיד, וכן רבים הם בתי הספר היסודיים במקומות שונים בארץ שבהם רמת הלימודים באנגלית ומתמטיקה רחוקים מלהשתוות לרמת הלימודים ביישובים המבוססים במרכז הארץ.

משרד החינוך מודע לבעיה זו של חוסר מורים בבלבולת אלה, ועל כן יש לקוות כי יפעל ובתחיפות להכשרת מורים מתאימים והפנייתם לבתי הספר המשוועים למורים אלה.

דרושים משאבים לקידום החינוך בעיירות הפיתוח:

יעל פישביין, סופרת דבר לענייני חינוך, בכתבתה מיום 6 בינואר „דבר" מצטטת מ־דברי שר החינוך כי: „משרד החינוך יגייס משאבים כדי לתמוך בתלמידים שיד הוריהם אינה משגת לממן להם שיעורים פרטיים באנ־גלית ובמתמטיקה, וכן יעשו מאמצים לגייס מורים מתאימים במקומות המרוחקים ממרכז הארץ כדי לקדם נושאים אלה".

מדברי שר החינוך עולה, כי צודקים המת־נגדים להפעלה מהירה של שינוי מתכונת בחינות הבגרות.

ואת עלינו לדעת: „אי אפשר לקשור את העגלה לפני הסוסים", לא יתכן לשנות את מתכונת בחינות הבגרות לפני שמובטח שה־אוכלוסיה החלשה לא תקופח.

קודם כל יש להכשיר מורים מתאימים בעלי רמת לימודים נאותה לתלמידים ביישו־בים המרוחקים ודבר זה מצריך מספר שנות הכנה.

איני מאמין כי משרד החינוך יכול לגייס המשאבים הנחוצים לסיוע בשיעורים פרטיים לתלמידים אלה שיפגעו מהמתכונת החדשה. תקציב משרד החינוך עבר לאחרונה כבה קיצוצים ואנו עדים לצורך בקיצוץ נוסף. אם כן מאין יקח השר את התקציב הדרוש? ואף אם יימצא התקציב — מהיכן יבואו מו־רים אם אין כספיק? על משרד החינוך להו־דיע על כוונתו להיענות לדרישות האוני־ברסיטאות אך ורק לאחר שאלה יכשירו כו־חות הוראה מתאימים שיבטיחו הזדמנות שווה לתלמידים ביישובים המרוחקים. בשלב זה יש לרכז את כל המאמץ לקידומו של הנוער אשר בגלל מחסור במורים — אינו זוכה ללי־מודים בסיסיים וברמה הנדרשים במקצועות הנבחרים כאנגלית ומתמטיקה, כפי שזוכים לו ביישובים המבוססים במרכז הארץ.

לפי דיווחה של נורית דברת ב„מעריב", שר החינוך דוחה את ביצוע שינוי המתכונת בשנה שנתיים, אולם אין בכך די כדי להכשיר מו־רים מתאימים ולקדם את התלמידים בעיירות הפיתוח ויישובי הפוליס לרמה המקבילה ה־קיימת ביישובים מבוססים ובמרכז הארץ.

רבים המתנגדים לשינוי:

ידוע כי רבים הם המתנגדים לדרישות ראשי האוניברסיטאות, ביניהם פרופסורים מכובדים, הטוענים כי ההכבדה בתגבור אנ־גלית ומתמטיקה אינם בבחינת „הרג רבן לציבור" בפקולטות שונות.

כמו כן קיימת לכך התנגדות נמרצת בצד נציגי ארגוני המורים, מנהלי בתי ספר, ראשי רשויות חינוך ועוד, איש איש לפי נימוקיו הוא — כאשר קיימת הסכמה, שהמתכונת ה־נוכחית תפגע באוכלוסיה רבה שכיליך מצויים לקידומה.

בין הפרופסורים המכובדים שהופיעו ב־ועדת החינוך היה פרופ' יהודה אמיר אשר חולק על עמיתיו וטוען, כי שינוי מתכונת בחינות הבגרות יש בהם נזק כל שהוא מבחינה חברתית.

הוא קובע, כי מספר התלמידים שיקבלו להבא תעודות בגרות ירד בצורה מדאיגה.

המסקנה הנדרשת היא דחיית התוכנית ל־פחות ל־5 שנים. בתקופה זו יוכשרו מורים ויקדמו התלמידים אשר בחוסר מורים רמתם נמוכה.

קיימת גם אפשרות להנהיג את לימודי האנגלית בכיתות הנמוכות של בית הספר היסודי — אבל להצעה זו דרוש תקציב וגם מורים.

רק אחרי קידום הנוער ביישובים מרוחקים ובעיירות הפיתוח והעלאת רמתו — ניתן ל־הפעיל את התוכנית לשינוי מתכונת בחינות הבגרות.

ה„ק.ג.ב." על הכוונת

הקרמלין פתח במסע נגד שחיתות במשטרה החשאית רבת העוצמה — תופעה חריגה בברית־המועצות

ראש ה„ק.ג.ב." משטרת ה־בטחון הסובייטית, הודיע על הדחתו של קצין בכיר, בצעד המבשר את הרחבת המסע של הקרמלין נגד השחיתות גם ל־משטרה החשאית רבת העוצ־מה.

ויקטור צ'בריקוב, יו"ר ה־„ק.ג.ב." מאז דצמבר 1982 ו־חבר בלשכה הפוליטית השל־טת, אמר כי ראש מחלקה של ה„ק.ג.ב." באוקראינה הודח, בעקבות מעצר שלא־כחוק של עתונאי שחשף ניצול לרעה של הסמכויות בחבל זה.

ההודעה על ההדחה פורסמה בעמוד הראשון של עתון ה־מפלגה הקומוניסטית פראוודה, ארוע חסר תקדים מאז הוצא־תו להורג של לאורנטי ברי־יה, ראש משטרת הבטחון של סטאלין, לאחר מותו של ה־דיקטאטור ב־1953.

צ'בריקוב אמר כי איש ה־„ק.ג.ב." א. דיצ'נקו הודח ב־הקשר לידיעה שפורסמה ביום ראשון בפראוודה ואשר זיה־תה אותו כ„מתאם" במעצרו של העתונאי ויקטור ברחין ב־יולי אשתקד, בעיר וורושילו־בגראד. העתונאי נעצר באש־מת „חוליגאניזם".

הוא הוסיף כי ראש ה„ק.ג.ב." באוקראינה סטפאן מו־חה, קיבל הוראה להעמיד ל־דין משמעתי אנשי „ק.ג.ב." אחרים שהיו מעורבים בפרשת ברחין. הוא ציין כי ה„ק.ג.ב." נוקט צעדים נוספים כדי להב־טיח שארגונים בטחוניים ממ־שלתיים יכבדו בקפדנות את החוק.

זו הפעם הראשונה שנמסר רשמית כי ה„ק.ג.ב." היה מעורב בניצול סמכויות לרעה, תופעה המשמשת יעד ראשי במסעו של מנהיג הקרמלין גור־באצ'וב נגד השחיתות.

במוסדות ממשלתיים, מפ־לגתיים ומשפטיים אחרים — ביניהם משרד הפנים ולשכת התובע הכללי — בוצעו הד־חות רבות על שלא נחשפו פעולות פליליות או על שי־תוף פעולה עם פעולות כא־לה.

משקיפים מערביים אמרו כי יתכן שעד כה לא תקפו את ה„ק.ג.ב." — אשר סבורים כי הוא מעסיק 700,000 איש — משום שהיה דרוש כדי לעמוד בראש המערכה נגד השחי־תות.

„פראוודה" כתב כי ברחין, כתב בן 56 של כתב העת „סוביצקי שאחטיור" (הכורה הסובייטי), נעצר ביולי בעיר דונטסק ע"י „צוות מעצר" של שלושה קציני משטרה, והוח־זק במעצר משך שבועיים ב־האשמה מפוברקת של „חולי־גאניות".

המשטרה פשטה על דירתו, הרסה חלק רב מהרהיטים ו־הרכוש בה בחיפושים אחר „הוכחות", והחרימה את פנ־קסי רישומיו ומאמר שאותו כתב זה עתה.

ברחין נלקח לכלא בוורו־שילובגראד, בנימוק כי כמה שנים קודם לכן מצאו אותו בחדר במלון כשהוא לובש רק גופיה...

הוא נעצר לאחר שפרסם מאמר בו חשף ניצול סמכו־יות לרעה ע"י אנשי המשטרה השלטונות המקומיים.

גיבורי אפגניסטאן בחוצות מוסקווה

מאת סילבי קאופמן
כתבת פיגארו במוסקווה

בחנות הספרים הגדולה „דום קניגי", בשדרות קאלי־נין שבמוסקווה, בתוך כרטי־סי הברכה והצילומים של ה־קרמלין המשולש, אפשר למ־צוא סדרת „גלויות פטריו־טיות" המוצעות קרוב לשלושה רובלים: „חיילים באפגניס־טאן". זוהי סידרה של דיו־קנאות של גיבורים סובייטיים על רקע סצינות מלחמ־תיות בצבעים רועשים.

מתברר, כי שבע שנים לא־חר התחלתה, היתה מלחמת אפגניסטאן כמעט לחלק מחיי היום־יום במוסקווה.

המינוח הרשמי עדיין מד־בר על „יחידה מצומצמת של חיילים הממלאים את חובתם הבינלאומית" ואת עד „פת־רון המצב מסביב לאפגניס־טאן". אולם, בשביל המל־חמות הסובייטיות, מאז ה־27 בדצמבר 1979, כאשר הצבא האדום פלש לאפגניסטאן הש־כנה, מלחמה זו היא ממשית מאוד.

ברוה"מ עדיין נשרבת למ־סור פרסים לשהם על מספר חיילים באפגניסטאן, ועל אחת כמה וכמה על אבידותיה שם.

לפי אומדנים מערביים, נמ־צאים כיום באפגניסטאן כ־120,000 חיילים סובייטים, מ־הם נהרגו בשבע השנים ה־אחרונות 12,000 ונפצעו יותר מ־20,000.

בתחילת המלחמה, השתיקו כלי התקשורת הסובייטיים ל־חלוטין את המתרחש באפגני־סטאן, ורק המשפחות שהיה להן בן או בעל באפגניסטאן היו מודעות למלחמה הזאת. בשביל יתר הסובייטים, היה זה נושא שעליו חל טאבו.

החל מקיץ אשתקד, וזמן קצר לאחר עלייתו לשלטון של גור־באצ'וב, הופיעו לראשונה על מסך הטלוויזיה כתבות מצו־למות על שדות הקרב האפ־גאניים.

כיום, כתב הטלוויזיה הסו־בייטית בקאבול נוסע במכו־נית מרצדס ויש לו מעמד של כתב־כוכב גדול.

בקולנוע, אפשר לראות תכופות קצין שחזר מאפגני־סטאן כשהוא מסביר במדו־רת־החדשות המקדימה את ה־סרט, מדוע זכה לעיטור.

בחארקוב גם הוצג מחזה בתיאטרון ששמו „כתבה מאפ־גניסטאן".

העיתונות, ובייחוד יומון ה־נוער הקומוניסטי, קומסומולס־קאייה פראוודה, מתייחסת תכופות לנושא, בצורה ריא־ליסטית יותר ויותר

השבוע אף פרסם עתון זה סיפור על התקפת אנשי גרי־לה על שיירה של הצבא ה־אדום, ודיבר על „נהרות ה־דם והדלק שנשפכו על הסל־עים".

במקביל, מתרבים הסימנים שהאוכלוסיה מסתייגת ממל־חמה זו.

הירחון לעניני תרבות „סו־בייטסקאייה קולטורה" דיווח בין היתר, כי בקיץ השנה סי־רבה התזמורת הפילהרמונית של לבוב שבאוקראינה, לנסוע לאפגניסטאן כדי לנגן בשביל החיילים.

יהודי ארגנטינה לקלפי

מאת בן ציון ברוקר סופרנו בבואנוס איירס

בחודשים אלה של ראשית שנת 1987 יתקיימו כאן בחי־רות להנהלה חדשה של הקה־הילה היהודית, שישמשו מודד ליחסים של היהודים ה־מקומיים לאינטרסים החיו־ניים שלהם. כבר עתה דורשים איפוא גילויים של אחריות מ־קסימאלית, תעמולה צנועה ו־בעיקר כבוד הדדי.

המאבק העיקרי יתנהל בין מפלגת העבודה לבין „ברירה" (ארגון המועדונים) המוצגת להיותה רוב, אלא שאין סי־כוי לכך, שכן לכל היותר יזכו למספר קולות ניכר אבל לא רוב.

בחירות באורוגוויי

בימים אלה נערכו בחירות גם להסתדרות הציונית באורו־גוויי. חירות קיבלה יו־תר קולות מאשר מפלגת הע־בודה. הפסידו הבלתי תלויים. ההרכב הכללי הוא: חירות 7, העבודה 7, הבלתי תלויים 6, ליברלים 4, המזרחי 1. שתי המפלגות הגדולות החליטו על רוטאציה בינהן. באופן כללי הרי זה רוב ימני. התקופה ה־נוכחית תנוהל ע"י חירות.

הפחתת שכר הלימוד

בישיבה הקודמת של קהילת בואנוס איירס, התנהל דיון אר־רוך על מערכת החינוך, מתוך מגמה שהחינוך היהודי יהיה פתוח בפני ההוגים הרחבים. לפי דיווחו של הגזבר אוס־קאר האנסבאן ישנם 17000 תלמידים, מהם 13,000 ניזונים מסטיפנדיות. אליאס ויצנאדל („עבודה") העיר שעדיין לא מוצו כל האפשרויות ויש עוד הרבה מה לעשות לסילוק הבי־ורוקראטיה ולקיצוץ את נוהלי העבודה. ראש הקהילה אמר כי יש לקיים את השיטה הנו־כחית גם תוך שינויים מוצ־דקים. ויקטור הרצקוביץ (מ־זרחי) הביע את חרדתו מכך שכספי בתי הספר רחוקים מאוד מעבודה ציבורית ועל עליה אין מה לדבר, בכל מקרה הוחלט להגדיל את תק־ציב החינוך.

כדי להפחית את ההוצאות איחדו בתי הספר של העיי־רות הסמוכות זו לזו כאן מא־רטין ווידה לונץ. באותו הזמן הוקם בניין חדש בשביל בתי הספר „שלום עליכם" בפלא־רידה וויסנסה לאפס.

ומאחר שאנו עוסקים בעניין החינוך, כדאי לציין שבימים אלה נפרדו כאן מקבוצת יל־די בתי הספר במסגרת עליית הנוער שיצאו ללמוד בישראל.

סוף פסוק בארגנטינה

הצבא כמו גם הממשלה רו־צים לשים קץ למשפטים ה־מתנהלים נגד כל אלה שנט־לו חלק במאבק נגד הטרורי־סטים: „מונטנרוס" ע"ף פי רעוריהם. „האימהות של כי־כר מאי וכל השמאל, מתנגדים לצעד כזה. אבל הנשיא ד"ר אלפונסין תקיף בדעתו להע־ביר את העניין לפרלמנט וה־נושא עומד בסדר היום. חוו־גים רחבים עוסקים בו. יש ל־צפות שהעניין יוכרע ברצונה של הממשלה.

הממשלה מכחישה קיומה של האנטישמיות

בקשר לאיומי הרצח הנא־ציים נגד הסופר היהודי איר־ווזדור בלייכשטיין, אשר יצא מ־כאן לישראל, הודיע דובר ה־ממשלה סוארדי לאכסורו שאין מקום לדבר על הכללה שכן אין בארגנטינה שום אנטישמ־יות וכי הסופר איננו פליט. נסיעתו לישראל היא ביטוי למצב רוח... הוסיף. שמתנה־לת עתה חקירה על אודות קב־וצה שאיימה על הסופר. ד־בכלל קיבל הסופר את הגנ־תה של הממשלה, ובעצם הו־סיף בלייכשטיין עצמו הכיר ב־כך.

בתוך כך עבר רושם שלילי ביותר הצהרותיו של הסופר שהוא איננו ציוני וכי אבותיו התנועה הציונית האדוקה הביעה את משאלתה לחוג את ליל המולד הנוצרי (ניטל) בישראל. איש לא מנע אותו בליבונו לספר זאת. לעומת זאת הצליח את הדבר שהוא כיהודי ירגיש ב־הת רבות לחוג את ימי החנו־כה במולדתו.

ארגון „דאיא" יצא בחרי־פות נגד האיומים הללו שהם חלק מתנועת האנטישמיות ב־מדינה המוצאת את ביטויה ב־צורות שונות. גם תנועת „ה־בריאקה" גינתה את איומי ה־נאצים.

ואנטישמיות משמאל

פועלת כאן תנועה טרוצקי־סטית, שהיא כידוע קיצונית יותר מהסטאליניסטים, אבל מה שנוגע לשנאת יהודים היא ממש נאציסטית. לא פעם ה־צהירו נציגיה כי יש להשמיד את המדינה היהודית ופספר־סים פראיים דומים. באחרונה לכלכו את כל חזיתו של בניין בית הספר היהודי בעיר טו־קומאן, בסיסמאות מגצילות נ־גד מדינת ישראל והציונות. אין כל ספק שהללו מקבלים תמיכה מהחוגים הערבו־נאצ־יים. לצערנו מסתפקים בשי־גור מחאות נגדם, אבל זה דו־מה ל„נזם זהב באף חזיר". ע־צרוריה דומה היתה בעיר רו־זאריה, כאשר השלטון המוני־ציפאלי ערך מסיבה למען ה־אגודות המתהפות ובין ה־יתר הוזמן להשתתף נציג „איקוף" הידוע לשמצה (אר־גון קומוניסטי יהודי), אשר הופיע באום כלא שבאה עצ־מית והתנפל על המוסדות ה־יהודיים. ברור שבשלטון ה־מוניציפאלי של רוזאריה מ־צויים „חברים" שכבר דאגו לייצוג מהלהם, כדי לרומם מעט את כבודם הטפל. ברחוב היהודי הלא יהודי. לצערנו איש אינו דואג להשקף את כוחם האמיתי, כך שלא יעיזו להופיע כ„נציגים" ולהשמיץ את האינטרסים היהודיים.

הנהלה חדשה עם ויכוחים

בישיבה הקודמת של „דאי־יא" נבחרה הנהלה חדשה, נגד הבחירה יצאה נציגת „עבו־דה" אורנה וייס, אשר ביקרה את הדרך הבלתי נכונה שבה נבחרה ההנהלה החדשה. היא גם הצביעה על אחד הנבחרים כמי שאינו ראוי לעבודה צי־בורית. בכלל לפי דעתה אין זו גישה מקורית להדדות ד־דרישה לשנות את תקנון המו־סד.

התנגדו לדבריה הקטור רוד־זנבלאט, ד"ר יוסף קסטלמאן והנשיא ד"ר דוד גולדנברג ב־על את הישיבה.

هكذا من الأصل

על מצפה המשק

מנהלים ולא מנוהלים

„פרשת יפת", על גילויה המדהימים, מעלה בכל חריפותה את בעיית תפקידם ותיפקודם של מועצות מנהלים, במיוחד בגופים ציבוריים. התמונה שנתגלתה היא עגומה ויש צורך דחוף לטיפול בנושא זה ולהסיק מסקנות לשיפור המצב הקיים ולבצע מדיניות ריאורגניזציה בכל המערכת הזאת.

מועצת המנהלים של בנק לאומי, ובראשה היו"ר אלי הורביץ, הסיקו מסקנות אישיות והתפטרו תודה ללחץ הציבורי החזק שאי אפשר היה להתעלם ממנו. הם הבינו כי אם לא יפרשו מרצונם לא יהיה מנוס מאילוצם לפרוש. בכך נפתרה אחת הבעיות שעוררה „פרשת יפת" על ספיחיה ובכך ניתן גם „אור אדום" למועצות מנהלים אחרות לעמוד על המשמר ולא להיקלע למצב של מנוהלים, ע"י מנכ"ל שאפתני של הגוף שעליו הם מופקדים.

בעיית מועצות המנהלים אינה חדשה והנושא הועלה מספר פעמים לדיון ציבורי ואף נעשה מעשה לתיקון המצב העגום. אולם, בדרך כלל נשאר המצב כפי שהיה קודם לכן. דוגמא טובה לכך ניתנה בכתבה בטלוויזיה על ישיבת מועצת המנהלים של „אוצר התיישבות היהודים", חברה של ההסתדרות הציונית, הבעל החוקי של בנק לאומי, בתוקף החזקתם של מניות השליטה בבנק. בשידור נראו על המסך כמה דמויות ציבוריות מהשורה הראשונה של מנהיגים פוליטיים וכלכליים בעבר.

הדבר הוא רחוק מאוד והיה זה מעציב לראותם בשעתם הלא טובה — ישישים העומדים בקושי על רגליהם ובקושי יכולים להוציא מילה מפיהם. להטיל על יהודים טובים אלה את עול הפיקוח על מוסד כמו בנק לאומי ולהתמודד עם מנהלים „חזקים" ו„משופשפים", שלרשותם עומד „צבא" משפטנים אנשי יחסי ציבור, כלכלנים ומומחים אחרים מתחומים שונים, ורובם ככולם מהטוב ביותר בשוק, זו „אכזריות" ו„לעג לרש".

דוגמת „אוצר התיישבות היהודים" היא יוצאת דופן באופן קיצוני ולא כל החברות דומות לה. אולם לרובן ככולן צד שווה של מינוי דירקטורים למועצות מנהלים כמחווה של כבוד על פעולות בעבר של „מכובדים" ופרעון חובות של „שמור לי ואשמור לך". המינויים אינם לפי כישוריהם של הדירקטורים, אם בכלל יש להם דבר כזה, אלא לפי נוסחאות מורכבות ומסובכות של אינטרסים פוליטיים, חברתיים וכד'. ממועצות המנהלים לא מצפים לפיקוח על החברות, לעצות כלכליות שקולות וכד', כפי שמחייב קיום מוסד הדירקטוריון למעשה, המנכ"ל שולט במועצות המנהלים והוא עושה בחברה כרצונו. לכל היותר ישיבות המועצה הן פגישה חברתית במקרה הטוב, שבה מוסיפים קצת מידע על פעילות החברה, שאותו לא מגלים לציבור הרחב, או שנותנים במה להתבטאויות של אנשי „העבר". מנוף, בהתכונת כזו אין לצפות לפעילות שימנעו מראש תופעות כמו אלה שהתגלו בבל"ל.

שיטות השקאה חדשניות יחסכו 10 מיליון דולר לענף ההדרים

מעבר להשקיה יעילה וחסכונית בפרדסים בשיטות התזה ו־טפטוף יחסוך למשק המים הלאומי כ־5 מיליון מ"ק מים בשנה ויתרום כ־10 מיליון דולר ליצוא ענף ההדרים.

חסכון עצום זה יושג על ידי השקעה של 5—3 מיליון דולר, בייעול מערכת המים בפרדסים ומניעת בזבוז על ידי השקיה בשיטות מיושנות.

שמואל גלנץ, מנכ"ל ארגון הדרים מסר, שתוכנית ארבע־שנתית אשר תוגש בימים אלה למשרד החקלאות, תצביע על הכדאיות הכלכלית העצומה למשק המים וליצוא ההדרים, כאשר היבולים ועמם היצוא יגדלו בכ־5% עקב המעבר לשיטות החדישות. גידול משמעותי זה ביבול פירושו יצוא נוסף של כ־10 מיליון דולר לשנה.

מטבעות ארץ ישראל בימי השלטון הרומי

מאת חיים לנגלבן

מטבעות ומדליות

קיימות שיטות רבות ללימוד היסטוריה והתמצאות במרחב הפוליטי העולמי בכלל והמקומי בפרט. אחת מהן באמצעות מטבעות עתיקים. אבל לכתוב ספר היסטוריה, אמנם באמצעות מטבעות, מתומצת מאוד, הנעזר בעובדות אמיתיות, לכך דרושה מקוריות העט, וכגודל ההעזה, כך גם הכתוב בספר, עליו נייחד להלן את השורות הבאות.

בימים אלה יצא לאור ספרו של צבי שטאל, בשם המטבעות בארץ ישראל בתקופה הרומאית. צבי שטאל איש חינוך ותיק, אשר שימש גם כמפקח לחינוך ביוחד במשרד החינוך, מגיש לנו כיצירת ביכורים את ספרו ארץ ישראל בימי השלטון הרומי. חיבור זה נכתב בהתלהבות לנושא הקרוב מאוד לליבו של המחבר. הוא מגיש לקורא קשת מגוונת של נושאים היסטוריים ונומיסמטיים שזורים אלה באלו. נושאים אלה, סבור מנהל מוזיאון קדמן למטבעות הד"ר אריה קינדלר, עשויים לקרב קוראים חדשים במטבעות העתיקים של ארצנו ולראות בהם, כרבים מאתנו, תעודות היסטוריות בנות זמנן לתולדות עמנו בארצנו.

לפנינו ספר העוסק בהיסטוריה של עם ישראל וארץ ישראל תחת ראשית השלטון הרומאי בארץ ועד סופו. יחודו של הספר בכך, שהוא מתבסס בנוסף למקורות כתובים ועדויות ארכיאולוגיות חומריות, בעיקר על המטבעות, שהיו במחזור באותה תקופה בת מאות בשנים ואשר בהם השתמשו בחיי היום־יום הן השליטים והן הנשלטים.

בספר למעלה מ־200 צילומים של מטבעות המלווים ומצורפים באירועים ההיסטוריים שארעו בארץ בתקופה הרומאית.

החיבור כתוב בצורה קלה ונוחה להבנה, גם עבור אלה שאין עניינם בנומיסמטיקה (מדע המטבעות) ויוכל לשמש מבוא לאלה המעוניינים להתעמק בנושא.

ספרו של צבי שטאל, שהוצא על־ידי הוצאה לידידים, תל־אביב מכיל 13 פרקים, בנוסף להקדמה שנכתבה על־ידי אריה קינדלר — מנהל מוזיאון קדמן למטבעות.

הפרקים הם כדלקמן — הופעת הלגיונות הרומאים בארץ ישראל; הרומאים ובית הורדוס; הנציבים הרומאים וראשית הנצרות; נירון קיסר ותחילת מלחמת היהודים ברומאים; אספסיינוס, טיטוס וסוף מלחמת היהודים ברומאים; מטבעות יהודה השבויה; ארץ ישראל בצילו של טריאנוס קיסר; הקיסר אדריאנוס ותיגוני מרד בר־כוכבא; והאימפריה הרומאית בשקיעתה וצליית הנצרות.

הצבאות הרומאים הופיעו בארץ ישראל במחצית המאה הראשונה לפני הספירה הנוצרית, בתקופת שלטון המלכים החשמונאים בארץ. הם באו כביכול כמתווכים בסכסוכים הפנימיים בבית המלוכה החשמונאי, אך עד מהרה השתלטו על הארץ, הפכו אותה לארץ חסות רומאית ולאחר מכן לפרובינציה רומאית כבושה.

על תקופה זו, גם של הרס הבית השני, נכתב רבות בתחום ההיסטורי, הספרותי וגם הארכיאולוגי, אך בחיבור זה שלפנינו מפרי עטו של צבי שטאל, נעשה נסיון לסקור את התקופה באמצעות המטבעה העשירה. הרב־גונית של המטבעות הרומאים שנטבעו בארץ עצמה והן ברומא הבירה בהקשר לארץ ישראל.

המחבר הציב לעצמו שתי מטרות עיקריות ברורות: להגיש לקורא את מימצאי הנומיסמטיקה בצורה מדעית ומדוייקת ככל האפשר — בסגנון סיפורי, ומאידך גיסא, להגיש את החומר הכתוב קל לקריאה ושווה לכל נפש. אין זאת משימה קלה כלל וכלל. זהו ספר חשוב שמיועד לקהל הרחב.

מאחר והמחבר מסתמך בספרו על מקורות רבים, מצא לנכון לסמן בפרוטרוט את המקורות במקומות המתאימים. הספר „מטבעות בארץ ישראל בתקופה הרומאית" פרי עטו של צבי שטאל, הוא בעל 127 עמודים, ערוכים בטעם רב. הצילומים ברורים ומרהיבים, הנייר משובח — כרום מבריק — וקטעי היסטוריה מצויינים כשלעצמם. המטבעות שבספר — גם בצלליות החוזות שלהם — עדות מסייעת להבנה מוחשית של העלילות ההיסטוריות שהתרחשו בארצנו. מציאות זו מספר המחבר בספרו הנ"ל.

להבין את משכלית התמונה של המטבעות העתיקים — אין פירושו רק התבוננות לבילוי הפנאי בלבד — אלא במציאת עניין במה שקדם לנו והיה גם עכשיו.

העובדות המספריות בספר המונח לפנינו, בלקט ממחקרים היסטוריים — שהיגבזו על גבי אנדרטאות־מינאטוריות הבקראית, משביעות כל מדינה, בפרט ארצנו, בהשתדלות לשוות למטבעותיה, משמעות היסטורית ואקטואלית גם יחד.

הספר מומלץ מאוד לכל הגילים. זהו ספר מועיל מאוד לכל השכבות. זהו פסיפס של סיפור ותבונה — שיזור בחוטים לידיים ורשת מסועפת של עובדות ברזל — והכל באמצעות מטבעות החופקים עולם וכליאו.

ישראל מפגרת בפריון הייצור

מאת ברוך אודר

ישראל אינה נמצאת במקום מכובד בין התעשיות של ארצות העולם המפותחות, בפריון הייצור של תעשייתה. היא עומדת במקום האחרון ברשימה עם 5,000 דולר לשנה תוצר מקומי גולמי לנפש. זאת לעומת 16,200 דולר לשנה בארה"ב. ישראל, בתפוקתה אף נמוכה מזו של איטליה, עם 6,300 דולר לשנה ו־5,300 דולר בישראל.

לפי רמת התפוקה של ישראל היא יכולה להרשות לעצמה רמת חיים בממוצעת של 32% בלבד לעומת זו של ארה"ב. גם ביחס לאיטליה לא נוכל להרשות לעצמנו רמת חיים מעבר ל־84% מהרמה של מדינה זו.

השבוע במשק

המחקר השנתי של המכון לפריון העבודה מראה על פיגור מסוכן ביותר של ישראל לעומת ארצות התעשיה המפותחות.

פגיעה בכושר התחרות

דבר זה פוגע בכושר התחרות של ישראל בשוקי העולם, ובאמור איננו יכולים להרשות לעצמנו את רמת החיים הנוכחית.

בתחילת שנות ה־70 היה המצב הפוך בישראל. היה תוצר למועסק גבוה יותר מזה של „פלא הכלכלה המערבית", יפן, שהגיע אז ל־9,320 דולר לעומת 9,600 דולר תוצר מקומי גולמי למועסק ביפן. היפנים לא קפאו על השמרים והעלו בקצב מהיר את הפריון שלהם, וכך עלתה לראש הרשימה, בעוד שישראל ירדה לשפל של סוף הרשימה.

תוך עשור אחד עברו אותנו היפאנים בכ־40%, כאשר האמריקאים כבר היו מקדם פי 2 יותר יעילים מאיתנו. זו לא היתה גזירה משמים אלא רק תוצאה של הזנחת הטיפוח הכלכלי בגורם המרכזי להיזק וצמיחה של המשק. — פריון העבודה והייצור, אומר סקר של המכון לפריון עבודה.

מאז שנת 1975 הנהיגה הכנסת להגדיל את השכר של עובדים שהעלו את פריון עבודתם ואפליותם לטובה, בשעה זו, ביחס לעובדים האחרים. כיום, הגורם העיקרי הקובע את השכר בענפי המשק הוא — לצותים קרובות מדי — לא יעילות העבודה של הענף אלא — יכולת עובדיו לגרום נזק לציבור.

ענפי החשמל והמים הם בראש התור (1230 ש"ח לחודש). ההלואות — בסוף (39% ש"ח לחודש) והתעשיה באמצע (753 ש"ח לחודש). דירוג זה אינו מבטא קשר כלשהו בין שכר לפריון, החסר לנו בכל ענפי המשק.

למרות שעלות השכר בארה"ב עולה ב־198% של שלוש יבבר־שנה — ב־44%, אין גורם זה מורגש בכושר התחרות של התעשייה שלנו בשוקי העולם. בגלל הפריון הנמוך. אין כיום בכוח מכשיר למדיניות המוצהרת של הממשלה — להגדיל שכר בהתאם לגידול בפריון, והשהגש בתמריץ שכר אפקטיביים — לעידוד פריון העבודה במשק. העלות הנמוכה של השכר בישראל אינה מוצאת את ביטויה בעלות נמוכה של יחידת תוצרה.

המלונאים דורשים פיצוי עקב פעולות טרור

נשיא התאחדות המלונות בישראל אלי פפושדו פנה אל שר האוצר מר משה נסים בבקשה להתקין לאלתר תקנות, שיאפשרו הענקת פיצוי למלונות שיכסה הפסדים שנגרמו להם כתוצאה ממלחמה, או מפעולות טרור בדרכי האוויר הים.

פפושדו אומר כי מאורעות חיצוניים, שאינם בשליטתם של גורמי התיירות בישראל ואין להם כל קשר לפעילות המסחרית והשיווקית של המלונות בישראל, מסכנים את פעילותם הכלכלית עד כדי הפסקה מוחלטת. עקב מצבה המיוחד של ישראל יש לפעולות הטרור או למלחמה השפעה מיידית תלויפה לגבי תנועת התיירות אליה. עובדה זו משתקפת היטב בירידה החדה של 42% במספר התיירים האמריקאים שבאו השנה לישראל בהשוואה למספרם ב־1985.

נשיא התאחדות המלונות בישראל מבקש משר האוצר להתקין תקנות שיאפשרו הענקת פיצוי למלונות במצבים שכאלה, בנוהל דומה לזה של תקנות מס רכוש וקרן פיצויים המטפלת בנזקים שנגרמו מפעולות לחימה שירה. בעיקר באזורי ספר. המלונאים מציינים שהפיצוי יכסה הנזק שנגרם עקב אורחים ששהו במלון ועזבו, ביטול הזמנות וכן הפסד רווח שנגרם למלון — אם תתמוטט עקב הארוע ירידה דרסטית מוכחת במספר התיירים שיבואו לישראל. המלונאים מציעים נוסחא כלכלית לחישוב פיצוי זה.

כנס שיתוף פעולה תעשייתי וסחר בינלאומי נערך ע"י התעשיה האווירית

כנס לשיתוף פעולה תעשייתי וסחר בינלאומי, בהשתתפות נציגיהן של 45 חברות אמריקאיות ואירופיות, נפתח במתקני התעשיה האווירית בלוד.

זהו כנס ראשון מסוגו, הנערך ביוזמת התעשיה האווירית על מנת לקדם אינטרסים וקשרים, בכל הנוגע לתחומים משותפים, כגון: שיתוף פעולה בנושאי מו"פ, ייצור ושיווק משותף של מוצרים לצד שלישי, ייצור ברשיון לשני הצדדים, מכירות ידע לחברות בחו"ל ועוד. 45 החברות הלוקחות חלק בכנס מיוצגות ע"י ראשי דירקטוריונים, נשיאים וסגני נשיאים שלהן, לחלקן הגדול יש כבר קשרים עיסקיים עם התעשיה האווירית.

הכינוס יימשך 4 ימים, ויידונו בו בין היתר נושאים טכנולוגיים בתחומי האוירונאוטיקה, האלקטרוניקה, וההידראוליקה.

עליה בביקוש עובדים בכל ענפי המשק

ברבעון האחרון של שנת 1986 (החודשים אוקטובר—דצמבר) חלה עליה בשיעור של 13% בביקוש עובדים לעומת רבעון קודם (חודשים יולי—ספטמבר). זאת עולה מסקר „מנפאואר" המתבסס על הביקוש לעובדים במודעות.

במספרים מוחלטים הוצעו בחודשים אוקטובר—דצמבר 1986 61,278 משרות, לעומת 54,614 משרות בחודשים יולי—ספטמבר 1986, ההיינו ביקוש נוסף של 7114 עובדים.

ד"ר יצחק פרידמן, מנכ"ל „מנפאואר" מסר, כי מגמת עליה זו בביקוש לעובדים, שהחלה כבר ברבעונים הקודמים בענפים ובמקצועות מסויימים מקיפה הזול מרבעון זה את רוב ענפי המשק.

בחמישה מתוך שבעת ענפי הסקר היו עליות (במקצועות טכנולוגיים — 31%, במקצועות ההכת — 26%, שירותי משרד — 21%, עובדי מסחר ושירותים — 11%, עובדי יצור ותעשיה — 10%). ובשני ענפים היו ירידות (אקדמאים — 6%, בניין — 9%).

בענף האקדמאים בולטת הירידה בביקוש למורים, לגננות ולמדריכים. 1329 משרות הוצעו ברבעון האחרון, לעומת 2921 משרות ברבעון שקדם לו. (ירידה של כ־55%). ניכוי הביקוש למקצועות אלו מסך הביקוש לעובדים אקדמאים מצביע על עליה בביקוש לרוב המקצועות האקדמיים האחרים — מהנדסים ומקצועות פרה־רפואיים, אדריכלים, כלכלנים, ספרנים, עורכי דין, רופאים ומנהלי מערכות בכירים.

מומחים מחו"ל יבדקו האפשרות של הקמת אזורי נופש בירקון

שני מומחים אמריקאים לשיקום נהרות, הגיעו היום לארץ כאורחי „קרן תל־אביב לפיתוח". מנכ"ל הקרן חנה בן־יהודה, מסר כי המומחים, יבדקו אפשרויות לשיקום הירקון ופיתוחו כאיזור נופש.

על פי התוכניות תוקם לאורך הנהר בשיתוף עם חברת „גני יהושע" שיילת אשר תשתרע מדרך חיפה מערבה, לכיוון שפך הנהר. לצד השיילה יוקמו איזורי נופש, קמפינג ומשחקי ילדים.

פעילות מוגברת בשוק המזון האמריקני לייבוא מישראל

חברת „אי.אנ.אן. אימפורטינג" („אני ביבאו") של מוריי לנדר חתמה השבוע על הסכם לרכישת חברה היבוא האמריקאית „הולסק", שבבעלות ישראל ובנו שר הולסקי. על פי הסכם ההבנה בין שני הצדדים ימשיכו הבעלים לנהל את החברה.

„בעלי הולסקי" היבא יבואני המזון הישראלי הגדולים ביותר בארה"ב — היקף המכירות שלה כ־4 מיליון דולר בשנה. החברה הוקמה לפני 35 שנה והתמחתה ביבוא מזון ישראלי לארה"ב והיתה עד כה היבואנית הבלעדית של מוצרי „עלית" ו„אסם".

החברה הצליחה עד כה לגייס לשורותיה 12 חברות מזון מהגדולות בענף במגמה להחדיר את את המוצרים הישראלים לרשתות השיווק האמריקאיות הגדולות.

אנשים ומעשים

●●● שישה מפעלים ישראלים הצטרפו בינואר 1987 אל תוכנית וורטון־רקאנטי, בכוונה לבחון תוכנות חדירה לשוק האמריקני. עם המפעלים נמנים: „אביק", „ל.ד.ר.י" (הכולל את „עץ לבוד" ו„סטן"), „מילוח", „תדיראן", „בלו היתוך תעשיות" ו„שנהר".

הוכנית וורטון־רקאנטי בשיווק בינלאומי מבוססת על שיתוף פעולה בין אוניברסיטת תל־אביב לבין אוניברסיטת וורטון, פנסילבניה, שבמסגרתו מבוצעות בישראל ובארה"ב פעולות איסוף מידע ניהולי, לצורך גיבוש דרכי פעולה להגברת מכירות המוצרים הישראלים בשוק האמריקני.

בראש הפרוייקט עומדים פרופ' פקלמן בישראל ופרופ' לורייש בוורטון, ארה"ב.

פרופ' פקלמן מציין, כי החדירה לשוק האמריקני סבוכה ודורשת השקעות, אך הצלחת הפריצה יכולה להביא למכירות בקנה־מידה גדול ביותר. עד היום ניבנו 49 תוכניות חדירה לשוק האמריקני בתחומי המזון, הטקסטיל, האלקטרוניקה, המחשבים, החקלאות, הציוד הרפואי, הכימיה ועוד.

*

●●● מרכז הקבלנים והבונים בישראל ובנק לאומי סיכמו על סידרת פעולות ופעילויות שמטרתן להחדיר תוך זמן קצר בהיקף נרחב שיטות מימון חדשות לענף.

מדובר בנושא של הלוואות בנייה לפי שיטה המקובלת בעולם ואשר בשל האירועים בענף הבנייה בשנים האחרונות הפכה להיות אטרקטיבית גם בשוק הישראלי.

לצורך תדרוכם של הקבלנים וחברות הבנייה באפשרויות השונות הטמונות בשיטה זו יקיימו הבנק ומרכז הקבלנים יום עיון לקבלנים וחברות בנייה בו תוצג בפני הקבלנים השיטה ודרכי השימוש בה. לאחר תידרוך כללי זה יפתח בנק לאומי לשכת מידע ויעוץ מיוחדת שתפעל במרכז הקבלנים.

*

●●● רמי אנטון (35), רואה חשבון וכלכלן, חשב חברת „חילד" — החברה הישראלית לעיבוד נתונים בע"מ, צורף כחבר ההנהלה הפעילה של החברה.

*

●●● בתום חמש שנים של עבודה משותפת לאנשי מושב פארן שבערבה, לחוקרי מנהל המחקר החקלאי, ולאנשי משרד החקלאות ובסיוע רב של הסוכנות היהודית, משרד החקלאות ומשרד האנרגיה — קיימת היום חלקה של כ־50 דונם חממות לגידול מלונים לייצוא בעונת החורף, חלקה זו מביאה הכנסה נאה למושב פארן ומספקת לחבריו תעסוקה נאותה. המיוחד בגידול מלונים אלה הוא שיטת חימום החממות: מים חמים הבוקעים מקידוחים שנעשו במקום לצרכי השקייה מוזרמים בצינורות לבתי הצמיחה. הצינורות מתוחים על־פני הקרקע ומחממים את מצע הגידול וכן את האטמוספירה. מקור אנרגיה זה נמוך כדי 50% בהשוואה לאנרגיה מדלק ולפי הערכת המומחים ניתן לקדוח בארות נוספות באזורי הערבה, הר הנגב, בקעת הירדן ודרום רמת הגולן ולפתח בקנה־מידה נרחב את ענף הירקות לייצוא.

*

●●● בנק הפועלים ומפיל בימים אלה מערכת מידע חדשנית, המאפשרת ללקוחות להתעדכן באופן שוטף בקשר לרכישות שביצעו באמצעות כרטיס „ישראכרט" שברשותם. יחודה של המערכת החדשה בכך, שהיא מאפשרת ללקוח לקבל באופן שוטף, באמצעות מסופים לשרות עצמי בסניפי הבנק, פירוט של אותן רכישות שביצע במהלך החודש, שבהן טרם חויב חשבונו. דיווח זה כולל פרטים מלאים על כל אחד משוברי הרכישה, שהועברו עד למועד הדיווח לחברת „ישראכרט" על ידי חנויות ובתי עסק, כולל: שם בית העסק, תאריך הרכישה, סכום הרכישה והתאריך שבו יחוייב עבורה הלקוח.

בדרך זו יוכל הלקוח לעקוב באופן שוטף אחר הוצאותיו — כולל רכישה שביצע ושבהן טרם חויב חשבונו — ולתכנן ביעילות את הוצאותיו במשך החודש.

*

●●● לוח השנה הפרסומי של חברה „מנפאואר", הסניף הישראלי של החברה הגדולה בעולם לעבודה זמנית, זכה השנה בפרס הראשון בתחרות המכון לפריון העבודה. לא נמצא לוח מתאים לזכות בפרס השני ואילו בפרס השלישי זכו 5 לוחות אחרים.

להפקת הלוח נבחרו 6 יצירות אמנות ידועות. בכל יצירה הוחלפו פרטים מסויימים שהפכו את היצירה חלק מן ההווי של חברה מנפאואר.

*

●●● בית־ספר אירופאי ללימוד שפות, שמרכזו בלונדון, מציע — לראשונה בארץ — תכנית מיוחדת המשלבת השתלמות ושיפור השפה האנגלית יחד עם טיולים, נופש והשתלמות מקצועית בבריטניה.

במסגרת תכנית חדשנית זו משלבים טיולים וסיורים ברחבי אנגליה, ביקורים במוזיאונים, הצגות תיאטרון, שיט ואף ביקורים מקצועיים במקרים של קבוצות לימוד. בעלי ביה"ס לשפות הם ישראלים לשעבר.

*

●●● מועצת המנהלים של אסם והחברות השלובות בחרה במר אהרון מאור כיו"ר שלה. ד"ר זאור וייל נבחר כממלא מקום היו"ר.

*

●●● עדי בלומנפלד (27) סכנאי מומחה בנאס ישראל, נבחר כנציג הישראלי הראשון בצוות המומחים הבינלאומי של הנהלת נאס אירופה.

בלומנפלד, סכנאי מחשבים בוגר ממר"ם, מועסק בנאס מזה כשלוש שנים ומונה לתפקיד הבכיר לצוות הבחיר הסכנאים המצומצם של נאס אירופה, נתמנה לאחר שהצטיין בעבודתו בישראל, ואף השתתף בפרוייקטים באנגליה.

מה חדש בהבי עקיבא?

לכל רכזי ההנהגות והקומונריב — נא להפעיל הניכנו ביתך — אנו ארגונים שנית, שוב — בשרותי הזום ועזרה לבני ההליב השובבים. לפי הדיעה של התיונה, ניתן להתקשר עם ההנהלות בתי הספר לשם שהורי תלמידים לצורך זה. נא פעלו מיידית!

ההנהלה הארצית

☆

יהודה הן מודיע: גרעין „אחוה" לנצרים נפגש בשבת פרשת „וארא" בקיבוץ עלומים.

☆

הפזמונסניף בחולון יתקיים ביום רביעי כ' בטבת (21.1.87) בשעה 20.00 באולם המתנ"ס, קריית שרת, חולון. כרטיסים ניתן לרכוש במקום. הנכם מוזמנים.

☆

להזכירכם — החל מ־30.1.87 יהיה מספר הטלפון של ההנהלה הארצית: 03־217145 רשמו את המספר החדש לפניכם.

תקליטי חזנות

מאת עקיבא צימרמן

* „קול הנשמה" — החזן משה שטרן הוצאת „גולד קוסט פרודקשיונס" בתמיכת „היברו אקדמי" לונג ביטש.

דומה, כי גדולתו של החזן משה שטרן היא בכך, כי גם אם היה חי בדור של גדולי החזנים מסוגם של סירוטה, קוסביצקי ודומיהם היה נחשב שטרן כאחד הגדולים. עצמת קולו ונועם תפלותיו ידועים בכל חמשת היבשות, ומקומו מרבבו בירושלים הוא נקרא להופעות בכל קהילות ישראל. לאלו שלא יכולים לשמעו ליד העמוד או באולם הקונצרטים ניתנת האפשרות ליהנות משירתו על ידי התקליט הרבים. התקליט החדש „קול הנשמה" כולל שבעה פרקי תפילה. בתקליט באים לידי ביטוי סגולותיו של משה שטרן, עוצמת קולו ונועם זמרתו, והדגשה מיוחדת על „הנשמה" שבשירתו — ועל כן נקרא התקליט „קול הנשמה". הלחנים הם משל אביו החזן ישראל שטרן — „שיבנה בית המקדש" ו„הללו", וכן משל משה שטרן עצמו „וביום השבת", „כי כשמך", „שמע קולנו", „שמחתי באומרים לי", ו„יהי רצון" מברכת החודש. לייב גלאנץ אמר פעם, כי מדי חודש הוא מתמודד מחדש עם ה„יהי רצון" שלפני ברכת החודש ועדיין לא מצא פירוש מוסיקלי מתאים לתפילת רב שבה אנו מקדמים את החודש. הפעם נראה לנו, כי משה שטרן מצא את הלחן המתאים לכך.

המלווה להקת מנגני התזמורת הישראלית הפילהרמונית, בניצוח הרש"ל לייבוביץ.

* „קול הזהב של החזן פיסאלע קעריס"

המשורר חיים נחמן ביאליק כתב פעם, כי הוא מחבב את האנחה של בעל התפילה על הרבה סלסולי חזנות.

אחד משרידי החזנים של הדור הקודם הממזג את האנחה של בעל התפילה עם אמנות החזנות הוא החזן פיסאלע קעריס. אביו היה חזן נודע באוקראינה, ומשעבר לארה"ב המשיך במסורת החזנות שהביא מארץ הולדתו. פיסאלע קעריס התחיל לעבור לפני התיבה בגיל שבע. הוא התייתם מהוריו בגיל 12, אומץ ע"י המנצח אוסקר ג'וליוס רבר במקהלתו לצדו של החזן ברלה חגי. לעיתים היה מחליף את החזן הנודע על אף גילו הצעיר. מששבר חגי לדרום אפריקה, עבר קעריס למקהלתו של החזן זבולון קברסין, ועד היום ניכרת בו השפעתם של שני חזנים דגולים אלו. זה בא לידי ביטוי בקלטת שהופיעה זה עתה, שבה שר פיסאלע קעריס ארבעה פרקי חזנות („רצה במנוחתנו", „אתה יצרת", „אבינו מלכנו" ו„מפני חטאינו") וארבעה שירים ביידיש. חובבי חזנות בנוסח הישן וחובבי הפולקלור היהודי ימצאו עניין רב בקלטת מקורית זאת. נציין, כי ברלה חגי כינה את קעריס „החזן בעל הנוסח" ודוד רויטמן כינה אותו „זולל התווים". חזנים ידועי שם מנצלים את שליטתו של קעריס בכתיבת תווים ושנים אליו בבקשה לרשום את יצירותיהם.

המלווה הפסנתרן הידוע בוב רוזמן.

* מקהלת הגברים

הלונדונית בניצוח יוליאן שינדלר — בהוצאת „בני ברית" לונדון.

שישים שנה עברו מאז יסד המוסיקאי איזידור ברמן את מקהלת הגברים הלונדונית. הרכבה היה מוסיקאים מקצועיים וחובבים שימה להם למטרה להפיץ מנגינות יהודיות דתיות ועממיות. המקהלה הופיעה בבתי כנסת ובאולמי הקונצרטים ולוותה חזנים ואמנים יהודיים בהופעותיהם באנגליה, ביניהם החזנים מכה קוסביצקי ובנימין אונגר והזמר מ־

(סוף בעמוד 7)

מכתבים למערכת

מינוי אשה למשרה ציבורית

איסור מינוי נשים למשימה ציבורית נלמד ממינוי מלך. בפרשת שופטים נאמר: „שום תשים עליך מלך", ודרשו חז"ל בספרי שם, „מלך ולא מלכה". בפסיקתא זוטרתא שם נאמר, „מכאן שאין מעמידים אשה פרנסה על הציבור", ובעקבות זאת פסק הרמב"ם בהלכות מלכים פרק א' ה"ה: „אין מעמידים אשה במלכות שנאמר „שום תשים עליך מלך" ולא מלכה, וכן כל משימות בישראל אין ממנים בהם אלא איש".

הלכה פסוקה שאין ממנים אשה. יש לדון אם כן, כיצד שפטה דבורה הנביאה את ישראל? האם יש ללמוד משם היתר למינוי אשה? כן יש לדון האם „כל משימות בישראל", כולל גם ענייני נשים?

על השאלה מדבורה הנביאה עמדו התוספות ביבמות דף מ"ה. ובנידון פת: ד"ה ולא, „ומדבורה דכתיב בה „והיא שופטה את ישראל" אין ראיה שאשה כשרה לדון, דשמא לא היתה דנה אלא היתה מלמדת להם הדינים, אי נמי שמא קיבלו אותה עליהם משום שכינה". לשני התירוצים לא ניתן ללמוד מדבורה. לתירוץ הראשון — היא לא פסקה כלל רק לימדה הלכות (קיק שפשטות לשון הכתובים מראים שפסקה), ולתירוץ השני דבורה אינה דגם לחיקוי שהדבר נעשה על פי הנבואה.

ספר החינוך במצוות ע"ז מביא שני הסברים. הראשון הוה להתירוץ הראשון בתוס', והסבר שני — „או נאמר שקבלוה עליהם ראשי ישראל ואחר יהיב כל אדם לדון על פיה, דבקבלה ודאי הכל כשרים, דכל תנאי בממון קיים". הסבר, כיוון שמותר לאדם לקבל עליו כל אחד שידון אותו (בדיני ממונות), לכן דבורה יכלה לדון על אף היותה אשה כי ישראל קיבלוה עליהם.

יש כאן פתח לכאורה למינוי נשים, כשהדבר נעשה ע"י קבלת הציבור אותן עליו. כך אכן רצה ללמד הרב פדרבוש ז"ל בספרו „משפט המלוכה בישראל" (עמ' 68), וכתב שגם כוונת התוס' בתירוצם השני כך הוא. יש מקום להבדיל בין קבלה מיוחדת וחד־פעמית של פסול לדון לבין קבלה בקביעות שתהפוך למינוי בפועל. הרב צבי יהודה הכהן קוק זצ"ל בהערותיו לספר „משפט המלוכה בישראל" מעיר במקום: „הלא גם קרובים ופסולים אפשר על ידי קבלה מיוחדת, אלא שלדברי התוס' היתה זו קבלה בקביעות משום החשיבות של השראת שכינה". מדברי התוס' אין אפשרות ללמוד שקבלת הציבור אשה עליו מתירה מינוי קבוע שלה בתפקיד.

כך אכן מבאר אביו הראי"ה קוק זצ"ל בפירושו להלכות מלכים לרמב"ם, את הפסוקים שנאמרו בדבורה „ויעלו אליה בני ישראל למשפט" וכן „היא יושבת תחת תומר דבורה". וכך דבריו שם: „ומה שהקשה הרדב"ז מדבורה וכן הקשו תוס' בב"ק, בכלל, לענין אם אשה כשירה לדון, נראה שדוקא המינוי הוא אסור דהיינו השימה (=שימנו אותה), אבל עליה עצמה אין שום איסור לשפוט, על כן כשבאים אליה מעצמם בלא מינוי שרי. על כן האריך הפסוק לומר „ויעלו אליה בני ישראל למשפט", כלומר, שלא רצתה להתנהג בשום תבסיס ממשלה, שלא יהיה כענין מינוי האממודה כדרך מלכים הנשיאים והשופטים המצבים לשבת בהיכל או בשער, אבל היא ישבה באופן פשוט ופרטי תחת תומר שלה, אלא שהיה כלל מקום חשוב וציבורי, ומעצמם עלו אליה למשפט. מכל"ב אין בזה „משימה" כלל. העולה מדבריו שקבלת ישראל אינה מתירה את איסור המינוי ולכן נהגה דבורה שלא כשופטת ממונה היושב בשער.

האם משרה ציבורית במינוי מוגדרת כ„מינוי" או שמא אינה בכלל האיסור?

הרמב"ם פוסק שם בהלכה ז': „...ומאחר שמושחין המלך הרי זה זוכה לו ולבניו עד עולם... ולא המלכות בלבד אלא כל השרות וכל המינויים שבישראל ירושה לבנו ובן בנו עד עולם, והוא שיהיה בנו ממלא מקום אבותיו בחכמה ויראה". אנו רואים מהרמב"ם שהגדרת מינוי הוא שהמשרה עוברת בירושה. כך מבאר שם הכסף משנה בהלכה פ"א: „שאי זה מינוי? שיהיה ירושה לבניו ובית האיך בנ"ך ממנים אחר תחתיו".

על פי זה, כל ההגבלות שנאמרו על המינויים להתמנות למשרות, הן דווקא במינוי העובר בירושה. בימינו כל משרה ציבורית לא רק שאינה עוברת בירושה, אלא, שניתן לפטר אדם בתקופת כהונתו. לכן נראה שבימינו אין איסור לבחור אשה למשרה ציבורית מצד ההלכה „כל משימות שבישראל אין ממנים בהם אלא איש".

האם „כל משימות בישראל" כדרך של מינוי, כולל גם ענייני נשים? כבאר הראי"ה קוק זצ"ל בפירושו שם: „ונראה לעיין, שדוקא משימות ששייכות לאנשים אסור שיהיו בהם מינויים נשים, אבל דברים שהכוונה הן נשים מותר למנות נשים". ראייתו לכך היא מדין גר. גר אסור לו לדון את ישראל. איסור זה נלמד גם הוא ממלך שנאמר בו „מקרב אחיך", ומכאן לכל המשימות בישראל. אעפ"כ ההלכה היא שגר דן את חבירו הגר. נלמד אם כן בשווה, שמינוי אשה „מלך ולא מלכה" ומכאן לשאר משימות, זה דווקא על כל ישראל, אך על נשים אין איסור למנות נשים.

ומסיים שם „ומיושב בזה מנהג ישראל להעמיד נשים לגיזברים של קופות צדקה ועניני מצות המיוחדות לנשים, ולפ"ז אין להם יופי כח להעריך אנשים לצדקה בעניניהם, כי אם לנשים מלבד".

אף שעולה מדברינו שאין איסור הלכתי של מינוי בבחירת אשה למשרה ציבורית, יש לדון מצד השקפת התורה על תפקידיה של האשה במשפחה ובבניין האומה, אם מתאים למנות אשה בכל תפקיד לגופו.

שהר רחמני
ירושלים

*

דל כבודנו בגויים

בנקל אפשר לתאר את הסערה שהיתה מתחוללת, ובצדק, אילו היתה מדינת ישראל מעניקה רשיונות עיסוק ברפואה, הנדסה וכד' על סמך תעודה כלשהי, בלי בדיקה נוספת בנידון סמכות המסמך. ואילו כבודנו הלאומי דל כדי ערכה של פיסת נייר שנדפס עליה נוסח התגיירות.

צא וחשוב: כמה ביוקר עלה לגוי להפוך ליהודי גלות. מושפל ומדוכא. לעתים זה עלה לו במחיר חייו כמו לגרף פוטוצקי. וכמה זל ומזולזל להפוך ליהודי „גאה ומשוחרר" במדינת התפשית.

יחיאל הירשביין
בני־ברק

*

שר החוץ והמנכ"ל שלו לא למדו לקח

בזמן שהיטלר כתב בספרו „מיין קאמפף" שבשנות העשרים: „האויב הראשון במעלה זה היהודי", מנהיגינו לא קראו את הספר ואת הכתובת של הקיר. הם לא ידעו מהסיסמה בגה"ל „דע את האויב" ו„תאמין במה שאומר האויב".

לא האמינו שהגרמנים מסוגלים להשמיד עם בלב אירופה, להשמיד במלוא מובן המלה, אפילו אחרי „ליל הבדולח", וזה נדבק גם ביישוב בארץ וביהדות בארצות הברית ובעולם החופשי.

אפילו בשנות 1943/44, כשבאו השרידים הראשונים ארצה והדיעות היו כבר די ברורות, לא האמינו למה שקרה.

כעת בימינו אנו, אחרי השואה, קיימת האמנה הפלשתינאית, „מיין קאמפף הערבי המודרני", שכתוב בו שחור על גבי לבן, כי יש למחוק את מדינת ישראל ובמקומה להקים מדינה פלשתינאית חילונית דמוקראטית. זאת אומרת במלים פשוטות, השמדה של חלק מהעם היהודי, בפרט אלו שהגיעו אחרי הצהרת בלפור. אולם, שר החוץ, שמעון פרס, עם המנכ"ל שלו, ד"ר יוסי ביילין, ממשיכים בדרך של לא לקרוא במה שהאויב כותב, ולא להאמין לאויב. מגמתם היא להנמיך את הקול בהסברה נגד „האמנה הפלשתינאית". האם שר החוץ והמנכ"ל שלו לא למדו מספיק לקח מהשואה? האם רוצים להיות סתם בת היענה ולהטמין את הראש בחול?

הנרי פרח
רחובות — חבצלה

*

כלכלה של עשירים

יו"ר ועדת הכספים של הכנסת ח"כ א. שפירא, החליט להביא לאישור המליאה את הצעתו להעלות את שכר השרים, שכרו ושכר הבריה, כ־40%. הפלשה זו באה בניגוד לעמדת משרד האוצר, אך בהיות ועדת הכספים ועדה עצמאית המפקחת על האוצר, יש להחלטה סמי־פרטית זו משנה תוקף.

להבדיל, ואולי באותו עניין, החליט שר התחבורה להוזיל את כלי הרכב המיובאים. וכי זו לא כלכלה של עשירים? בפירוש כן. למי שיש — שיהיה יותר, ומי שיכול לרכוש רכב — שיוכל לעשות זאת ביותר קלות.

סמי ארגון
רמת־פולג, נתניה

*

„השירות האפריקני"

אינני מבין את כעסו של השר דוד לוי בגלל התבטאותו של השר משה ארנס על „השרות האפריקני".

השר לוי כנראה אינו מנוסה בקבלת שירותים מחברת „בזק", חברה שהוקמה לשם שיפור וייעול שירות הטלפונים במדינתנו.

שירותי חברה זו הם כאלה שיישובים שלמים מנותקים משך ימים רבים ללא קו טלפון תקין אחד.

לפני כחודש היה מנותק יישובנו והאיזור כולו במשך כשבועיים. כאשר פנינו לשירות התקונים 16 נענינו: „העניין ידוע והוא בטיפול".

בימים אלה שב היו יישובנו והיישוב השכן בני דרום מנותקים ללא קו תקין אחד בשני היישובים. תשובת 16 נשארה אותה תשובה: „הבעיה ידועה, העניין בטיפול".

האם „שירות אפריקני" זה הולם מדינה נאורה כמדינת ישראל? האם לשם שיפור וייעול כזה היינו צריכים את חברת „בזק"? האם השר הממונה אינו יכול להשתחרר מעיסוקיו השונים כדי להכניס מעט סדר, קידמה ונאורות בשירות חיוני זה שהוא מפקד עליו?

פ. שירמן
ניר־גלים

*

תרומה חשובה להוראת ספרות ילדים

קראתי בעניין ובהנאה את רשימתה היפה והמבנה של גב' נעמי מטקונד על ספרה של ד"ר לאה חובב: „יסודות בשירת הילדים", שיצא לאור זה מקרוב בהוצאת כרמא.

היה מקום במסגרת אותה רשימה לציין פרט שהמשרבים לחינוך הדתי היו מרגאים בו לדעתי: עניין. ד"ר לאה חובב היא מן המורות הוותיקות בבית המדרש למורות וגננות „אפרתה" בירושלים, לפנים סמינר „מזרחי". היא מרכזת בסמינר את המגמה לספרות, שהורתהה השנה גם להוראה בחטיבת הביניים, שנתנה הגושה צצומה להוראת ספרות הילדים.

אנו באים בכך שספר ראשוני זה בתחום ספרות הילדים נכתב על ידי מורה בסמינר, האשר הולקים בו מאי הקרנו. מן המשא ותמתן עם התלמידות תוך כדי ההוראה. עוד מבקש אני לציין כי המורות הגננות שלנו כבר מסתייעות בספר זה, על ידי המסמבות המפורש שבו, בעבודתן בהוראה בבתי הספר.

תרומתה של ד"ר לאה חובב היא כבוד למערכת החינוך הדתי בכלל, ובמיוחד לבית המדרש למורות וגננות „אפרתה".

ד"ר צבי גמפורט
מנהל בית מדרש ממלכתי־דתי למורות וגננות „אפרתה"
ירושלים

*

מה רע בחוזרים בתשובה?

ב„הצופה" פורסמה כתבה של אמנון שפירא „חוזר חריג" בעניין החוזרים בתשובה.

לדעתי עשה מר שפירא שרות רע, לכל יהודי שומר מצוות, במקום לקבל בסיפוק ובשמחה את כל הגל של תנועת התשובה, מוצא הכותב להצדיק את החוזר של משרד החינוך ומצדיק את כל הגורמים המקשים על ציבור גדול לשמוע דברי אלוקים חיים.

אנו משפחה של חוזרים בתשובה, ואותנו לא מעניינת לאיזה זרם חוזרים אלפי המשפחות „זרם הלאומי, או החרדי", העיקר שכולם חוזרים לאל אחד, ולדת אחת.

בדבר אחד אני מסכים עם מר שפירא, שהתנועות בשר, וכו', אינן בחוזרות בתשובה. אולם מה רע באותם הגופים, שלאחר הסמינרים שלהם, חוזרים עשרות משפחות לדת?

לסיום איך מתיישבת האמרה „במקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד"?

ר' יוב טיב
רמת־גן

*

פליאה על הצדקת חוזר אנטי דתי

קראתי וחזרתי וקראתי את מאמרו „חוזר חריג" של אמנון שפירא, מנכ"ל בני עקיבא, בו הוא מצדיק ואפילו אומר „יישר כוח" למנכ"ל משרד החינוך על החוזר שאוסר להטיף לחזרה בתשובה בין כותלי בית הספר. תמיהתי היא, כי גם הסברת התפילה למשל „מה טובו אהליך יעקב", או „יגדל אלוקים חי וישתבח" נקראת הטפה לחזרה בתשובה? והרי מר שפירא בעצמו מודה: „ברור, שחוזר המנכ"ל, האוסר כל סוג של הטפה דתית, שפך את התינוק יחד עם מי האמבטיה". מר שפירא גם תוהה על עקיתם של המחזירים בתשובה שאחרי בתשובה מנתקים את קשריהם עם הוריהם, עם החברה, עם צה"ל, וכו' וכו'. ייתכן וישנם חריגים לנהוגים כך, בגלל זה לאסור הסברה דתית? להצדיק חוזר אנטי־דתי? זאת ועוד הרי כל החינוך הממלכתי הוא קוץ בעיניהם של קובעי מדיניות של משרד החינוך.

באותו עמוד של מאמרו של מר שפירא אני קורא את דברי יוסקה שפירא: „איני רוצה לעסוק ביסודיות בפגיעה בחינוך הממלכתי־דתי שעליה אני מתריע מאז נודעו לי פרטי התקציב והתכנית הכלכלית החדשה, אך ברצוני שחברי הממשלה כולה ידעו שהנושא העיקרי בשל הקיצוץ במערכת החינוך הוא החינוך הממלכתי דתי וכו' וכו'".

אם כן אמנון שפירא הנכבד, זו לא שאלה רק של איסור של הסברה דתית, בבתי ספר, אלא תחירה ופגיעה בחינוך הממלכתי דתי.

לכן, לעניות דעתי, הצדקת החוזר הידוע של משרד החינוך היא טעות, ועדיף לא רק לחסידי אנטי. חוזר בתשובה אלא לכל מתנגדי החינוך הממלכתי דתי.

משה אבי־שלום
רעננה

*

מורשת משובשת בגנים חילוניים

בתי לומדת בגן חובה ובחגיגת חנוכה אחת ראיתי כיצד הולכת תשכחה מורשת ומסורת ישראל. נרמסת השפה העברית ומשובשים השירים עליהם גדלנו.

אחד האבות נתכבד בהדלקת הנרות. את הברכות כלל לא ידע והתבלבל בלי סוף. בתום הברכות פרצו הילדים בשירה „מעוז צור". והיכן „הנרות הללו"? אלה הגיעו רק אחרי מספר שירים עממיים.

ראבוי לעבריות שלנו. הגננת הסבירה שלא סמוך קים שתי נרות כעשבת, אלא תשע נרות. כך תשע ולא תשעה, והשירים שובשו עד שאבד להם ההוד ביר הגבון והמשמעות. בטוחני שהמצב דומה גם בגנים אחרים.

פונה אני לשר החינוך יצחק נבון, שלצד הויכוח להכרת שכנינו הערבים שהוצה לנגש רב בבתי הספר — אולי בכ"ש דאגה גם להוראה עצמה ולהנחלת שכתה ... מצדה חיל הבדת לכבודנו הלכבד מורשת ישראל?

חיה פנדרוביץ'
חולון